

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Βρυξέλλες, 14.01.1998
COM(1998) 8 τελικό

97/0119 (COD)

97/0120 (CNS)

Δεύτερη τροποποιημένη πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ
ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ,
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ
(1998-2002)**

Δεύτερη τροποποιημένη πρόταση για

**ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ
ΠΕΜΠΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ
ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΥΡΑΤΟΜ)
(1998-2002)**

(υποβληθείσες από την Επιτροπή)

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στις 30 Απριλίου 1997, η Επιτροπή ενέκρινε τις προτάσεις της για την έκδοση αποφάσεων σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης σύμφωνα με τις συνθήκες ΕΚ και ΕΥΡΑΤΟΜ. Στα τέλη Ιουλίου, η Επιτροπή συμπλήρωσε τις προτάσεις της με τον προϋπολογισμό, ο οποίος ανέρχεται για το σύνολο του 5ου προγράμματος-πλαισίου σε 16,3 δις ECU για την περίοδο 1998-2002.

Το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο εγκαινιάζει μια νέα προσέγγιση, της οποίας οι λέξεις κλειδιά είναι συγκέντρωση και ευελιξία. Πεποίθηση της Επιτροπής είναι ότι η ερευνητική προσπάθεια πρέπει πρωτίστως να αφορά τα ζητήματα που απασχολούν τους πολίτες (απασχόληση, ποιότητα ζωής, ανταγωνιστικότητα) και ότι, για να έχουν οι αναλαμβανόμενες δράσεις και τα διατιθέμενα μέσα μεγαλύτερο αντίκτυπο, πρέπει να καλυφθεί μόνο ένας περιορισμένος αριθμός θεματικών πεδίων.

Οι προτάσεις εξετάστηκαν από τα δύο θεσμικά όργανα που μετέχουν στη διαδικασία συναπόφασης για το πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ, Συμβούλιο και Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, καθώς και από την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών, οι οποίες έχουν ήδη διατυπώσει ευνοϊκή γνώμη.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο γνωμοδότησε σε πρώτη ανάγνωση στις 17 και 18 Δεκεμβρίου 1997. Για να διευκολύνει την πρόοδο της συζήτησης στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο, η Επιτροπή αποφάσισε να αναθεωρήσει τις προτάσεις της, χωρίς αυτό να σημαίνει ότι θέτει υπό αμφισβήτηση τις θεμελιώδεις αρχές που υπαγόρευσαν την πρωτοβουλία της.

Το ζητούμενο είναι η συζήτηση στο Συμβούλιο Έρευνας της 12ης Φεβρουαρίου 1998 να καταλήξει στον καθορισμό κοινής θέσης στο πρόγραμμα ΕΚ και στην επίτευξη πολιτικής συμφωνίας στο πρόγραμμα ΕΥΡΑΤΟΜ.

Εξέταση από το Συμβούλιο

Μέχρι να γνωμοδοτήσει το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και με την επιφύλαξη της έκβασης της εκ μέρους του εξέτασης των προτάσεων, κατά τις συνόδους του Συμβουλίου Έρευνας της 15ης Μαΐου 1997 και της 10ης Νοεμβρίου 1997 σημειώθηκε ουσιαστική πρόοδος στη συζήτηση των κειμένων.

Μολονότι δεν κατόρθωσε να καταλήξει σε συμφωνία όσον αφορά τη δομή του 5ου προγράμματος-πλαισίου ΕΚ, το Συμβούλιο της 10ης Νοεμβρίου πέτυχε εντούτοις συναίνεση επί του περιεχομένου των περισσότερων κεντρικών δράσεων. Στο σημείο αυτό υιοθέτησε τη γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST), που είχε διατυπωθεί στα μέσα Οκτωβρίου.

Εξέταση από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο

Οι τροπολογίες που ενέκρινε το Κοινοβούλιο στις 17 και 18 Δεκεμβρίου 1997 αφορούν κυρίως τη δομή και τις κεντρικές δράσεις του προγράμματος-πλαισίου ΕΚ· σε γενικές γραμμές εκφράζουν την προσήλωση του Κοινοβουλίου στις αρχές της συγκέντρωσης και της ευελιξίας, που υποστήριζε η Επιτροπή στις αρχικές προτάσεις της.

Πιο συγκεκριμένα, το Κοινοβούλιο προτείνει ένα επιπλέον θεματικό πρόγραμμα για το πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ. Όσον αφορά τον αριθμό των κεντρικών δράσεων, το Κοινοβούλιο τάσσεται υπέρ μιας ελαφράς αύξησης· ο προσανατολισμός τους κατά ένα μεγάλο μέρος ευθυγραμμίζεται με τις θέσεις της πλειοψηφίας στο Συμβούλιο.

Σχετικά με το συνολικό ποσό, το Κοινοβούλιο εκπέμπει ένα σημαντικό μήνυμα, προτείνοντας 16,7 δις ECU.

Οι θέσεις της Επιτροπής

Στις τροποποιημένες προτάσεις έχουν ενσωματωθεί, αν όχι με την ακριβή διατύπωσή τους, τουλάχιστον ως προς το πνεύμα και το περιεχόμενό τους, πολλές από τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου, όσες αντιπροσωπεύουν σημαντική συνεισφορά και μπορούν να διευκολύνουν τις μετέπειτα διαπραγματεύσεις.

Αυτό ισχύει ιδιαίτερα προκειμένου για τον αριθμό των θεματικών προγραμμάτων του προγράμματος-πλαισίου ΕΚ, σημείο στο οποίο η πλειοψηφία των αντιπροσωπειών στο Συμβούλιο υποστήριξε πέντε θεματικά προγράμματα. Το Κοινοβούλιο προτείνει αντιστοίχως τέσσερα. Η Επιτροπή πιστεύει ότι ο δεύτερος αριθμός μπορεί να αποτελέσει τη βάση μιας ακριβοδίκαιης συναίνεσης.

Ορισμένες όμως από τις τροπολογίες του Κοινοβουλίου, που θίγουν τον τίτλο των θεματικών πεδίων και την αναλυτική περιγραφή του επιστημονικού και τεχνολογικού περιεχομένου τους, ακολουθούν μια προσέγγιση κατά τομείς της οικονομίας και επιστημονικούς κλάδους, η οποία έρχεται σε αντίθεση με την προσέγγιση της Επιτροπής. Στα σημεία λοιπόν όπου διαπιστώνεται σύγκλιση απόψεων επί της ουσίας, οι τροποποιημένες προτάσεις της Επιτροπής στηρίζονται στις εισηγήσεις του Συμβουλίου. Μια τέτοια περίπτωση είναι ιδίως η διατύπωση των κειμένων των νέων κεντρικών δράσεων.

Οι σημαντικότερες τροποποιήσεις αφορούν το πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ και έχουν ως αντικείμενο:

- Τη δομή της πρώτης δράσης, η οποία στηρίζεται πλέον στα εξής τέσσερα θεματικά προγράμματα [άρθρο 1 παράγραφος 2, άρθρο 3 παράγραφος 1, παραρτήματα II και III]:
  - (α) βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων,
  - (β) ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας της πληροφορίας,
  - (γ) προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης,
  - (δ) διατήρηση του οικοσυστήματος.

Στην αναδιάταξη αυτή, με την οποία ουσιαστικά επαναπροσδιορίζονται το πρώτο και το τρίτο θεματικό πρόγραμμα και εισάγεται ένα τέταρτο, η Επιτροπή ευνοεί την ολοκληρωμένη, πολυεπιστημονική και πολυκλαδική προσέγγιση που έχει υιοθετήσει μέχρι σήμερα. Το πρώτο πρόγραμμα επανεστιάζεται στους προβληματισμούς για την υγεία, την ποιότητα ζωής και τη διαχείριση των έμβιων πόρων, ενώ το νέο (τέταρτο) πρόγραμμα έχει ως άξονα τη διαφύλαξη της κληρονομιάς φυσικών πόρων.

Σε σχέση με το πρόγραμμα αυτό, η Επιτροπή έκρινε ότι οι αλληλεπιδράσεις μεταξύ των ζητημάτων που συνδέονται με το περιβάλλον και την ενέργεια είναι αρκετά ισχυρές, ώστε να δικαιολογούν την προσθήκη ενός επιπλέον προγράμματος με αυτό το αντικείμενο.

Όσον αφορά το τρίτο πρόγραμμα, επικεντρώνεται πλέον ιδιαίτερα στο συνδυασμό των προβλημάτων της παραγωγής και των μεταφορών.

- Τις κεντρικές δράσεις [Παράρτημα II]

- Οι δύο κεντρικές δράσεις "*Υγεία και διατροφή*" και "*Περιβάλλον και υγεία*" του προγράμματος "**Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων**" έχουν πολλά κοινά σημεία και, ως εκ τούτου, συγχωνεύονται σε μία κεντρική δράση με τον τίτλο "*Υγεία, διατροφή και περιβαλλοντικοί παράγοντες*" αλλά με αναδιατύπωση που περιορίζει τον αριθμό των θεμάτων [παράρτημα II σημείο II.1. α) i)].
- Η κεντρική δράση "*Ενεργειακά συστήματα και υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας*" χωρίζεται σε δύο κεντρικές δράσεις με τους τίτλους "*Προώθηση της αειφόρου χρήσης της ενέργειας*" και "*Ανάπτυξη και προσφορά καθαρότερης, ανταγωνιστικότερης και πιο διαφοροποιημένης ενέργειας*", οι οποίες μεταφέρονται στο νέο πρόγραμμα "**Διατήρηση του οικοσυστήματος**", μετά από αναδιατύπωση του περιεχομένου τους, εμπνευσμένη από τη γνώμη της CREST [παράρτημα II σημείο II.4. α) iii) και iv)].
- Εισάγονται δύο επιπλέον κεντρικές δράσεις, η πρώτη με θέμα τη "*Γήρανση του πληθυσμού*", στο πρόγραμμα "**Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων**" [παράρτημα II σημείο II.1. α) iv)] και η δεύτερη με θέμα τις "*Πλανητικές περιβαλλοντικές αλλαγές και κλίμα*" στο νέο πρόγραμμα "**Διατήρηση του οικοσυστήματος**" [παράρτημα II σημείο II.4.α) ii)]. και στις δύο περιπτώσεις, η διατύπωση του περιεχομένου είναι επίσης εμπνευσμένη, εν μέρει, από τη γνώμη της CREST.
- Στην κεντρική δράση "*Πλανητικές περιβαλλοντικές αλλαγές και κλίμα*" [παράρτημα II σημείο II.4. α) ii)], προστίθεται ένα εδάφιο σχετικό με την ανάπτυξη των επιστημονικών βάσεων για την αειφόρο χρήση των ενάλιων πόρων.
- Τροποποιείται ο τίτλος της κεντρικής δράσης "*Η πόλη του μέλλοντος*" για να συμπεριληφθεί η πολιτιστική κληρονομιά [παράρτημα II σημείο II.4. α) iv)].

- Σχετικά με το συνολικό προϋπολογισμό και την κατανομή του, προτείνεται να επικυρωθούν οι αριθμοί που προτείνει η Επιτροπή για το συνολικό ποσό και την κατανομή του στις τέσσερις δράσεις.

Όσον αφορά την κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων μεταξύ των θεματικών πεδίων της πρώτης δράσης, οι αλλαγές που επήλθαν αντικατοπτρίζουν την αναθεωρημένη δομή με βάση τέσσερα προγράμματα:

	εκατ. ECU
α. βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων	2650
β. ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας της πληροφορίας	3925
γ. προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης	3100
δ. διατήρηση του οικοσυστήματος	2100

Συμπέρασμα

Εγκρίνοντας τις αναθεωρημένες προτάσεις της ήδη από τις 14 Ιανουαρίου, η Επιτροπή τηρεί τη δέσμευσή της να καταθέσει κάθε στοιχείο χρήσιμο για την επίτευξη συναίνεσης στο Συμβούλιο Έρευνας στις 12 Φεβρουαρίου 1998. Για να είναι δυνατόν να τηρηθεί το χρονοδιάγραμμα θέσπισης του 5ου προγράμματος-πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων του και να ισχύουν οι σχετικές αποφάσεις από τις αρχές του 1999, είναι απαραίτητο να σημειωθεί πρόοδος στην εν λόγω σύνοδο του Συμβουλίου.

**ΔΕΥΤΕΡΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ
ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ
ΠΕΜΠΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΕΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ,
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΔΕΙΞΗΣ ΤΗΣ
ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ (1998-2002)**

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:
τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής
Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Θ
παράγραφος 1,
την πρόταση της Επιτροπής¹,
τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής²,
τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,
Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου
189 Β της Συνθήκης,

Εκτιμώντας:
ότι πρέπει να θεσπιστεί ένα πολυετές
πρόγραμμα-πλαίσιο, το οποίο θα καλύπτει το
σύνολο των κοινοτικών δραστηριοτήτων στον
τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης,
συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων
επίδειξης·

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της
απόφασης αριθ. 1110/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης
Απριλίου 1994, περί του τετάρτου
προγράμματος-πλαίσιου δράσεων της
Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της
έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης
(1994-1998)⁴ όπως τροποποιήθηκε με την
απόφαση αριθ. 616/96/ΕΚ⁵, η Επιτροπή
προβάλει σε εξωτερική αξιολόγηση της
διαχείρισης και της προόδου των κοινοτικών
δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί κατά τα
πέντε έτη πριν από την αξιολόγηση αυτή, πριν
υποβάλει την πρότασή της για το πέμπτο
πρόγραμμα-πλαίσιο· ότι η εν λόγω αξιολόγηση,
τα συμπεράσματά της και οι παρατηρήσεις της
Επιτροπής ανακοινώθηκαν στο Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των
Περιφερειών·

ότι, στις 10 Ιουλίου 1996⁶, η Επιτροπή εξέδωσε
ανακοίνωση σχετικά με τις πρώτες κατευθύνσεις
για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, στην οποία
επεσήμανε την ανάγκη να ανταποκριθεί το
τελευταίο προκείμενο στις οικονομικές και

ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη:
τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής
Κοινότητας, και ιδίως το άρθρο 130 Θ
παράγραφος 1,
την πρόταση της Επιτροπής¹,
τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής
Επιτροπής²,
τη γνώμη της Επιτροπής των Περιφερειών³,
Αποφασίζοντας με τη διαδικασία του άρθρου
189 Β της Συνθήκης,

Εκτιμώντας:
ότι πρέπει να θεσπιστεί ένα πολυετές
πρόγραμμα-πλαίσιο, το οποίο θα καλύπτει το
σύνολο των κοινοτικών δραστηριοτήτων στον
τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης,
συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων
επίδειξης·

ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της
απόφασης αριθ. 1110/94/ΕΚ του Ευρωπαϊκού
Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης
Απριλίου 1994, περί του τετάρτου
προγράμματος-πλαίσιου δράσεων της
Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της
έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης
(1994-1998)⁴, όπως τροποποιήθηκε με την
απόφαση αριθ. 616/96/ΕΚ⁵, η Επιτροπή
προβάλει σε εξωτερική αξιολόγηση της
διαχείρισης και της προόδου των κοινοτικών
δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί κατά τα
πέντε έτη πριν από την αξιολόγηση αυτή, πριν
υποβάλει την πρότασή της για το πέμπτο
πρόγραμμα-πλαίσιο· ότι η εν λόγω αξιολόγηση,
τα συμπεράσματά της και οι παρατηρήσεις της
Επιτροπής ανακοινώθηκαν στο Ευρωπαϊκό
Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική
και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των
Περιφερειών·

ότι, στις 10 Ιουλίου 1996⁶, η Επιτροπή εξέδωσε
ανακοίνωση σχετικά με τις πρώτες
κατευθύνσεις για το πέμπτο πρόγραμμα-
πλαίσιο, στην οποία επεσήμανε την ανάγκη να
ανταποκριθεί το τελευταίο προκείμενο στις

¹ ΕΕ αριθ. C 173 της 7.6.1997, σ. 10.

² ΕΕ αριθ. C 355 της 21.11.1997, σ. 38.

³ ΕΕ αριθ. C 379 της 15.12.1987, σ. 26.

⁴ ΕΕ αριθ. L 126 της 18.05.1994, σ. 1.

⁵ ΕΕ αριθ. L 86 της 04/04/1996 σ. 69.

⁶ COM (96) 332 τελικό.

¹ ΕΕ αριθ. C 173 της 7.6.1997, σ. 10 και ΕΕ αριθ. C291
της 25.9.1997, σ. 15.

² ΕΕ αριθ. C 355 της 21.11.1997, σ. 38.

³ ΕΕ αριθ. C 379 της 15.12.1987, σ. 26.

⁴ ΕΕ αριθ. L 126 της 18.05.1994, σ. 1.

⁵ ΕΕ αριθ. L 86 της 04/04/1996 σ. 69.

⁶ COM (96) 332 τελικό.

κοινωνικές ανάγκες· ότι μετά την ανακοίνωση αυτή, ακολούθησαν, στις 20 Νοεμβρίου 1996⁷, ένα πρώτο έγγραφο εργασίας, το οποίο περιείχε λεπτομέρειες σχετικά με τους προβλεπόμενους στόχους και τα μέσα εφαρμογής, και κατόπιν, στις 12 Φεβρουαρίου 1997⁸, το δεύτερο έγγραφο εργασίας με αναλυτική περιγραφή του πιθανού περιεχομένου του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.

ότι οι στόχοι της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης συναρτώνται με τις σημερινές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Κοινότητα και τις ευκαιρίες που προτίθεται να αξιοποιήσει, όσον αφορά, κατά προτεραιότητα, τα προβλήματα της κοινωνίας, την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ποιότητα ζωής, την παγκοσμιοποίηση των γνώσεων, τη συμβολή στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των πολιτικών της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 130 ΣΤ παράγραφος 1 της Συνθήκης και τη θέση της Κοινότητας στο διεθνή χώρο ως πόλου επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας.

ότι συνεπώς, βάσει της πρώτης δράσης υπό την έννοια του άρθρου 130 Ζ της Συνθήκης, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να επικεντρωθεί σε περιορισμένο αριθμό θεματικών πεδίων, τα οποία καλύπτουν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης πολλαπλών εφαρμογών, δράσεις που συνενώνουν τις δραστηριότητες του τύπου αυτού σε ένα συνεκτικό σύνολο, στρατηγικά εστιασμένο σε ένα κοινό βασικό θέμα (καλούμενες στο εξής "κεντρικές δράσεις"), και στήριξη των υποδομών της έρευνας,

ότι, από την άλλη πλευρά, βάσει της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης δράσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 130 Ζ της Συνθήκης, το πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει θεματικά πεδία σχετικά με τις ειδικές τους πτυχές καθώς και άλλες πτυχές, οριζόντιου συντονισμού, που υποστηρίζουν και αλληλεπιδρούν με τις ομοειδείς δραστηριότητες που αναλαμβάνονται βάσει της πρώτης δράσης.

οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες· ότι μετά την ανακοίνωση αυτή, ακολούθησαν, στις 20 Νοεμβρίου 1996, ένα πρώτο έγγραφο εργασίας, το οποίο περιείχε λεπτομέρειες σχετικά με τους προβλεπόμενους στόχους και τα μέσα εφαρμογής, και κατόπιν, στις 12 Φεβρουαρίου 1997⁸, το δεύτερο έγγραφο εργασίας με αναλυτική περιγραφή του πιθανού περιεχομένου του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.

ότι μετά την ανακοίνωση της Επιτροπής του Νοεμβρίου 1994⁹, το Συμβούλιο κατέληξε στο συμπέρασμα, τον Ιούνιο 1995, ότι πρέπει να ληφθούν κατάλληλα μέτρα για να προωθηθούν η συνεργασία και ο συντονισμός μεταξύ των κρατών μελών σύμφωνα με το άρθρο 130 Η της Συνθήκης.

ότι οι στόχοι της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και της τεχνολογικής ανάπτυξης συναρτώνται με τις σημερινές προκλήσεις που καλείται να αντιμετωπίσει η Κοινότητα και τις ευκαιρίες που προτίθεται να αξιοποιήσει, όσον αφορά, κατά προτεραιότητα, τα προβλήματα της κοινωνίας, την ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας της κοινοτικής βιομηχανίας, την οικονομική ανάπτυξη, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, το περιβάλλον, την ποιότητα ζωής, την παγκοσμιοποίηση των γνώσεων, τη συμβολή στην ανάπτυξη και στην εφαρμογή των πολιτικών της Κοινότητας σύμφωνα με το άρθρο 130 ΣΤ παράγραφος 1 της Συνθήκης και τη θέση της Κοινότητας στο διεθνή χώρο ως πόλου επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας.

ότι συνεπώς, βάσει της πρώτης δράσης υπό την έννοια του άρθρου 130 Ζ της Συνθήκης, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να επικεντρωθεί σε περιορισμένο αριθμό θεματικών πεδίων, τα οποία καλύπτουν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών, δράσεις που συνενώνουν τις δραστηριότητες του τύπου αυτού σε ένα συνεκτικό σύνολο, στρατηγικά εστιασμένο σε ένα κοινό βασικό θέμα (καλούμενες στο εξής "κεντρικές δράσεις"), και στήριξη των υποδομών της έρευνας,

ότι, από την άλλη πλευρά, βάσει της δεύτερης, της τρίτης και της τέταρτης δράσης, όπως ορίζονται στο άρθρο 130 Ζ της Συνθήκης, το πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει θεματικά πεδία σχετικά με τις ειδικές τους πτυχές καθώς και άλλες πτυχές, οριζόντιου συντονισμού, που υποστηρίζουν και αλληλεπιδρούν με τις ομοειδείς δραστηριότητες που αναλαμβάνονται βάσει της πρώτης δράσης.

⁷ COM(96) 595 τελικό

⁸ COM(97) 47 τελικό

⁷ COM(96) 595 τελικό

⁸ COM(97) 47 τελικό

⁹ COM(94) 438 τελικό

ότι η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη διατήρηση και την ενίσχυση του δυναμικού επιστημονικής, τεχνικής και τεχνολογικής αριστείας της Κοινότητας λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι μεγάλοι διεθνείς εταίροι της· ότι η αριστεία αναφέρεται τόσο στις υλικές και άυλες υποδομές όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό·

ότι, στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεξαμενή θέσεων εργασίας, στη διάδοση και μεταφορά των αποτελεσμάτων, στην καινοτομία καθώς και στην κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών·

ότι κατά τη διατύπωση και εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Κοινότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της· ότι, σύμφωνα με την αρχή αυτή, το πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να συμβάλλει στην αρμονική ανάπτυξη της Κοινότητας διατηρώντας ταυτοχρόνως ως κύριο κριτήριο την επιστημονική αριστεία· ότι συνεπώς πρέπει να ενδυναμωθούν οι συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, αφενός, και της δράσης που αναπτύσσει η Κοινότητα χάρις στα ταμεία για διαρθρωτικούς σκοπούς, αφετέρου·

ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας που διατυπώνονται στο άρθρο 3 Β της Συνθήκης, οι στόχοι της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, όπως μεθερμηνεύονται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι προϋποθέτουν τη συγκέντρωση κρίσιμου επιπέδου ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών μέσων και το συνδυασμό ειδικοτήτων υπεράνω των δυνατοτήτων ενός μεμονωμένου κράτους μέλους· ότι επομένως, λαμβανομένου υπόψη του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος που προκαλούν, οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο· ότι η παρούσα απόφαση περιορίζεται στα ελάχιστα απαραίτητα για το σκοπό αυτό·

ότι η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη διατήρηση και την ενίσχυση του δυναμικού επιστημονικής, τεχνικής και τεχνολογικής αριστείας της Κοινότητας λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη ότι οι μεγάλοι διεθνείς εταίροι της αυξάνουν τις επενδύσεις στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη· ότι η αριστεία αναφέρεται τόσο στις υλικές και άυλες υποδομές όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό·

ότι, στο ίδιο πλαίσιο, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις, δεξαμενή θέσεων εργασίας, στη διάδοση και μεταφορά των αποτελεσμάτων, στην καινοτομία καθώς και στην κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών, για να αναδειχθεί μια νέα γενιά ερευνητών με νεωτεριστικές ιδέες και επιχειρηματικές ικανότητες·

ότι η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη μπορούν να τονώσουν την οικονομική αύξηση με αποτέλεσμα να οδηγήσουν στη διαρκή απασχόληση·

ότι η προκίνηση της αειφόρου αύξησης της οικονομίας της Ευρώπης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της απαιτεί ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της με μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική·

ότι κατά τη διατύπωση και εφαρμογή των πολιτικών και δράσεων της Κοινότητας πρέπει να λαμβάνεται υπόψη ο στόχος της ενίσχυσης της οικονομικής και κοινωνικής συνοχής της· ότι, σύμφωνα με την αρχή αυτή, το πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να συμβάλλει στην αρμονική ανάπτυξη της Κοινότητας διατηρώντας ταυτοχρόνως ως κύριο κριτήριο την επιστημονική αριστεία· ότι συνεπώς πρέπει να ενδυναμωθούν οι συνέργειες μεταξύ των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, αφενός, και της δράσης που αναπτύσσει η Κοινότητα χάρις στα ταμεία για διαρθρωτικούς σκοπούς, αφετέρου·

ότι, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και την αρχή της αναλογικότητας που διατυπώνονται στο άρθρο 3 Β της Συνθήκης, οι στόχοι της κοινοτικής πολιτικής στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, όπως μεθερμηνεύονται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη, δεδομένου ότι προϋποθέτουν τη συγκέντρωση κρίσιμης μάζας ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών μέσων και το συνδυασμό ειδικοτήτων υπεράνω των δυνατοτήτων ενός μεμονωμένου κράτους μέλους· ότι επομένως, λαμβανομένου υπόψη του πολλαπλασιαστικού αποτελέσματος που προκαλούν, οι στόχοι αυτοί μπορούν να επιτευχθούν καλύτερα σε κοινοτικό επίπεδο· ότι η παρούσα απόφαση περιορίζεται στα ελάχιστα απαραίτητα για το σκοπό αυτό·

ότι η χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας στις δράσεις του προγράμματος-πλαisiού μπορεί να προσαρμόζεται, στο επίπεδο των ειδικών προγραμμάτων, ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων και την εγγύτητα της αγοράς, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες και με σεβασμό στους διεθνείς κανόνες και στις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης⁹, ιδίως τα σημεία 5.12 και 5.13.

ότι η χρηματοδοτική συμμετοχή της Κοινότητας στις δράσεις του προγράμματος-πλαisiού μπορεί να προσαρμόζεται, στο επίπεδο των ειδικών προγραμμάτων, ανάλογα με τη φύση των δραστηριοτήτων και την εγγύτητα της αγοράς, σε ειδικές περιπτώσεις δεόντως αιτιολογημένες, σύμφωνα πάντοτε με τις γενικές αρχές που διατυπώνονται στην παρούσα απόφαση, ειδικότερα στο παράρτημα IV, και με σεβασμό στους διεθνείς κανόνες και στις κοινοτικές διατάξεις που αφορούν τις κρατικές ενισχύσεις στον τομέα της έρευνας και της ανάπτυξης¹⁰, ιδίως τα σημεία 5.12 και 5.13.

ότι η Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιτύχει το μέγιστο συνολικό ποσό υπό την προϋπόθεση ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές για την επόμενη περίοδο θα συμβιβάζονται με τις δικαιολογημένες ανάγκες για όλες τις άλλες πολιτικές.

ότι το μέγιστο συνολικό ποσό που διατίθεται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο θα ανιθεωρηθεί σε περίπτωση προαχίρωσης νέων κρατιών μελίων πριν από τη λήξη του προγράμματος-πλαisiού.

ότι οι διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τις ερευνητικές δραστηριότητες πρέπει να χρηματοδοτούνται από το γενικό ποσό που καθορίζεται για το πρόγραμμα-πλαίσιο αλλά πρέπει να εγγραφούν στον προϋπολογισμό με διαφάνεια· ότι η Αρμόδια για τον Προϋπολογισμό Αρχή απαιτεί από την Επιτροπή συγκρίσιμη λεπτομερή ανάλυση των διοικητικών δαπανών και της εκτέλεσής τους.

ότι τα κριτήρια για την επιλογή των θεματικών πεδίων που καλύπτει το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο καθώς και των αντίστοιχων επιστημονικών και τεχνολογικών στόχων καθορίστηκαν με βάση τις προαναφερόμενες γενικές αρχές· ότι, για λόγους συνέπειας, τα ίδια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιηθούν και για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού.

ότι τα κριτήρια για την επιλογή των θεματικών πεδίων που καλύπτει το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο καθώς και των αντίστοιχων επιστημονικών και τεχνολογικών στόχων καθορίστηκαν με βάση τις προαναφερόμενες γενικές αρχές· ότι, για λόγους συνέπειας, τα ίδια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιηθούν και για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού.

ότι, κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού, πρέπει να τηρηθεί ακριβοδίκαιη ισορροπία εντός κάθε θεματικού πεδίου, ειδικότερα δε, μεταξύ των δραστηριοτήτων έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών και των κεντρικών δράσεων, μεταξύ των διαφόρων θεματικών πεδίων του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού και, τέλος, μεταξύ του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού και οποιουδήποτε άλλου μέσου έχει άμεση ή έμμεση σχέση με αυτό.

ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών συμβάλλει στην εφαρμογή του προγράμματος-πλαisiού στους τομείς δραστηριότητας όπου προσφέρει αμερόληπτη και ανεξάρτητη ειδικευση καθώς και την απαραίτητη επιστημονική και τεχνική

ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα υλοποιήσει τις άμεσες δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης με τις θεσμικές του δραστηριότητες ερευνών και επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης, για τις οποίες διαθέτει

⁹ ΕΕ αριθ. C 45 της 17. . 1996, σ. 5.

¹⁰ ΕΕ αριθ. C 45 της 17. . 1996, σ. 5.

υποστήριξη για την εφαρμογή των διαφόρων πολιτικών της Κοινότητας και ότι, επιπλέον, συμμετέχει μέσω κοινοπραξιών στη διεξαγωγή έρευνας βάσει των έμμεσων δράσεων.

ότι επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη οι ηθικές πτυχές της προόδου των γνώσεων και των τεχνολογιών καθώς και της εφαρμογής τους και να τηρούνται οι θεμελιώδεις ηθικές αρχές και οι αρχές της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στην άσκηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις που πρόκειται να εφαρμοστούν για λόγους διαφάνειας και ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης, πέραν της ετήσιας έκθεσης που πρέπει να υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 Ο της Συνθήκης, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν διατάξεις για το συστηματικό έλεγχο της προόδου και την αξιολόγηση του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού.

ότι, για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και εκείνων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης ΕΚΑΕ, η απόφαση για το πρόγραμμα-πλαίσιο ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας πρέπει να εκδοθεί ταυτόχρονα με την απόφαση για το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο και να καλύπτει την ίδια περίοδο.

ότι ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST),

ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις, ή στις περιπτώσεις όπου του ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ· ότι, παράλληλα, το ΚΚΕρ θα έχει συμμετοχή, με ανταγωνιστική προσέγγιση και μέσω κοινοπραξιών, στη διεξαγωγή έρευνας βάσει των έμμεσων δράσεων.

ότι επιβάλλεται να ληφθούν υπόψη οι ηθικές πτυχές της προόδου των γνώσεων και των τεχνολογιών καθώς και της εφαρμογής τους και να τηρούνται οι θεμελιώδεις ηθικές αρχές και οι αρχές της προστασίας της ιδιωτικής ζωής στην άσκηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων.

ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις που πρόκειται να εφαρμοστούν για λόγους διαφάνειας και ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης, πέραν της ετήσιας έκθεσης που πρέπει να υποβάλλεται στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 Ο της Συνθήκης, είναι σκόπιμο να θεσπιστούν διατάξεις για το συστηματικό έλεγχο της προόδου και την αξιολόγηση του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού.

ότι το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο εκδήλωσε την πρόθεσή του να εγκαθιδρύσει μηχανισμούς που θα επιτρέπουν στα κράτη μέλη του να παρακολουθούν την εφαρμογή του προγράμματος-πλαisiού, χωρίς να οικειοποιούνται τις εκτελεστικές αρμοδιότητες της Επιτροπής.

ότι κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η κοινοτική πολιτική για την ισότητα ευκαιριών.

ότι, για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και εκείνων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης ΕΚΑΕ, η απόφαση για το πρόγραμμα-πλαίσιο ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας πρέπει να εκδοθεί ταυτόχρονα με την απόφαση για το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο και να καλύπτει την ίδια περίοδο.

ότι ζητήθηκε η γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST),

ΑΠΟΦΑΣΙΖΟΥΝ:

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται για την περίοδο 1998-2002 πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο για όλες τις κοινοτικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων επίδειξης, στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, εφεξής καλούμενο "πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο".
2. Σύμφωνα με το άρθρο 130 Z της Συνθήκης, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει τέσσερις κοινοτικές δράσεις.

Η πρώτη κοινοτική δράση καλύπτει τα εξής τρία θεματικά πεδία:

- α) ανακάλυψη του πλούτου των έμβιων συστημάτων και των οικοσυστημάτων,
- β) ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας της πληροφορίας,
- γ) προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης.

Η δεύτερη, η τρίτη και η τέταρτη κοινοτική δράση καλύπτουν τα ακόλουθα θεματικά πεδία, αντίστοιχα:

- α) εδραίωση του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή χώρο,
- β) καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ,
- γ) αύξηση του ανθρωπίνου δυναμικού.

Τα τρία τελευταία θεματικά πεδία λαμβάνονται υπόψη και στην πρώτη κοινοτική δράση.

3. Τα κριτήρια επιλογής των θεματικών πεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και των αντίστοιχων στόχων παρατίθενται στο παράρτημα Ι. Τα κριτήρια αυτά χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.
4. Η γενική περιγραφή των κοινοτικών δράσεων, οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι τους καθώς και οι σχετικές προτεραιότητες παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 2

1. Το μέγιστο συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο ανέρχεται σε 14.833 εκατομ. ECU.

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται για την περίοδο 1998-2002 πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο για όλες τις κοινοτικές δράσεις, συμπεριλαμβανομένων των δράσεων επίδειξης, στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, εφεξής καλούμενο "πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο".
2. Σύμφωνα με το άρθρο 130 Z της Συνθήκης, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει τέσσερις κοινοτικές δράσεις.

Η πρώτη κοινοτική δράση καλύπτει τα εξής τέσσερα θεματικά πεδία:

- α) βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων,
- β) ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας της πληροφορίας,
- γ) προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης,
- δ) διατήρηση του οικοσυστήματος.

Η δεύτερη, η τρίτη και η τέταρτη κοινοτική δράση καλύπτουν τα ακόλουθα θεματικά πεδία, αντίστοιχα:

- α) εδραίωση του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή χώρο,
- β) καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ,
- γ) αύξηση του ανθρωπίνου δυναμικού.

Τα τρία τελευταία θεματικά πεδία λαμβάνονται υπόψη και στην πρώτη κοινοτική δράση.

3. Τα κριτήρια επιλογής των θεματικών πεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και των αντίστοιχων στόχων παρατίθενται στο παράρτημα Ι. Τα κριτήρια αυτά χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.
4. Η γενική περιγραφή των κοινοτικών δράσεων, οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι τους καθώς και οι σχετικές προτεραιότητες παρατίθενται στο παράρτημα ΙΙ.

Άρθρο 2

1. Το μέγιστο συνολικό ποσό της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο ανέρχεται σε 14.833 εκατομ. ECU.

Εάν το ποσό αυτό είναι συνεπές προς τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2000-2002, πιστεύεται ότι θα επικυρωθεί. Σε αντίθετη περίπτωση, οι ετήσιες πιστώσεις που εγκρίνονται από την Αρχή για τον Προϋπολογισμό Αρχή είναι συνεπείς προς τις δημοσιονομικές προοπτικές καθενός από τα έτη αυτά, τηρουμένων των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο είναι δυνατόν να αναθεωρηθεί σε περίπτωση προσχώρησης νέων κρατών μελών πριν από τη λήξη του προγράμματος-πλαίσου.

2. Στο παράρτημα III καθορίζονται τα ποσά που αναλογούν σε καθεμία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 1 κοινοτικές δράσεις και η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των θεματικών πεδίων της πρώτης κοινοτικής δράσης, που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

2. Στο παράρτημα III καθορίζονται τα ποσά που αναλογούν σε καθεμία από τις προβλεπόμενες στο άρθρο 1 κοινοτικές δράσεις και η ενδεικτική κατανομή μεταξύ των θεματικών πεδίων της πρώτης κοινοτικής δράσης, που ορίζονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2.

Όλες οι διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τις ερευνητικές δραστηριότητες καταβάλλονται από το συνολικό ποσό που διατίθεται για το πρόγραμμα. Οι εν λόγω δαπάνες εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Κοινότητας όπως οι υπόλοιπες συγκρίσιμες δαπάνες. Η Επιτροπή κοινοποιεί κατ' έτος, με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, συγκρίσιμες λεπτομερείς αναλύσεις των διοικητικών δαπανών και της εκτέλεσής τους.

Άρθρο 3

1. Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο εφαρμόζεται μέσω επτά ειδικών προγραμμάτων, από τα οποία τρία αντιστοιχούν στα τρία θεματικά πεδία της πρώτης κοινοτικής δράσης, τρία συνδέονται ανά ένα με τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη κοινοτική δράση και ένα είναι ειδικό πρόγραμμα για το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

Σε κάθε ειδικό πρόγραμμα προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

2. Η εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου ενδέχεται, εάν παραστεί ανάγκη, να οδηγήσει σε συμπληρωματικά προγράμματα υπό την έννοια του άρθρου 130 Κ, σε κοινοτική συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης που αναλαμβάνουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπό την έννοια του άρθρου 130 Λ ή σε σύσταση κοινών επιχειρήσεων ή οποιασδήποτε άλλης δομής υπό την έννοια του άρθρου 130 Ν. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει σε συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς υπό την έννοια του άρθρου 130 Μ.

Άρθρο 4

Οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο είναι εκείνοι που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως συμπληρώνονται με το παράρτημα IV της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 3

1. Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο εφαρμόζεται μέσω οχτώ ειδικών προγραμμάτων, από τα οποία τέσσερα αντιστοιχούν στα τέσσερα θεματικά πεδία της πρώτης κοινοτικής δράσης, τρία συνδέονται ανά ένα με τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη κοινοτική δράση και ένα είναι ειδικό πρόγραμμα για το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

Σε κάθε ειδικό πρόγραμμα προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

2. Η εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου ενδέχεται, εάν παραστεί ανάγκη, να οδηγήσει σε συμπληρωματικά προγράμματα υπό την έννοια του άρθρου 130 Κ, σε κοινοτική συμμετοχή σε προγράμματα έρευνας και ανάπτυξης που αναλαμβάνουν περισσότερα του ενός κράτη μέλη υπό την έννοια του άρθρου 130 Λ ή σε σύσταση κοινών επιχειρήσεων ή οποιασδήποτε άλλης δομής υπό την έννοια του άρθρου 130 Ν. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει σε συμφωνίες συνεργασίας με τρίτες χώρες ή διεθνείς οργανισμούς υπό την έννοια του άρθρου 130 Μ.

Άρθρο 4

Οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο είναι εκείνοι που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως συμπληρώνονται με το παράρτημα IV της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες με την κατάλληλη ειδίκευση, εξετάζει κατ' έτος την πρόοδο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων του έναντι των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και οι χρηματοδοτικοί πόροι εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαισίου ή/και των ειδικών προγραμμάτων.
2. Πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης της υλοποίησης των κοινοτικών δράσεων κατά την προ της αξιολόγησης πενταετία έναντι των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής καθώς και τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.
3. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 επιλέγονται από την Επιτροπή, η οποία ισοσταθμίζει στην επιλογή της τους διάφορους παράγοντες της έρευνας.

Άρθρο 6

Στην άσκηση όλων των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου πρέπει να τηρούνται οι θεμελιώδεις ηθικές αρχές.

Βρυξέλλες, ...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Ο Πρόεδρος

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες με την κατάλληλη ειδίκευση, εξετάζει κατ' έτος την πρόοδο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και των ειδικών προγραμμάτων του έναντι των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και οι χρηματοδοτικοί πόροι εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαισίου ή/και των ειδικών προγραμμάτων.
2. Πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης της υλοποίησης των κοινοτικών δράσεων κατά την προ της αξιολόγησης πενταετία έναντι των κριτηρίων που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής καθώς και τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.
3. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 επιλέγονται από την Επιτροπή, η οποία ισοσταθμίζει στην επιλογή της τους διάφορους παράγοντες της έρευνας.

Άρθρο 6

Στην άσκηση όλων των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου πρέπει να τηρούνται οι θεμελιώδεις ηθικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των σχετικών με την προστασία των ζώων.

Βρυξέλλες, ...

Για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος
Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Η άσκηση της πολιτικής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης στηρίζεται στη διττή αρχή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας και της αντιστοιχίας μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων και των στόχων της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

Δεδομένου ότι η μέριμνα για τη διάθεση των ευρωπαϊκών δημόσιων πόρων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο επιβάλλει τη συνεκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους, τα θεματικά πεδία του πέμπτου προγράμματος-πλαίσιου και οι αντίστοιχοι στόχοι επιλέγονται με βάση μία σειρά κοινών κριτηρίων, που χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες.

- Κριτήρια συνδεδεμένα με κοινωνικά αιτήματα
- βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

1. Η πολιτική της Ευρωπαϊκής Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης αποσκοπεί στο να ενισχύσει τις επιστημονικές και τεχνολογικές βάσεις της κοινοτικής βιομηχανίας και να την βοηθήσει να γίνει ανταγωνιστικότερη στο διεθνή χώρο, προωθώντας ταυτόχρονα κάθε ερευνητική δραστηριότητα που θεωρείται απαραίτητη βάσει άλλων κεφαλαίων τη Συνθήκης. Η άσκηση της πολιτικής αυτής στηρίζεται στη διττή αρχή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας και της αντιστοιχίας προς τους ανωτέρω στόχους.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η μέριμνα για τη διάθεση των ευρωπαϊκών δημόσιων πόρων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο επιβάλλει τη συνεκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα θεματικά πεδία του πέμπτου προγράμματος-πλαίσιου και οι αντίστοιχοι στόχοι επιλέγονται με βάση την αρχή σύμφωνα με την οποία η Κοινότητα αναλαμβάνει δράση μόνον εάν και εφόσον οι στόχοι δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν σε ικανοποιητικό βαθμό από τα κράτη μέλη.

2. Κατ' εφαρμογή των προαναφερομένων αρχών, το πρόγραμμα-πλαίσιο ορίζεται με βάση ένα σύνολο κοινών κριτηρίων, που χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Κριτήρια συνδεδεμένα με την κοινοτική "προστιθέμενη αξία" και με την αρχή της επικουρικότητας:
  - ανάγκη συγκέντρωσης "κρίσιμης μάζας" ανθρωπίνου δυναμικού και οικονομικών μέσων, κυρίως με το σπινδελιασμό των συμπληρωματικών ειδικοτήτων και πόρων που διαθέτουν τα διάφορα κράτη μέλη,
  - ουσιαστική συμβολή στην εφαρμογή μίας ή περισσοτέρων από τις κοινοτικές πολιτικές,
  - αντιμετώπιση προβλημάτων κοινοτικής έκτασης ή ζητημάτων σχετικών με την τυποποίηση ή με την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου,

ώστε να τίθενται μόνον στόχοι που μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο με ερευνητικές δραστηριότητες αυτής της κλίμακας.

- Κριτήρια συνδεδεμένα με κοινωνικούς στόχους:
- βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την

απασχόληση,

- βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία της υγείας,
- διαφύλαξη του περιβάλλοντος,

για την επίτευξη των βασικών κοινωνικών στόχων της Ένωσης, που ταυτίζονται με τις προσδοκίες και τον προβληματισμό των πολιτών της.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την οικονομική ανάπτυξη και με τις επιστημονικές και τεχνολογικές προοπτικές

- τομείς που συνεπάγονται οικονομική ανάπτυξη και παρουσιάζουν έντονη επέκταση,
- τομείς στους οποίους οι κοινοτικές επιχειρήσεις μπορούν και οφείλουν να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους,
- τομείς στους οποίους διανοίγονται προοπτικές σημαντικών τεχνολογικών εξελίξεων.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την ευρωπαϊκή "προστιθέμενη αξία" και με την αρχή της επικουρικότητας

- ανάγκη συγκέντρωσης "κρίσιμης μάζας" ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών μέσων και συνδυασμός των συμπληρωματικών ειδικοτήτων που συναντώνται στα διάφορα κράτη μέλη,
- ουσιαστική συμβολή στην εφαρμογή μίας ή περισσότερων από τις πολιτικές της Ένωσης,
- αντιμετώπιση προβλημάτων κοινοτικής έκτασης ή ζητημάτων σχετικών με την τυποποίηση ή με την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου.

ώστε να τίθενται μόνον στόχοι που είναι αδύνατον να επιτευχθούν μόνον με την ιδιωτική έρευνα και επιδιώκονται αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο με ερευνητικές δικαιοτηριότητες αυτής της κλίμακας.

Τα ίδια κριτήρια χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου, αφού συμπληρωθούν, αν παραστεί ανάγκη, για την κατάρτιση των ειδικών προγραμμάτων και την επιλογή των

απασχόληση,

- βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία της υγείας,
- διαφύλαξη του περιβάλλοντος,

για να διευκολυνθεί η επίτευξη των βασικών κοινωνικών στόχων της Κοινότητας, που ταυτίζονται με τις προσδοκίες και τον προβληματισμό των πολιτών της.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την οικονομική ανάπτυξη και με τις επιστημονικές και τεχνολογικές προοπτικές:

- τομείς που επεκτείνονται και παρέχουν λαμπρές προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης,
- τομείς στους οποίους οι κοινοτικές επιχειρήσεις μπορούν και οφείλουν να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους,
- τομείς στους οποίους διανοίγονται προοπτικές σημαντικών επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, που επιτρέπουν μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα τη διάδοση και την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων,

με σκοπό τη συμβολή στην αρμονική και αειφόρο ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της.

3. Τα ίδια κριτήρια χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου, αφού συμπληρωθούν, αν παραστεί ανάγκη, για την κατάρτιση των ειδικών προγραμμάτων και την επιλογή των

δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης.

δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης. Οι τρεις κατηγορίες κριτηρίων θα εφαρμόζονται ταυτόχρονα και θα πρέπει όλες να πληρούνται αλλά σε διαφορετικό βαθμό, ανάλογα με την περίπτωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π
ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΕΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΣΤΟΧΟΙ

I. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-
ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Σύμφωνα με το άρθρο 130 Ζ της συνθήκης ΕΚ, το πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει τέσσερις δράσεις:

- η πρώτη δράση καλύπτει τα προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η δεύτερη δράση αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η τρίτη δράση αφορά τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η τέταρτη δράση έχει ως αντικείμενο την προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ
ΔΡΑΣΗΣ

Τα προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης περιλαμβάνουν:

- "κεντρικές δράσεις",
- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών,
- δραστηριότητες για τη στήριξη των υποδομών της έρευνας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π
ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΩΝ
ΔΡΑΣΕΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΣΤΟΧΟΙ

I. ΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ
ΤΟΥ ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-
ΠΛΑΙΣΙΟΥ

Σχετικά με τα θεματικά πεδία και τη διάρθρωση του πέμπτου προγράμματος-πλαίσιου, υπενθυμίζεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 130 Ζ της συνθήκης ΕΚ, το πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει τέσσερις δράσεις:

- η πρώτη δράση καλύπτει τα προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η δεύτερη δράση αποσκοπεί στην προώθηση της συνεργασίας με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η τρίτη δράση αφορά τη διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των δραστηριοτήτων στον τομέα της έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης,
- η τέταρτη δράση έχει ως αντικείμενο την προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ
ΔΡΑΣΗΣ

Τα προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης περιλαμβάνουν:

- "κεντρικές δράσεις",
- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών,
- δραστηριότητες για τη στήριξη των υποδομών της έρευνας.

Αν κριθεί απαραίτητο, τα προγράμματα αυτά θα καλύψουν μελέτες και έρευνες με αντικείμενο τις ηθικές και νομικές πτυχές στο πλαίσιο του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων αξιών.

Θα ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της υιοθέτησης, της χρήσης και των αποτελεσμάτων των τεχνολογιών και των διεργασιών που υφίστανται σε καθένα από τα αναφερόμενα προγράμματα. Θα καταβληθεί ιδιαίτερη προσπάθεια για να διασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των δραστηριοτήτων κοινωνικοοικονομικής έρευνας που υπάγονται στις διαφορετικές κεντρικές δράσεις, ώστε να βελτιστοποιηθεί η εκμετάλλευση και η διάδοση

Επιπλέον αυτά τα προγράμματα, στο πλαίσιο μιας συνεκτικής και συντονισμένης προσέγγισης με τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη δράση, θέτουν σε εφαρμογή, στους αντίστοιχους τομείς, δραστηριότητες που συμβάλλουν στους στόχους των εν λόγω δράσεων.

α) "Κεντρικές δράσεις"

Με τις κεντρικές δράσεις επιδιώκεται να κινητοποιηθούν στο πλαίσιο μιας σφαιρικής προσέγγισης οι πόροι των διαφόρων κατάλληλων επιστημονικών κλάδων, τεχνολογιών και τεχνογνωσίας καθώς και οι αντίστοιχες ειδικότητες ποικίλης προέλευσης. Οι δράσεις αυτές εντάσσονται σε μια ευρωπαϊκή θεώρηση, καθώς επιτυγχάνουν τη σύγκλιση των μέγιστων δυνατών προσπαθειών του δημοσίου και του ιδιωτικού τομέα στο θεματικό πεδίο που καλύπτει η καθεμία. Οι κεντρικές δράσεις είναι προϊόν στρατηγικής επιλογής σε συνάρτηση με τα προβλήματα που πρέπει να επιλυθούν και με σαφείς οικονομικές και κοινωνικές επιδιιώξεις.

Οι ερευνητικές δραστηριότητες που αναλαμβάνονται με τις ανωτέρω προϋποθέσεις καλύπτουν το πλήρες φάσμα των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων, από τη βασική έρευνα έως την ανάπτυξη και την επίδειξη.

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών

Οι δραστηριότητες αυτές που καλύπτουν περιορισμένο αριθμό πεδίων, τα οποία επιλέγονται με βάση τα κριτήρια του παραρτήματος I, συμπληρώνουν τις κεντρικές δράσεις. Βασικός σκοπός τους είναι να συμβάλλουν στη διατήρηση και στην ενίσχυση του ρεύματος ιδεών και γνώσεων καθώς και της τεχνολογικής δυναμικότητας στην Ευρώπη σε πεδία έρευνας και τεχνολογίας ευρείας διάδοσης που παρέχει προοπτικές πολλαπλών εφαρμογών, τα οποία δεν καλύπτονται από τις κεντρικές δράσεις.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Επιδιώκεται η προώθηση της καλύτερης δυνατής χρήσης και εκμετάλλευσης της υποδομής που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην έρευνα και η ενίσχυση της συνοχής του ευρωπαϊκού ερευνητικού ιστού.

των αποτελεσμάτων στους χρήστες.

Επιπλέον αυτά τα προγράμματα, στο πλαίσιο μιας συνεκτικής προσέγγισης που τα συνδυάζει με τη δεύτερη, την τρίτη και την τέταρτη δράση, θα θέσουν σε εφαρμογή, στους αντίστοιχους τομείς, δραστηριότητες που θα συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων των εν λόγω δράσεων.

Θα επιδιωχθεί η συνέργεια με τα υπόλοιπα κοινοτικά μέσα, όπως τα διαρθρωτικά ταμεία, το Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

α) "Κεντρικές δράσεις"

Οι κεντρικές δράσεις θα σχεδιαστούν σε συνάρτηση με τα προβλήματα και θα είναι επακριβώς καθορισμένες, σύμφωνες προς τα κριτήρια και στραμμένες ειδικά στους στόχους κάθε προγράμματος και στα επιδιωκόμενα αποτελέσματα, λαμβάνοντας υπόψη τη γνώμη των χρηστών. Πρέπει να επικεντρώνονται σαφώς στα ευρωπαϊκά προβλήματα. Ως "κεντρική δράση" νοείται ένα σύνολο έργων εφαρμοσμένης, γενικής και, κατά περίπτωση, βασικής έρευνας, μικρής ή μεγάλης κλίμακας, για την αντιμετώπιση προκλήσεων ή προβλημάτων κοινών στην Ευρώπη, χωρίς να αποκλείονται τα ζητήματα πλανητικού ενδιαφέροντος.

Οι ερευνητικές δραστηριότητες που θα υλοποιηθούν με τις ανωτέρω προϋποθέσεις θα καλύπτουν το πλήρες φάσμα των δραστηριοτήτων που απαιτούνται για την επίτευξη των στόχων, από τη βασική έρευνα έως την ανάπτυξη και την επίδειξη. Θα αποδοθεί η δέουσα προσοχή στην κατάλληλη σύνδεση με τις αντίστοιχες εθνικές και διεθνείς προκτοβοουλίες (όπου συμπεριλαμβάνονται οι συμπληρωματικές ευρωπαϊκές δομές έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης).

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών

Απαραίτητες για την επίτευξη των στόχων των θεματικών προγραμμάτων, οι δραστηριότητες αυτές πρέπει να αναληφθούν σε περιορισμένο αριθμό πεδίων, τα οποία δεν καλύπτονται από τις κεντρικές δράσεις. Βασικός σκοπός τους είναι, συμπληρώνοντας τις κεντρικές δράσεις, να βοηθήσουν την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να διατηρήσει και να βελτιώσει τα επιστημονικά και τεχνολογικά μέσα της στα εν λόγω ερευνητικά πεδία και να αναπτύξει τεχνολογίες που παρέχουν προοπτικές ευρείας χρήσης.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Επιδιώκεται η προώθηση της καλύτερης δυνατής χρήσης και εκμετάλλευσης της υποδομής που διαθέτει η Ευρωπαϊκή Κοινότητα στην έρευνα και η ενίσχυση της συνοχής του ευρωπαϊκού ερευνητικού ιστού.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ, ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Τα θεματικά πεδία οριζόντιου χαρακτήρα τοποθετούνται στο σημείο τομής της πολιτικής της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας με την εξωτερική της πολιτική, την πολιτική της σε θέματα καινοτομίας, την πολιτική της στον τομέα της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης και της προώθησης της κινητικότητας των προσώπων καθώς και την κοινωνική πολιτική της και την πολιτική της σε θέματα απασχόλησης.

Καθένα από αυτά περιλαμβάνει:

- ειδικές δραστηριότητες συνδεδεμένες με τους γενικούς στόχους της πολιτικής της Κοινότητας στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων, της καινοτομίας και του ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπαχθούν στα θεματικά πεδία της πρώτης δράσης,
- δραστηριότητες συντονισμού, υποστήριξης και πλαισίωσης με σκοπό να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ των ομοειδών δραστηριοτήτων που υπάγονται στα θεματικά πεδία της πρώτης δράσης.

3. ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών είναι το επιστημονικό και τεχνικό όργανο που χρειάζεται η Επιτροπή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι των δραστηριοτήτων του εντοπίζονται ειδικότερα στους τομείς όπου απαιτείται ανεξάρτητη και αμερόληπτη ειδίκευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και στους τομείς που αντιστοιχούν στους στόχους των βασικών πολιτικών της Ένωσης.

2. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΚΑΙ ΔΙΑΦΩΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ, ΤΡΙΤΗΣ ΚΑΙ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Τα θεματικά πεδία οριζόντιου χαρακτήρα τοποθετούνται στο σημείο τομής της πολιτικής της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας με την πολιτική της σε θέματα εξωτερικών σχέσεων, υπέρ της καινοτομίας, των ΜΜΕ και του ανθρώπινου δυναμικού καθώς και με την κοινωνική πολιτική της και την πολιτική της σε θέματα απασχόλησης.

Καθένα από αυτά περιλαμβάνει:

- ειδικές δραστηριότητες συνδεδεμένες με τους γενικούς στόχους της πολιτικής της Κοινότητας στους τομείς των εξωτερικών σχέσεων, της καινοτομίας, των ΜΜΕ και του ανθρώπινου δυναμικού, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπαχθούν στα θεματικά πεδία της πρώτης δράσης,
- δραστηριότητες συντονισμού, υποστήριξης και πλαισίωσης με σκοπό να εξασφαλιστεί συνοχή μεταξύ των ομοειδών δραστηριοτήτων που υπάγονται στα θεματικά πεδία της πρώτης δράσης.

Θα υπάρξει μέριμνα ώστε τα θεματικά προγράμματα, συντονιζόμενα και αλληλοεπιδρώντας με τα οριζόντια, να έχουν ενεργό συμβολή - μέσα στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων που καλύπτουν - στην υλοποίηση των γενικών στόχων των οριζόντιων προγραμμάτων. Παράλληλα, θα υπάρξει συντονισμός μεταξύ των διαφόρων οριζόντιων προγραμμάτων, ώστε να ενισχυθεί η αμοιβαία συμβολή τους στην επίτευξη των οικείων στόχων τους.

Η κοινοτική στήριξη των υποδομών της έρευνας στο πλαίσιο της τέταρτης δράσης θα επικεντρωθεί στα μέτρα που επιτρέπουν να βελτιωθεί η πρόσβαση στις εν λόγω υποδομές.

3. ΤΟ ΚΟΙΝΟ ΚΕΝΤΡΟ ΕΡΕΥΝΩΝ

Οι άμεσες δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Το ΚΚΕρ μπορεί να παρέχει την υποστήριξη αυτή στις περιπτώσεις όπου διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις ή στις περιπτώσεις όπου του ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ (όπως, μεταξύ άλλων, η τυποποίηση και η παρακολούθηση της εφαρμογής ορισμένων

κοινοτικών πολιτικών).

Το ΚΚΕρ θα αναλάβει επίσης σταδιακά δραστηριότητες ανταγωνιστικού χαρακτήρα.

Οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου, που εκτίθενται στις επόμενες παραγράφους, αλλά πρέπει επίσης να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και στην εξέλιξη των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών, κατά το μέτρο που αυτές δημιουργούν ειδικές ανάγκες έρευνας και ανάπτυξης, κυρίως στις περιπτώσεις όπου η αμεροληψία του Κοινού Κέντρου Ερευνών είναι αναγκαία συνθήκη.

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών ασκεί τις δραστηριότητές του σε στενή συνεργασία, αφενός με την επιστημονική κοινότητα της Κοινότητας, ιδίως με την ενίσχυση των δεσμών του με τα μεγαλύτερα ιδρύματα ερευνών και, αφετέρου, με τις επιχειρήσεις της Κοινότητας, ιδίως με την ανάπτυξη της λειτουργίας του ως κέντρου μεταφοράς τεχνολογιών.

* *
* * * * *

* *
* * * * *

**II. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**

**II. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ
ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ**

ΠΡΩΤΗ ΔΡΑΣΗ	ΠΡΩΤΗ ΔΡΑΣΗ
--------------------	--------------------

**1. ΑΝΑΚΑΛΥΨΗ ΤΟΥ ΠΛΟΥΤΟΥ ΤΩΝ ΕΜΒΙΩΝ
ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ**

**1. ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΤΩΝ
ΕΜΒΙΩΝ ΠΟΡΩΝ**

Η βελτίωση της ποιότητας της ζωής και της υγείας και ο αποτελεσματικότερος έλεγχος των προβλημάτων του περιβάλλοντος αποτελούν μεγάλες προκλήσεις τις οποίες η Ένωση προτίθεται να αντιμετωπίσει ενισχύοντας την εμφάνιση των γνώσεων και την ανάπτυξη της τεχνολογίας στους τομείς των έμβιων συστημάτων και του περιβάλλοντος

Η βελτίωση της ποιότητας ζωής και η προστασία της υγείας αποτελούν μεγάλες προκλήσεις τις οποίες η Κοινότητα προτίθεται να αντιμετωπίσει ενισχύοντας την εμφάνιση των γνώσεων και την ανάπτυξη της τεχνολογίας στον τομέα των έμβιων συστημάτων.

Ταυτόχρονα, η πρόοδος που σημειώνεται στους τομείς αυτούς συντείνει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών επιχειρήσεων. Διανοίγει νέες προοπτικές στους κλάδους όπου η Κοινότητα διαθέτει ήδη πλεονεκτήματα, όπως η βιοτεχνολογία, η γεωργική βιομηχανία και οι κλάδοι της υγείας και του περιβάλλοντος

Ταυτόχρονα, η πρόοδος που σημειώνεται στον τομέα αυτό συντείνει στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των κοινοτικών επιχειρήσεων. Διανοίγει νέες προοπτικές στους κλάδους όπου η Κοινότητα διαθέτει ήδη πλεονεκτήματα, όπως η βιοτεχνολογία, η γεωργική βιομηχανία και ο κλάδος της υγείας

α) Κεντρικές δράσεις

1) Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (I): υγεία και διατροφή

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι η προώθηση της ανάπτυξης των γνώσεων, των τεχνολογιών και των μεθόδων, π.χ. βιοτεχνολογικών, που επιτρέπουν την παραγωγή αβλαβών, υγιεινών, ισορροπημένων από θρεπτικής πλευράς και διαφοροποιημένων τροφίμων για τους καταναλωτές. Αυτό προϋποθέτει πρωτίστως:

- * την ανάπτυξη νέων μεθόδων μεταποίησης για τη βελτίωση της ποιότητας των προϊόντων διατροφής,
- * την επεξεργασία δοκιμών για την ανίχνευση των παθογόνων και τοξικών παραγόντων και μεθόδων για την απομάκρυνσή τους,

α) Κεντρικές δράσεις

1) Ποιότητα ζωής και έμβιοι πόροι (I): υγεία, διατροφή και περιβαλλοντικοί παράγοντες

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι η προώθηση της ανάπτυξης των γνώσεων, των τεχνολογιών, των διεργασιών και των μεθόδων, συμπεριλαμβανομένων των προκανονιστικών πτυχίων, με πολυεπιστημονικές προσεγγίσεις που επιτρέπουν την παραγωγή αβλαβών, υγιεινών, ισορροπημένων από θρεπτικής πλευράς και διαφοροποιημένων τροφίμων για τους καταναλωτές. Η δράση αυτή θα στοχεύει επίσης στον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων του περιβάλλοντος στην υγεία, καλύπτοντας ειδικότερα τις επιδράσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, των βαρέων μετάλλων, των τοξικών ουσιών, της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας και του θορύβου στην υγεία καθώς και τις συνέπειες της ρύπανσης στους εργασιακούς χώρους. Αυτό προϋποθέτει πρωτίστως:

- * την ανάπτυξη ασφαλών, ευέλικτων και νέων ή τελειοποιημένων διεργασιών και τεχνολογιών βιομηχανικής παραγωγής για τη βελτίωση της ποιότητας των τροφίμων και της αποδοχής τους από τους καταναλωτές, οι οποίες ταυτόχρονα θα επιτρέπουν τον εντοπισμό της προέλευσης των πρώτων υλών και της πορείας των τελικών προϊόντων.
- * την επεξεργασία δοκιμών για την ανίχνευση των παθογόνων και τοξικών παραγόντων και μεθόδων για την

- * τη μελέτη του ρόλου της διατροφής στην καλή υγεία, ειδικότερα υπό το πρίσμα της διαιτολογίας, της επιδημιολογίας και της δημόσιας υγείας.

ii) **Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (II): έλεγχος των ιογενών και λοιπών λοιμοδών ασθενειών**

Προτεραιότητα μεταξύ των στόχων αυτής της κεντρικής δράσης έχουν η καταπολέμηση του AIDS και ο έλεγχος των "νέων μαστίγων" (όπως η επανεμφάνιση της φυματίωσης και η εμφάνιση ασθενειών που προκαλούνται από νέους ή μεταλλαγμένους παθογόνους παράγοντες). Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση:

- * στην ανάπτυξη εμβολίων, ιδίως κατά των ιογενών ασθενειών,
- * στις στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας,
- * στα θέματα που συνδέονται με τα συστήματα δημόσιας υγείας και υγειονομικής περιθαλψης.

iii) **Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (III): το εργαστήριο "κύτταρο"**

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να βοηθήσει τις κοινοτικές επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν την πρόοδο των βιοεπιστημικών και της βιοτεχνολογίας, κυρίως στους κλάδους της υγείας και του περιβάλλοντος. Επιδιώκεται η ανάπτυξη πολυεπιστημονικών τεχνολογιών, βασιζόμενων στην εκμετάλλευση των ιδιοτήτων των μικροοργανισμών, των φυτών και των ζώων σε κυτταρικό και υποκυτταρικό επίπεδο, με απώτερο σκοπό την ανάπτυξη νέων βιομορίων υψηλής προστιθέμενης αξίας, τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής και υγείας, όπως:

- * νέα προϊόντα για την υγεία (π.χ.

απομάκρυνσή τους,

- * τη μελέτη του ρόλου της διατροφής στην προαγωγή και τη διατήρηση της υγείας, υπό το πρίσμα της θρέψης και του διαιτολογίου, της τοξικολογίας, της επιδημιολογίας, των αλληλεπιδράσεων με το περιβάλλον, των επιλογών των καταναλωτών και της δημόσιας υγείας,
- * τη μελέτη των ασθενειών και των αλλεργειών που οφείλονται στο περιβάλλον ή επηρεάζονται από αυτό και την αναζήτηση θεραπευτικών και προληπτικών μέσων,
- * την ανάπτυξη νέων μεθόδων διάγνωσης και εκτίμησης κινδύνων καθώς και τεχνικές που επιτρέπουν τον περιορισμό των επιβλαβών επιδράσεων του περιβάλλοντος στην υγεία και την εξάλειψη των αιτιών τους.

ii) **Ποιότητα ζωής και έμβιοι πόροι (II): έλεγχος των ιογενών και λοιπών λοιμοδών ασθενειών**

Προτεραιότητα μεταξύ των στόχων αυτής της κεντρικής δράσης έχουν η καταπολέμηση του AIDS, η μελέτη και η καταπολέμηση των αυξανόμενης σοβαρότητας λοιμοδών ασθενειών του ανθρώπου και των ζώων, ανεξάρτητα από το εάν ενδημούν χρονίως ή εμφανίστηκαν πρόσφατα ή επανεμφανίζονται, καθώς και η έρευνα για την καλύτερη κατανόηση των λειτουργιών του ανοσοποιητικού συστήματος. Δίδεται ιδιαίτερη έμφαση:

- * στην ανάπτυξη νέων και αποτελεσματικότερων εμβολίων, ιδίως κατά των ιογενών ασθενειών,
- * στις νέες και βελτιωμένες στρατηγικές πρόληψης και θεραπείας,
- * στα θέματα που συνδέονται με τα συστήματα δημόσιας υγείας και υγειονομικής περιθαλψης.

iii) **Ποιότητα ζωής και έμβιοι πόροι (III): το εργαστήριο "κύτταρο"**

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να βοηθήσει τις κοινοτικές επιχειρήσεις να αξιοποιήσουν την πρόοδο των βιοεπιστημικών και της βιοτεχνολογίας, κυρίως στους κλάδους της υγείας και του περιβάλλοντος. Επιδιώκεται η ανάπτυξη πολυεπιστημονικών τεχνολογιών, βασιζόμενων στην εκμετάλλευση των ιδιοτήτων των μικροοργανισμών, των φυτών και των ζώων σε κυτταρικό και υποκυτταρικό επίπεδο, με απώτερο σκοπό την κατανόηση της κυτταρικής λειτουργίας καθώς και την ανάπτυξη νέων βιομορίων υψηλής προστιθέμενης αξίας, τα οποία μπορούν να συνεισφέρουν σε μια καλύτερη ποιότητα ζωής και υγείας, όπως:

- * νέες διεργασίες, νέες δραστικές ουσίες και

αντιβιοτικά και αντικαρκινικές ουσίες),

- * τεχνικές βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων,
- * νέες βιολογικές τεχνικές για τη γεωργική βιομηχανία τροφίμων.

νέα προϊόντα για την υγεία (π.χ. αντιβιοτικά και αντικαρκινικές ουσίες),

- * τεχνικές βιολογικής επεξεργασίας αποβλήτων,
- * νέες βιολογικές τεχνικές για τη γεωργική βιομηχανία τροφίμων.

iv) Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (IV): διαχείριση και ποιότητα των υδάτων

Η δράση αυτή έχει ως στόχο την παραγωγή των απαραίτητων γνώσεων και τεχνολογιών για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων που προορίζονται να καλύψουν τις ανάγκες των νοικοκυριών, της βιομηχανίας και της γεωργίας. Στις δραστηριότητες που καλύπτει κατά προτεραιότητα σιγκαταλέγονται:

- * οι τεχνολογίες επεξεργασίας και εξιγίανσης,
- * οι τεχνολογίες ελέγχου της ποιότητας και του επιπέδου των υδροφόρων οριζόντων και των επιφανειακών υδάτων,
- * τα συστήματα παρακολούθησης, συναγερομού και επικοινωνιών,
- * οι τεχνολογίες ρύθμισης των αποθεμάτων και οι τεχνολογίες για τις άγονες και ημιάγονες περιοχές.

v) Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (V): αλληλεπιδράσεις μεταξύ υγείας και περιβάλλοντος

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι η συμβολή στον περιορισμό των δυσμενών επιπτώσεων των αλλοιώσεων που υφίσταται το περιβάλλον στην υγεία. Καλύπτει, ειδικότερα, την πρόληψη και τις επιδράσεις της ατμοσφαιρικής ρύπανσης, των βαρέων μετάλλων και τοξικών ουσιών, του θορύβου, των κλιματολογικών αλλαγών και της ηλεκτρομαγνητικής ακτινοβολίας στην υγεία καθώς και τις συνέπειες των οχλήσεων στους εργασιακούς χώρους. Περιλαμβάνει κατά πρώτο λόγο:

- * επιδημιολογικές μελέτες,
- * την ανάπτυξη νέων μεθόδων διάγνωσης, εκτίμησης κινδύνων και πρόληψης,
- * την τελειοποίηση μεθόδων για τον περιορισμό των επιβλαβών επιδράσεων στην υγεία.

iv) Ποιότητα ζωής και έμβιοι πόροι (IV): η γήρανση του πληθυσμού

Γενικός στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι η προστασία της κατάστασης της υγείας και της αυτοεξυπηρέτησης των υπερηλικών με την πρόληψη και τη θεραπεία των ασθενειών και των αναπηριών που οφείλονται στο γήρας. Παράλληλος στόχος είναι η συμβολή στον

περιορισμό της ανάγκης μακροχρόνιας υγειονομικής περίθαλψης και στην ανακοπή της σταθερής αύξησης του κόστους της υγειονομικής περίθαλψης. Οι δημογραφικές και κοινωνικοοικονομικές πτυχές θα ληφθούν υπόψη σε όλες τις δραστηριότητες της δράσης αυτής. Θα δοθεί προτεραιότητα στα ακόλουθα πεδία:

- * καταπολέμηση των ασθενειών και των προβλημάτων υγείας που συνδέονται με τη μεγάλη ηλικία (π.χ. νόσος Parkinson, νόσος Alzheimer και ορισμένες μορφές καρκίνου),
- * κατανόηση των γενετικών και μοριακών βάσεων της γήρανσης με διατήρηση καλής υγείας καθώς και των μηχανισμών που επιτρέπουν να επιβραδυνθεί η εμφάνιση των αναπηριών,
- * επιδημιολογική και κλινική έρευνα, μελέτη των θεμάτων που συνδέονται με τα συστήματα δημόσιας υγείας,
- * βελτίωση της ποιότητας ζωής και της κοινωνικής επανένταξης των υπερηλίκων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

vi) Έμβια συστήματα και οικοσυστήματα (VI): ολοκληρωμένη διαχείριση του αγροτικού και παράκτιου χώρου

Επιδιώκεται η κινητοποίηση των απαραίτητων γνώσεων και τεχνολογιών για την εφαρμογή πρωτοποριακών μοντέλων παραγωγής και εκμετάλλευσης, προσαρμοσμένων στους νέους προσανατολισμούς της κοινής αγροτικής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής, παρέχοντας ταυτόχρονα επιστημονικές βάσεις για τις κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Μεταξύ των πεδίων που θα καλύπτει αυτή η δράση συγκαταλέγονται κατά προτεραιότητα:

- * τα νέα συστήματα παραγωγής και εκμετάλλευσης των γεωργικών, δασικών, αλιευτικών πόρων και της υδατοκαλλιέργειας τα οποία λαμβάνουν υπόψη την αποδοτικότητα, την αειφόρο διαχείριση των πόρων, την ποιότητα των προϊόντων και της απασχόλησης,
- * οι μέθοδοι ελέγχου,
- * οι χρήσεις για άλλους σκοπούς πλην της διατροφής,
- * η θέσπιση νέων μοντέλων αειφόρου ανάπτυξης των αγροτικών και παράκτιων περιοχών, στηριγμένων στην αξιοποίηση του ειδικού δυναμικού κάθε περιοχής, στην διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων και των χρήσεων του χώρου και στην συμμετοχή του ενδιαφερόμενου πληθυσμού.

v) Ποιότητα ζωής και έμβιο πόροι (V): ολοκληρωμένη διαχείριση του αγροτικού και παράκτιου χώρου

Επιδιώκεται η κινητοποίηση των απαραίτητων γνώσεων και τεχνολογιών για την εφαρμογή πρωτοποριακών μοντέλων παραγωγής και εκμετάλλευσης, προσαρμοσμένων στους νέους προσανατολισμούς της κοινής αγροτικής και της κοινής αλιευτικής πολιτικής, παρέχοντας ταυτόχρονα επιστημονικές βάσεις για τις κοινοτικές νομοθετικές ρυθμίσεις. Μεταξύ των πεδίων που θα καλύπτει αυτή η δράση συγκαταλέγονται κατά προτεραιότητα:

- * τα νέα συστήματα παραγωγής και εκμετάλλευσης των γεωργικών, δασικών, αλιευτικών πόρων και της υδατοκαλλιέργειας τα οποία λαμβάνουν υπόψη την αποδοτικότητα, την αειφόρο διαχείριση των πόρων, την ποιότητα των προϊόντων και την απασχόληση,
- * οι χρήσεις για άλλους σκοπούς πλην της διατροφής,
- * οι μέθοδοι ελέγχου,
- * η εκτόνιση νέων μοντέλων αειφόρου ανάπτυξης των αγροτικών και παράκτιων περιοχών, στηριγμένων στην αξιοποίηση του ειδικού δυναμικού κάθε περιοχής, στη διαφοροποίηση των δραστηριοτήτων και των χρήσεων του χώρου και στη συμμετοχή του ενδιαφερόμενου πληθυσμού.

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών

Οι εργασίες θα επικεντρωθούν σε έρευνα προτεραιότητας για την υποστήριξη:

- του αγώνα κατά των ασθενειών και άλλων προβλημάτων υγείας που συνδέονται με την ηλικία (π.χ. νόσος του Alzheimer), κατά των εκφυλιστικών νόσων (ιδίως του καρκίνου και του διαβήτη), κατά των καρδιαγγειακών παθήσεων, κατά των ασθενειών που έχουν γενετική αιτιολογία και των σπανίων ασθενειών· έρευνες για τα γονιδιώματα και στις νευροεπιστήμες·
- της βελτίωσης των συστημάτων υγείας, της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους και της καταπολέμησης των προβλημάτων δημοσίας υγείας που συνδέονται με τα ναρκωτικά·
- της αντιμετώπισης των σοβαρών φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων με την ανάπτυξη τεχνικών πρόγνωσης, πρόληψης, εκτίμησης των επιπτώσεων και μετριασμού των συνεπειών·
- της κατανόησης των διεργασιών και των αλληλεπιδράσεων που συνδέονται με την "πλανητική αλλαγή" στην ξηρά, στη θάλασσα και στην ατμόσφαιρα καθώς και των επιπτώσεών της στα οικοσυστήματα·
- της ανάπτυξης των βασικών τεχνολογιών γενετικής με δορυφόρους¹ με σκοπό την παρακολούθηση του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων·

¹ Οι δραστηριότητες που συνδέονται με τις «διαστημικές τεχνολογίες» που διεξάγονται εντός των τριών θεματικών προγραμμάτων αποτελούν αντικείμενο ειδικού συντονισμού

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών

Οι εργασίες θα επικεντρωθούν σε έρευνα προτεραιότητας για την υποστήριξη:

- του αγώνα κατά των εκφυλιστικών νόσων, του καρκίνου και του διαβήτη, κατά των καρδιαγγειακών παθήσεων, κατά των ασθενειών που έχουν γενετική αιτιολογία και των σπανίων και "ορφανών" ασθενειών· έρευνες για τα γονιδιώματα και στις νευροεπιστήμες·
- της βελτίωσης των συστημάτων υγείας, της βελτίωσης της υγείας και της ασφάλειας στους εργασιακούς χώρους και της μελέτης κοινωνικών και ιατρικών προβλημάτων και των προβλημάτων δημοσίας υγείας που συνδέονται με τη χρήση ναρκωτικών·

¹ Με βάση το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο δεν θα ασκηθεί καμία ερευνητική δραστηριότητα με την οποία τροποποιείται ή η οποία αποκκοπεί στην τροποποίηση του γενετικού υλικού ανθρώπινων όντων με αλλοίωση των γεννητικών κυττάρων ή επιδρά σε οποιοδήποτε άλλο στάδιο της εμβρυϊκής ανάπτυξης με αποτέλεσμα η αλλοίωση αυτή να μπορεί να μετατραπεί σε κληρονομούμενο χαρακτηριστικό. Επίσης, δεν θα ασκηθεί καμία ερευνητική δραστηριότητα, γνωστή ως «κλωνισμός», με αντικείμενο την αντικατάσταση του πυρήνα ενός γεννητικού ή εμβρυϊκού κυττάρου με πυρήνα κυττάρου οιοδήποτε ατόμου, κυττάρου εμβρύου ή κυττάρου προερχόμενου από στάδιο ανάπτυξης μεταγενέστερο του ανθρώπινου εμβρυϊκού σταδίου.

Στο μέτρο του δυνατού, τα πειράματα και οι δοκιμές σε ζώα θα πρέπει να αντικατασταθούν από μεθόδους *in vitro* ή άλλες εναλλακτικές μεθόδους. Η τροποποίηση του γενετικού υλικού των ζώων και ο κλωνισμός των ζώων καλύπτονται από το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο αποκλειστικά για αιτιολογημένους από ηθική άποψη σκοπούς και στο βαθμό που οι δραστηριότητες διέπονται από ηθικούς κανόνες που διασφαλίζουν την προστασία των ζώων και την τήρηση των αρχών της γενετικής ποιικιλότητας των ζώων.

- της μελέτης των προβλημάτων βιοϊατρικής δεοντολογίας και βιοηθικής, με σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων αξιών².
- της μελέτης με αντικείμενο τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές της ανάπτυξης των βιοεπισημών και της βιοτεχνολογίας και των περιβαλλοντικών αλλαγών υπό το πρίσμα της αιεφόρου ανάπτυξης (επιπτώσεις στην κοινωνία, στην οικονομία και στην απασχόληση).
- της μελέτης των προβλημάτων βιοϊατρικής δεοντολογίας και βιοηθικής, με σεβασμό των θεμελιωδών ανθρωπίνων αξιών¹.
- της μελέτης με αντικείμενο τις κοινωνικοοικονομικές πτυχές της ανάπτυξης των βιοεπισημών και της βιοτεχνολογίας.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας:

Προτεραιότητα στην καλύτερη δυνατή χρήση στο κοινοτικό επίπεδο των βάσεων δεδομένων και των συλλογών γενετικού υλικού, των κέντρων κλινικών δοκιμών, των εγκαταστάσεων θαλασσιών ερευνών και των κέντρων υπολογιστών για τη μελέτη του κλίματος.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας:

Προτεραιότητα στην καλύτερη δυνατή χρήση στο κοινοτικό επίπεδο των βάσεων δεδομένων και των συλλογών γενετικού υλικού, των κέντρων κλινικής έρευνας και θεραπευτικών δοκιμών, και των εγκαταστάσεων ερευνών για την αλιεία και τις υδατοκαλλιέργειες.

---

² Με βάση το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο δεν θα ασκηθεί καμία ερευνητική δραστηριότητα με την οποία τροποποιείται ή η οποία αποσκοπεί στην τροποποίηση του γενετικού υλικού ανθρώπινων όντων με αλλοίωση των γεννητικών κυττάρων ή επιδρά σε οποιοδήποτε άλλο στάδιο της εμβρυϊκής ανάπτυξης με αποτέλεσμα η αλλοίωση αυτή να μπορεί να μετατραπεί σε κληρονομούμενο χαρακτηριστικό. Επίσης, δεν θα ασκηθεί καμία ερευνητική δραστηριότητα, γνωστή ως «κλωνισμός», με αντικείμενο την αντικατάσταση του πυρήνα ενός γεννητικού ή εμβρυϊκού κυττάρου με πυρήνα κυττάρου οιοδήποτε ατόμου, κυττάρου εμβρύου ή κυττάρου προερχόμενου από στάδιο ανάπτυξης μεταγενέστερο του ανθρώπινου εμβρυϊκού σταδίου.

Στο μέτρο του δυνατού, τα πειράματα και οι δοκιμές σε ζώα θα πρέπει να αντικατασταθούν από μεθόδους *in vitro* ή άλλες εναλλακτικές μεθόδους. Η τροποποίηση του γενετικού υλικού των ζώων και ο κλωνισμός των ζώων καλύπτονται από το παρόν πρόγραμμα-πλαίσιο αποκλειστικά για αιτιολογημένους από ηθική άποψη σκοπούς και στο βαθμό που οι δικαιηοτήτες διέπονται από ηθικούς κανόνες που διακαλιίζουν την προστασία των ζώων και την τήρηση των αρχών της γενετικής ποικιλότητας των ζώων.

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

2. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΙΑΣ ΦΙΛΙΚΗΣ ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΠΟΛΙΤΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Η εγκαθίδρυση της κοινωνίας της πληροφορίας προσφέρει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας πολλαπλές δυνατότητες άσκησης νέων δραστηριοτήτων στους τομείς του εμπορίου, της εργασίας, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της παιδείας, της υγείας καθώς και στον πολιτιστικό τομέα. Απαιτείται συνεχής προσπάθεια έρευνας τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής των αναπτυσσομένων τεχνολογιών για να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της κοινωνίας της πληροφορίας. Το φάσμα των τεχνολογιών των κεντρικών δράσεων προσφέρει τη δυνατότητα ευέλικτης επικέντρωσης και δυναμικής εκτέλεσης των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων, με γνώμονα τις οικονομικές και κοινωνικές προτεραιότητες.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να καλύπτει, σε όλες τις δραστηριότητες, τα θέματα μόνιμου ενδιαφέροντος όπως η πρόσβαση, η ευκολία χρήσης, η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και η διαλειτουργικότητα, καθώς και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις.

Η σύγκλιση μεταξύ της επεξεργασίας πληροφοριών, των επικοινωνιών και του περιεχομένου τους κατατάσσεται στο σύνολο των βιομηχανικών και κοινωνικών δραστηριοτήτων και αποκτά ολοένα και περισσότερο σημασία για την ανταγωνιστικότητα της Ευρώπης και την ποιότητα ζωής. Η εγκαθίδρυση της κοινωνίας της πληροφορίας προσφέρει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις της Κοινότητας πολλαπλές δυνατότητες άσκησης νέων δραστηριοτήτων στους τομείς του εμπορίου, της εργασίας, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της παιδείας, της υγείας καθώς και στον πολιτιστικό τομέα. Απαιτείται συνεχής προσπάθεια έρευνας τεχνολογικής ανάπτυξης και εφαρμογής των αναπτυσσομένων τεχνολογιών για να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της κοινωνίας της πληροφορίας. Το φάσμα των τεχνολογιών των κεντρικών δράσεων προσφέρει τη δυνατότητα δυναμικής επικέντρωσης και ευέλικτης εκτέλεσης των προβλεπόμενων δραστηριοτήτων, με γνώμονα τις οικονομικές και κοινωνικές προτεραιότητες.

Η προσπάθεια αυτή θα πρέπει να καλύπτει, σε όλες τις δραστηριότητες, τα θέματα μόνιμου ενδιαφέροντος όπως η χρησιμότητα, η ευχέρεια πρόσβασης, η διαλειτουργικότητα, η αξιοπιστία και ο οικονομικός χαρακτήρας καθώς και τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις.

- α) Κεντρικές δράσεις
i) Κοινωνία της πληροφορίας (I): συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην παροχή στους χρήστες ευκολότερης πρόσβασης και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος σε υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος με υψηλή ποιότητα καθώς και στην παροχή κινήτρων στη βιομηχανία από την οποία εξαρτώνται οι εν λόγω υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό, καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * για την υγεία και τα ηλικιωμένα άτομα: τα συστήματα ιατρικής πληροφορικής, τα δίκτυα υγείας υψηλής ταχύτητας και ασφάλειας και την τηλεϊατρική, τις προηγμένες διεπαφές και τα τηλεσυστήματα για την ένταξη των υπερηλίκων και των ατόμων με ειδικές ανάγκες στην κοινωνική ζωή,

- α) Κεντρικές δράσεις
i) Κοινωνία της πληροφορίας (I): συστήματα και υπηρεσίες για τους πολίτες

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην παροχή στους χρήστες ευκολότερης πρόσβασης και με το χαμηλότερο δυνατό κόστος σε υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος με υψηλή ποιότητα καθώς και στην παροχή κινήτρων στη βιομηχανία από την οποία εξαρτώνται οι εν λόγω υπηρεσίες. Στο πλαίσιο αυτό, καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * για την υγεία: τα συστήματα ιατρικής πληροφορικής, τα δίκτυα υγείας υψηλής ταχύτητας και ασφάλειας και την τηλεϊατρική,
- * για τους υπερηλίκους και τα άτομα με ειδικές ανάγκες: τις προηγμένες διεπαφές και τα τηλεσυστήματα για την ένταξη των υπερηλίκων και των ατόμων με ειδικές

- * για τη δημόσια διοίκηση: τα συστήματα χρήσης των πολυμέσων και των τηλεσυστημάτων,
  - * για το περιβάλλον: τα νοήμονα συστήματα ανάλυσης, παρακολούθησης, διαχείρισης και συναγερωμού,
  - * για τις μεταφορές: τα προηγμένα νοήμονα συστήματα που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση και για τις σχετικές υπηρεσίες εξ αποστάσεως.
- *
ii) **Κοινωνία της πληροφορίας (II): νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές**

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να επιτρέψει την αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων και την αύξηση της αποδοτικότητας του εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών. Τα θεματικά πεδία προτεραιότητας θα είναι:

- * οι μέθοδοι ελαστικής, κινητής εργασίας και τηλεργασίας τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τη συλλογική και ομαδική εργασία και οι μέθοδοι εργασίας που βασίζονται στην προσομοίωση και στην εικονική πραγματικότητα,
- * τα συστήματα διαχείρισης για τους προμηθευτές και τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των διαλειτουργικών συστημάτων πληρωμών,
- * η ασφάλεια των πληροφοριών και των δικτύων, συμπεριλαμβανομένων των τεχνικών για την πιστοποίηση της ταυτότητας και την προστασία της ακεραιότητας και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και τεχνολογίες βελτίωσης της προστασίας της ιδιωτικής ζωής.

- ανάγκες στην κοινωνική ζωή,
- * για τη δημόσια διοίκηση: τα προηγμένα συστήματα πολυμέσων και τα τηλεσυστήματα που διευκολύνουν την πρόσβαση στις υπηρεσίες δημοσίου συμφέροντος καθώς και την προσφορά τέτοιων υπηρεσιών,
  - * για το περιβάλλον: τα νοήμονα συστήματα ανάλυσης, παρακολούθησης, διαχείρισης και συναγερωμού, καθώς και τα συστήματα υποστήριξης για τις ανθρωπιστικές εκστρατείες εκκαθάρισης ναρκοπεδίων,
  - * για τις μεταφορές: τα προηγμένα νοήμονα συστήματα που είναι απαραίτητα για τη διαχείριση και για τις σχετικές υπηρεσίες εξ αποστάσεως, συμπεριλαμβανομένων όσων εξυπηρετούν τον τουρισμό.

- ii) **Κοινωνία της πληροφορίας (II): νέες μέθοδοι εργασίας και ηλεκτρονικές εμπορικές συναλλαγές**

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να αναπτυχθούν τεχνικές που θα επιτρέψουν την αποτελεσματικότερη λειτουργία των επιχειρήσεων και να τονωθεί η αύξηση της αποδοτικότητας του εμπορίου προϊόντων και υπηρεσιών και η βελτίωση των συνθηκών και της ποιότητας εργασίας. Τα θεματικά πεδία προτεραιότητας θα είναι:

- * οι μέθοδοι ελαστικής, κινητής εργασίας και τηλεργασίας, τόσο για τους εργαζομένους όσο και για τη συλλογική και ομαδική εργασία, και οι μέθοδοι εργασίας που βασίζονται στην προσομοίωση και στην εικονική πραγματικότητα καθώς και η ανάλυση των κοινωνικών επιδράσεων,
- * τα συστήματα διαχείρισης για τους προμηθευτές και τους καταναλωτές, συμπεριλαμβανομένων των συστημάτων που επιτρέπουν την προσαρμογή της προμήθειας αγαθών ευρείας κατανάλωσης στις απαιτήσεις κάθε πελάτη και των διαλειτουργικών και ασφαλών συστημάτων πληρωμών,
- * η ασφάλεια των πληροφοριών και των δικτύων, συμπεριλαμβανομένων της κρυπτογράφησης, των τεχνικών για την καταπολέμηση και την πρόληψη της πειρατείας σε θέσεις υπολογιστών, των τεχνικών για την πιστοποίηση της ταυτότητας και την προστασία της ακεραιότητας και των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και των τεχνολογιών καλύτερης προστασίας της ιδιωτικής ζωής.
- * οι πλατφόρμες ολοκληρωμένων εφαρμογών, οι οποίες καλύπτουν το σύνολο του παρόντος προγράμματος και προετοιμάζουν το έδαφος για τις "ψηφιακές κοινότητες".

iii) Κοινωνία της πληροφορίας (III): το περιεχόμενο των πολυμέσων

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην διευκόλυνση της δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, στην τόνωση της δημιουργικότητας, στην προώθηση της γλωσσικής και πολιτιστικής ποικιλομορφίας και στη βελτίωση της λειτουργικότητας και της ευχρηστίας των μελλοντικών προϊόντων και υπηρεσιών πληροφόρησης. Η δράση δίνει έμφαση στην ανάπτυξη νοημόνων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και καινοτόμων μορφών περιεχομένου πολυμέσων, του οπτικοακουστικού περιεχομένου συμπεριλαμβανομένου, καθώς και εργαλείων για τη διάταξη και την επεξεργασία τους. Οι δραστηριότητες θα έχουν τέσσερις κύριους άξονες:

- * τις διαλογικές ηλεκτρονικές εκδόσεις, με νέες μεθόδους δημιουργίας και διάρθρωσης των εκδόσεων και εξατομικευμένης διάδοσης των πληροφοριών, και την πρόσβαση στο περιεχόμενο πολιτιστικού χαρακτήρα μέσω των εικονικών βιβλιοθηκών και μουσείων,
- * την εκπαίδευση και κατάρτιση: συστήματα, υπηρεσίες και λογισμικά που επιτρέπουν την ανάπτυξη και την επίδειξη νέων μεθόδων με χρήση πολυμέσων, ευρυζωνικών επικοινωνιών, προσομοίωσης και εικονικής πραγματικότητας,
- * τις νέες γλωσσικές τεχνολογίες, που συντελούν στο να γίνουν πιο εύχρηστα τα συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών,
- * τις προηγμένες τεχνολογίες προσπέλασης, διαλογής και ανάλυσης των πληροφοριών, που συμβάλλουν στον έλεγχο της έκρηξης των πληροφοριών και διευκολύνουν τη χρήση του περιεχομένου πολυμέσων, μεταξύ άλλων στα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών.

iv) Κοινωνία της πληροφορίας (IV): απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην προώθηση της υπεροχής στις τεχνολογίες που αποτελούν τα καθοριστικά στοιχεία της κοινωνίας της πληροφορίας, στην επιτάχυνση του ρυθμού εισαγωγής τους στην πρακτική και στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους. Καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * τις τεχνολογίες υπολογιστών, επικοινωνιών και δικτύων, καθώς και την υιοθέτηση και εφαρμογή τους,

iii) Κοινωνία της πληροφορίας (III): το περιεχόμενο και τα εργαλεία πολυμέσων

Η δράση αυτή αποσκοπεί στη διευκόλυνση της δια βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης, στην τόνωση της δημιουργικότητας, στη διευκόλυνση της γλωσσικής και πολιτιστικής ποικιλομορφίας και στη βελτίωση της λειτουργικότητας και της ευχρηστίας των μελλοντικών προϊόντων και υπηρεσιών πληροφόρησης. Η έρευνα δίνει έμφαση στην ανάπτυξη νοημόνων συστημάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης και καινοτόμων μορφών περιεχομένου πολυμέσων, του οπτικοακουστικού περιεχομένου συμπεριλαμβανομένου, καθώς και εργαλείων για τη διάταξη και την επεξεργασία τους. Οι δραστηριότητες θα έχουν τέσσερις κύριους άξονες:

- * τις διαλογικές ηλεκτρονικές εκδόσεις, με νέες μεθόδους δημιουργίας και διάρθρωσης των εκδόσεων και εξατομικευμένης διάδοσης των πληροφοριών, και την πρόσβαση στο περιεχόμενο επιστημονικού, πολιτιστικού κ.λπ. χαρακτήρα μέσω της δικτύωσης των βιβλιοθηκών, αρχείων και μουσείων,
- * την εκπαίδευση και κατάρτιση: συστήματα, υπηρεσίες και λογισμικά που επιτρέπουν την ανάπτυξη και την επίδειξη νέων μεθόδων με χρήση πολυμέσων, ευρυζωνικών επικοινωνιών, προσομοίωσης και εικονικής πραγματικότητας,
- * τις νέες γλωσσικές τεχνολογίες, συμπεριλαμβανομένων των διεπαφών, που συντελούν στο να γίνουν πιο εύχρηστα τα συστήματα πληροφοριών και επικοινωνιών,
- * τις προηγμένες τεχνολογίες προσπέλασης, διαλογής, ανάλυσης και επεξεργασίας των πληροφοριών, που συμβάλλουν στον έλεγχο της έκρηξης των πληροφοριών και διευκολύνουν τη χρήση του περιεχομένου πολυμέσων, μεταξύ άλλων στα συστήματα γεωγραφικών πληροφοριών.

iv) Κοινωνία της πληροφορίας (IV): απαραίτητες τεχνολογίες και υποδομές

Η δράση αυτή αποσκοπεί στην προώθηση της υπεροχής στις τεχνολογίες που αποτελούν τα καθοριστικά στοιχεία της κοινωνίας της πληροφορίας, στην επιτάχυνση του ρυθμού εισαγωγής τους στην πρακτική και στη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής τους. Καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * τις τεχνολογίες υπολογιστών, επικοινωνιών, συμπεριλαμβανομένων των δικτύων ευρείας ζώνης, καθώς και την υιοθέτηση, τη διαχείριση, τη διαλειτουργικότητα και την εφαρμογή τους,

- * τις τεχνολογίες και τη μηχανική λογισμικού και συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών ποιότητας,
  - * τις κινητές και προσωπικές επικοινωνίες και τα αντίστοιχα συστήματα, ειδικότερα τις υπηρεσίες που συνδέονται με δορυφόρους,
  - * τις διεπαφές που βασίζονται στη χρήση των διαφορών αισθήσεων,
  - * τα περιφερειακά, τα υποσυστήματα και τα μικροσυστήματα,
  - * τη μικροηλεκτρονική (τεχνολογίες, ειδίκευση, εξοπλισμοί και υλικά που είναι απαραίτητα για το σχεδιασμό και την κατασκευή κυκλωμάτων και την ανάπτυξη εφαρμογών).
- β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών**

Τα θέματα μόνιμου ενδιαφέροντος, όπως η πρόσβαση, η ευκολία χρήσης, η σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας και η διαλειτουργικότητα, καθώς επίσης οι κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις εξετάζονται πλήρως σε όλες τις κεντρικές δράσεις.

Προσεγγίζοντας τις μελλοντικές ή ανερχόμενες τεχνολογίες και εφαρμογές με οραματιστική θεώρηση, οι έρευνες σε θέματα προτεραιότητας θα αφορούν ζητήματα όπως:

- οι τεχνολογίες αναπαράστασης, δημιουργίας και επεξεργασίας των γνώσεων.
- οι τεχνολογίες προσομοίωσης και απεικόνισης σε πραγματικό χρόνο και μεγάλη κλίμακα και οι τεχνολογίες εικονικής πραγματικότητας.
- η κβαντική, η φωτονική και η βιοηλεκτρονική τεχνολογία και οι τεχνολογίες ολοκλήρωσης σε πολύ μεγάλη κλίμακα, οι υπολογιστές εξαιρετικά υψηλών επιδόσεων και τα υπερυπόμονα δίκτυα.

- * τις τεχνολογίες και τη μηχανική λογισμικού, συστημάτων και υπηρεσιών, συμπεριλαμβανομένων των στατιστικών ποιότητας,
  - * τις τεχνολογίες προσομοίωσης και απεικόνισης σε πραγματικό χρόνο και μεγάλη κλίμακα,
  - * τις κινητές και προσωπικές επικοινωνίες και τα αντίστοιχα συστήματα, συμπεριλαμβανομένων των δορυφορικών συστημάτων και υπηρεσιών,²
  - * τις διεπαφές που βασίζονται στη χρήση των διαφορών αισθήσεων,
  - * τα περιφερειακά, τα υποσυστήματα και τα μικροσυστήματα,
  - * τη μικροηλεκτρονική (τεχνολογίες, μέσα, εξοπλισμοί και υλικά που είναι απαραίτητα για το σχεδιασμό και την κατασκευή κυκλωμάτων και την ανάπτυξη εφαρμογών).
- β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών**

Για να επιτρέψουν την τελειοποίηση μελλοντικών ή ανερχόμενων τεχνολογιών ικανών να ασκήσουν επίδραση στη βιομηχανία και στην κοινωνία στη βάση μιας ενοραματικής προσέγγισης, τα θέματα ερευνών θα μπορούσαν να περιλαμβάνουν τα ακόλουθα, χωρίς η απαρίθμηση αυτή να είναι δεσμευτική:

- τεχνολογίες αναπαράστασης, δημιουργίας και επεξεργασίας των γνώσεων.
- νανομετρική, κβαντική, φωτονική και βιοηλεκτρονική τεχνολογία και τεχνολογίες ολοκλήρωσης σε πολύ μεγάλη κλίμακα, υπολογιστές εξαιρετικά υψηλών επιδόσεων και υπερυπόμονα δίκτυα.

² Οι δραστηριότητες που συνδέονται με τις εφαρμογές των "διαστημικών τεχνολογιών" και αναλαμβάνονται βάσει των σχετικών προγραμμάτων αποτελούν αντικείμενο ειδικού συντονισμού.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Προτεραιότητα στη στήριξη των προηγμένων δικτύων τηλεματικής υψηλής ταχύτητας που είναι απαραίτητα για την έρευνα σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, όπως το προηγμένο INTERNET-2.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Προτεραιότητα στη στήριξη των προηγμένων δικτύων τηλεματικής υψηλής ταχύτητας που είναι απαραίτητα για την έρευνα σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας, συμπεριλαμβανομένης της ένταξης στο πλανητικό πλαίσιο εξέλιξης του INTERNET.

Τα κράτη μέλη εξακολουθούν να έχουν την ευθύνη για την προαγωγή και την επέκταση των εθνικών δικτύων και υποδομών. Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι να προσδώσει προστιθέμενη αξία, ώστε να προωθήσει το άνοιγμα, τη διασύνδεση μέσω δικτύου και τη διαλειτουργικότητα των συστημάτων αυτών.

**3. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Για να βελτιωθεί η οικονομική ανάπτυξη και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στην Κοινότητα και να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να προχωρήσουν στις αναγκαίες προσαρμογές των δραστηριοτήτων τους πρέπει να επιδιωχθεί η παραγωγή και η διάδοση των γνώσεων και των τεχνολογιών που επιτρέπουν το σχεδιασμό και την ανάπτυξη "καθαρών" και υψηλής ποιότητας διεργασιών και προϊόντων, που να κατέχουν ανταγωνιστική θέση στις αγορές του μέλλοντος

Ο στόχος αυτός συμβαδίζει με την ανάπτυξη ενεργειακών συστημάτων και υπηρεσιών με καλύτερες επιδόσεις καθώς και οικονομικά αποδοτικών, ασφαλών και φιλικών προς το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής συστημάτων μεταφορών.

α) Κεντρικές δράσεις

ι) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (I): προϊόντα, διεργασίες, οργάνωση

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να διευκολυνθεί η ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των πολιτών και της αγοράς, καθώς και νέων μεθόδων κατασκευής και βιομηχανικής παραγωγής χωρίς σπατάλη πόρων και φιλικών προς το περιβάλλον, ανεξαρτήτως του τρόπου παραγωγής. Η προσπάθεια θα έχει ως αντικείμενο κατά προτεραιότητα:

- * τη μελέτη, την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση νέων τεχνολογιών σχεδιασμού, κατασκευής, ελέγχου και παραγωγής, με χρήση κυρίως της τεχνολογίας μικρομετρικής κλίμακας,
- * τις τεχνολογίες της κοινωνίας της πληροφορίας για "νοήμονα" κατασκευή (που περιλαμβάνουν τα ευέλικτα συστήματα εργαστηρίων και ευέλικτα συστήματα διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και διανομής, τα ενσωματωμένα συστήματα και τις τηλεύπηρεσίες εκμετάλλευσης και συντήρησης καθώς και τις τεχνολογίες προσομοίωσης και συλλογικής εργασίας),
- * τις τεχνολογίες για τον περιορισμό της σπατάλης πόρων και των αποβλήτων, την

**3. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ
ΔΕΙΦΟΡΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ**

Για να βελτιωθεί η οικονομική ανάπτυξη και να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας στην Κοινότητα και να δοθεί στις επιχειρήσεις η δυνατότητα να προχωρήσουν στις αναγκαίες προσαρμογές των δραστηριοτήτων τους, πρέπει να επιδιωχθεί η παραγωγή και η διάδοση των γνώσεων και των τεχνολογιών που επιτρέπουν το σχεδιασμό και την ανάπτυξη "καθαρών" και υψηλής ποιότητας διεργασιών και προϊόντων, που να κατέχουν ανταγωνιστική θέση στις αγορές του μέλλοντος

Ο στόχος αυτός συμβαδίζει με την ανάπτυξη οικονομικά αποδοτικών, ασφαλών και φιλικών προς το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής συστημάτων μεταφορών.

α) Κεντρικές δράσεις

ι) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (I): προϊόντα, διεργασίες, οργάνωση

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να διευκολυνθεί η ανάπτυξη καινοτόμων προϊόντων και υπηρεσιών υψηλής ποιότητας, που θα ικανοποιούν τις ανάγκες των πολιτών και της αγοράς, καθώς και νέων μεθόδων κατασκευής και βιομηχανικής παραγωγής συμπεριλαμβανομένων εκείνων που θεωρείται ότι ενισχύουν την ανταγωνιστικότητα των παραδοσιακών κλάδων, χωρίς σπατάλη πόρων και φιλικών προς το περιβάλλον, ανεξαρτήτως του τρόπου παραγωγής. Η προσπάθεια θα έχει ως αντικείμενο κατά προτεραιότητα:

- * τη μελέτη, την ανάπτυξη και την ολοκλήρωση νέων τεχνολογιών σχεδιασμού, κατασκευής, ελέγχου και παραγωγής, με χρήση κυρίως της τεχνολογίας και μηχανικής μικρομετρικής και νανομετρικής κλίμακας,
- * την ανάπτυξη, την προσαρμογή και την υιοθέτηση των τεχνολογιών της κοινωνίας της πληροφορίας για "νοήμονα" κατασκευή (που περιλαμβάνουν τα ευέλικτα συστήματα εργαστηρίων και ευέλικτα συστήματα διαχείρισης της αλυσίδας εφοδιασμού και διανομής, τα ενσωματωμένα συστήματα και τις τηλεύπηρεσίες εκμετάλλευσης και συντήρησης καθώς και τις τεχνολογίες προσομοίωσης και συλλογικής εργασίας),
- * τις τεχνολογίες για τον περιορισμό της σπατάλης πόρων και των αποβλήτων,

ανακύκλωση των αποβλήτων και την ανάπτυξη καθαρών διεργασιών και προϊόντων με βάση την έννοια "ανάλυση του κύκλου ζωής",

- * τις νέες μεθόδους οργάνωσης της παραγωγής και της εργασίας και αξιοποίησης των ειδικών ικανοτήτων (συμπεριλαμβανόμενων των κοινωνικοοικονομικών αναλύσεων).

ii) **Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (II): αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων**

Επιδιώκεται να εξασφαλιστεί η διακίνηση επιβατιών και εμπορευμάτων με αποτελεσματικά μέσα και χωρίς ζημιές στο περιβάλλον. Η δράση αυτή συμβάλλει στον ανωτέρω σκοπό υποβοηθώντας την εγκατάσταση σε ευρωπαϊκή κλίμακα ενός συστήματος ασφαλών νοημόνων, αποδοτικών και διαλειτουργικών μεταφορών επιβατιών και εμπορευμάτων - χερσαίων, αεροπορικών και θαλάσσιων - με μεγάλο βαθμό συνδυασμού μεταφορικών μέσων και ανταποκρινόμενου στις ανάγκες κινητικότητας της βιομηχανίας και των πολιτών. Αυτό προϋποθέτει πρωτίστως:

- * την ανάπτυξη, τον έλεγχο καταλληλότητας και την επίδειξη συστημάτων διαχείρισης των μεταφορών, συνδυασμένων και μη, όπου συμπεριλαμβάνονται τα δεύτερης γενεάς συστήματα πλοήγησης και εντοπισμού της θέσης με δορυφόρο,
- * έρευνα με αντικείμενο την υποδομή και τις διασυνδέσεις της με τα μεταφορικά μέσα και τα συστήματα μεταφορών, στην οποία λαμβάνονται υπόψη ο περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης και η ενοποίηση των πολιτικών στους τομείς της χωροταξίας και των μεταφορών,
- * την εκπόνηση κοινωνικοοικονομικών σεναρίων για την κινητικότητα των εμπορευμάτων και των προσώπων.

iii) **Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική**

την ανακύκλωση των αποβλήτων και την ανάπτυξη καθαρών διεργασιών και προϊόντων με βάση την έννοια "ανάλυση του κύκλου ζωής",

- * τις νέες μεθόδους οργάνωσης της παραγωγής και της εργασίας και αξιοποίησης των ειδικών ικανοτήτων (συμπεριλαμβανόμενων των κοινωνικοοικονομικών αναλύσεων).

ii) **Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (II): αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων**

Επιδιώκεται να εξασφαλιστεί η διακίνηση επιβατιών και εμπορευμάτων με αποτελεσματικά μέσα και χωρίς ζημιές στο περιβάλλον. Η δράση αυτή συμβάλλει στον ανωτέρω σκοπό υποβοηθώντας την εγκατάσταση σε ευρωπαϊκή κλίμακα ενός συστήματος ασφαλών, νοημόνων, αποδοτικών και διαλειτουργικών μεταφορών επιβατιών και εμπορευμάτων - σιδηροδρομικώς, οδικώς, αεροπορικώς και δια πλωτών οδών - με μεγάλο βαθμό συνδυασμού μεταφορικών μέσων σε ευρωπαϊκή κλίμακα και ανταποκρινόμενου στις ανάγκες κινητικότητας της βιομηχανίας και των πολιτών. Αυτό προϋποθέτει πρωτίστως:

- * την ανάπτυξη, τον έλεγχο καταλληλότητας και την επίδειξη συστημάτων ορθολογικής διαχείρισης των μεταφορών, συνδυασμένων και μη, όπου συμπεριλαμβάνονται τα δεύτερης γενεάς συστήματα πλοήγησης και εντοπισμού της θέσης με δορυφόρο³ καθώς και η εισαγωγή και χρήση των προηγμένων υπηρεσιών πληροφορησης για τους μεταφορείς και τους επιβάτες,
- * έρευνα με αντικείμενο την υποδομή και τις διασυνδέσεις της με τα μεταφορικά μέσα και τα συστήματα μεταφορών, στην οποία λαμβάνονται υπόψη ο περιορισμός των περιβαλλοντικών επιπτώσεων καθώς και η δυνατότητα πρόσβασης και η ενοποίηση των πολιτικών στους τομείς της χωροταξίας και των μεταφορών,
- * την εκπόνηση κοινωνικοοικονομικών σεναρίων για την αειφόρο κινητικότητα των εμπορευμάτων και των προσώπων.

iii) **Ανταγωνιστική και αειφόρος**

³ Οι δραστηριότητες που συνδέονται με τις εφαρμογές των "διαστημικών τεχνολογιών" και αναλαμβάνονται βάσει προγραμμάτων αποτελούν αντικείμενο ειδικού συντονισμού.

ανάπτυξη (III): νέες προοπτικές για την αεροδιαστημική

Η δράση αυτή έχει ως στόχο να βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να ενισχύσει τη θέση της στο συγκεκριμένο τομέα, μέσω της κυριαρχίας στις πιο προηγμένες αεροδιαστημικές τεχνολογίες με μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * την ανάπτυξη και την επίδειξη προηγμένων τεχνολογιών ολοκληρωμένου σχεδιασμού και κατασκευής καθώς και τον περιορισμό της ενεργειακής κατανάλωσης, των εκπομπών και του θορύβου για διάφορους τύπους αεροσκαφών.
- * την τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα και τις τεχνολογίες καθοριστικής σημασίας για τους τύπους αεροσκαφών νέας γενεάς.
- * την ανάπτυξη τεχνολογιών για τη βελτίωση της ασφάλειας των επιχειρήσεων.

iv) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (IV): τεχνολογίες της θάλασσας

Επιδιώκεται η προώθηση, με σεβασμό στο περιβάλλον, της ανάπτυξης και της ολοκλήρωσης των ειδικών γνώσεων και τεχνολογιών για το θαλάσσιο περιβάλλον, οι οποίες θα επιτρέψουν στην Κοινότητα να εκμεταλλευθεί πλήρως τους πόρους της και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της, στηρίζοντας μια πραγματική "πολιτική για τη θάλασσα". Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στις τεχνολογίες που απαιτούνται:

- * για τη ναυπήγηση ασφαλών και αποδοτικών πλοίων προηγμένης τεχνολογίας,
- * για τη χρήση της θάλασσας ως οικονομικής οδού μεταφοράς εμπορευμάτων και επιβατών (λιμενική υποδομή προηγμένης τεχνολογίας, περιφερειακά συστήματα θαλασσίων μεταφορών), σε σύνδεση με την κεντρική δράση "αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων"
- * για την ορθολογική και αειφόρο εκμετάλλευση της θάλασσας ως πηγής ενέργειας και ορυκτών πόρων (κυρίως τεχνολογίες εγκαταστάσεων ανοικτής θάλασσας και υποθαλάσσιες τεχνολογίες).

οικονομική ανάπτυξη (III): νέες προοπτικές για την αεροδιαστημική

Η δράση αυτή έχει ως στόχο να βοηθήσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα να ενισχύσει τη θέση της στο συγκεκριμένο τομέα, μέσω της κυριαρχίας στις πιο προηγμένες αεροδιαστημικές τεχνολογίες με μέριμνα για την προστασία του περιβάλλοντος. Καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * την ανάπτυξη και την επίδειξη προηγμένων τεχνολογιών ολοκληρωμένου σχεδιασμού και κατασκευής καθώς και τον περιορισμό της ενεργειακής κατανάλωσης, των εκπομπών και του θορύβου για διάφορους τύπους αεροσκαφών.
- * την τεχνική και οικονομική σκοπιμότητα και τις τεχνολογίες καθοριστικής σημασίας για τους τύπους αεροσκαφών νέας γενεάς.
- * την ανάπτυξη τεχνολογιών για τη βελτίωση της ασφάλειας των επιχειρήσεων.

iv) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (IV): τεχνολογίες της θάλασσας

Επιδιώκεται η προώθηση, με σεβασμό στο περιβάλλον, της ανάπτυξης και της ολοκλήρωσης των ειδικών γνώσεων και τεχνολογιών για το θαλάσσιο περιβάλλον, οι οποίες θα επιτρέψουν στην Κοινότητα να εκμεταλλευθεί πλήρως τους πόρους της και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της, στηρίζοντας μια πραγματική "πολιτική για τη θάλασσα". Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στις τεχνολογίες που απαιτούνται:

- * για τη ναυπήγηση ασφαλών και αποδοτικών πλοίων προηγμένης τεχνολογίας,
- * για τη χρήση της θάλασσας ως οικονομικής οδού μεταφοράς εμπορευμάτων και επιβατών χάρις στη μεγιστοποίηση των επιδόσεων και των δυνατοτήτων εκμετάλλευσης των πλοίων, σε σύνδεση με την κεντρική δράση "αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων"
- * για την ορθολογική και αειφόρο εκμετάλλευση της θάλασσας ως πηγής ενέργειας και ορυκτών πόρων (κυρίως τεχνολογίες εγκαταστάσεων ανοικτής θάλασσας και υποθαλάσσιες τεχνολογίες).

v) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (V): ενεργειακά συστήματα και υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας³

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης, η οποία λαμβάνει ευρέως υπόψη τις ανάγκες της αγοράς, είναι η συμβολή στην κάλυψη των αναγκών της Κοινότητας σε ενέργεια, ελαχιστοποιώντας τους κινδύνους για το περιβάλλον. Η συμβολή αυτή συνίσταται στην προώθηση της ανάπτυξης και της τελειοποίησης ενεργειακών συστημάτων και υπηρεσιών προηγμένης τεχνολογίας, αποδοτικών τόσο από πλευράς παραγωγής όσο και κατανάλωσης, που επιτρέπουν να περιοριστούν σημαντικά οι εκπομπές CO₂ και άλλων θερμοκηπιακών αερίων και να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Κοινότητας. Οι εργασίες θα έχουν ως αντικείμενο κατά πρώτο λόγο:

- * τις κυριότερες νέες και ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και την εισαγωγή τους ιδίως σε αποκεντρωμένα συστήματα,
- * τις τεχνολογίες αποθήκευσης και μεταφοράς ενέργειας,
- * τις καθαρές τεχνολογίες παραγωγής και χρήσης των ορυκτών καυσίμων και ορθολογικής χρήσης της ενέργειας,
- * την εκπόνηση σεναρίων για τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ οικονομίας, περιβάλλοντος και ενέργειας.

vi) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (VI): η πόλη του μέλλοντος

Η δράση αυτή έχει ως στόχο την αρμονική ανάπτυξη του αστικού περιβάλλοντος για τους πολίτες με βάση ασφαλείς και νεωτερικιστικές προσεγγίσεις, οι οποίες θα εξοικονομούν πόρους, θα είναι φιλικές προς το περιβάλλον και θα βασίζονται σε προηγμένα μοντέλα οργάνωσης, που συνδυάζουν ιδίως την βελτίωση της ποιότητας ζωής, την αποκατάσταση των κοινωνικών ισορροπιών και την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Η προσπάθεια θα καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * τα νέα μοντέλα αειφόρου ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόλεων, την εκπόνηση μεσομακροπρόθεσμων κοινωνικοοικονομικών σεναρίων και τις

[Αυτή η κεντρική δράση έχει μεταφερθεί στο νέο πρόγραμμα "Διατήρηση του οικοσυστήματος", μετά από χωρισμό σε δύο μέρη και τροποποίηση]

vi) Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (VI): η πόλη του μέλλοντος και η πολιτιστική κληρονομιά

Η δράση αυτή έχει ως στόχο την αρμονική ανάπτυξη του αστικού περιβάλλοντος για τους πολίτες με βάση ασφαλείς και νεωτερικιστικές προσεγγίσεις, οι οποίες θα εξοικονομούν πόρους, θα είναι φιλικές προς το περιβάλλον και θα βασίζονται σε προηγμένα μοντέλα οργάνωσης, που συνδυάζουν ιδίως την βελτίωση της ποιότητας ζωής, την αποκατάσταση των κοινωνικών ισορροπιών και την προστασία και αξιοποίηση της πολιτιστικής κληρονομιάς (με σκοπό την αειφόρο εκμετάλλευση του κοινωνικοοικονομικού δυναμικού που αντιπροσωπεύει από άποψη απασχόλησης και τουρισμού). Η προσπάθεια θα καλύπτει κατά προτεραιότητα:

- * τα νέα μοντέλα αειφόρου ανάπτυξης των ευρωπαϊκών πόλεων και αστικών περιφερειών, την εκπόνηση μεσομακροπρόθεσμων

³ Οι δραστηριότητες έρευνας με αντικείμενο την ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη περιγράφονται αναλυτικά στην πρόταση σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και εκπαίδευσης που προβλέπεται από τη συνθήκη Ευρωπαϊκή.

δραστηριότητες έρευνας και επίδειξης με κύριο αντικείμενο τα προβλήματα χωροταξίας και αρχιτεκτονικής, κοινωνικής ένταξης, ασφάλειας, ενεργειακής απόδοσης και εξοικονόμησης ενέργειας (ειδικότερα στα κτίρια και στην ολοκληρωμένη διαχείριση των μεταφορών) καθώς και τα δημοκρατικά δίκτυα πληροφορίας (έννοια των "ψηφιακών πόλεων"),

κοινωνικοοικονομικών σεναρίων και τις δραστηριότητες έρευνας, ανάπτυξης και επίδειξης με κύριο αντικείμενο την πλαισίωση και την παρακολούθηση της ανταγωνιστικότητας των οικονομικών δραστηριοτήτων, την πολεοδομία και την αρχιτεκτονική, την κοινωνική ένταξη, την ασφάλεια, την ενεργειακή απόδοση και εξοικονόμηση ενέργειας (ειδικότερα στα κτίρια και στις αστικές συγκοινωνίες) καθώς και την ανάπτυξη δικτύων πληροφοριών (έννοια των "ψηφιακών πόλεων"),

- * την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών ολιγοδάπανης, καθαρής, αποδοτικής και αειφόρου αξιοποίησης, ανακαίνισης και κατασκευής, ιδιαίτερα για τα μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα και για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς,
- * την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών για οικονομικά, καθαρά, ασφαλή και νοήμονα αυτοκίνητα (π.χ. αυτοκίνητα με μηδενικές εκπομπές) σε αστικές περιοχές, σε εναρμόνιση με την αειφόρο κινητικότητα (πρβλ. κεντρική δράση "αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων"),

- * την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών και προϊόντων διάγνωσης, προστασίας, διατήρησης, συντήρησης και αειφόρου εκμετάλλευσης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, με έμφαση τόσο στα κινητά όσο και στα ακίνητα στοιχεία της για την προαγωγή της αξίας τους και της ποιότητας ζωής,

- * την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών ολιγοδάπανης, καθαρής, αποδοτικής και αειφόρου διατήρησης, αποκατάστασης, ανακαίνισης και κατασκευής, ιδιαίτερα για τα μεγάλα κτιριακά συγκροτήματα,

- * την ανάπτυξη και επίδειξη τεχνολογιών για οικονομικά, καθαρά, ασφαλή, αποτελεσματικά και νοήμονα αυτοκίνητα, προοριζόμενα να λειτουργήσουν στο γενικό περιβάλλον των μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των συνθηκών των πόλεων, και συμβατά με ένα πλαίσιο αειφόρου κινητικότητας (συμποληρωματικά προς την κεντρική δράση "αειφόρος κινητικότητα και συνδυασμός μεταφορικών μέσων").

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών

Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στις έρευνες προτεραιότητας⁴:

- για την υποστήριξη της ανάπτυξης νέων και βελτιωμένων υλικών για τη βιομηχανία και των διεργασιών παραγωγής τους: υλικά ανθεκτικά σε υψηλές θερμοκρασίες και πιέσεις (π.χ. για την παραγωγή ενέργειας και τους κινητήρες), ελαφρά υλικά (για τις μεταφορές και τις κατασκευές), λειτουργικά υλικά (οπτικοηλεκτρονικά υλικά, βιοϋλικά, αισθητήρες) ειδικά, μελετημένα για να διευκολύνεται η ανακύκλωσή τους,

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών

Η προσπάθεια θα επικεντρωθεί στις έρευνες προτεραιότητας:

- για την υποστήριξη της ανάπτυξης νέων και βελτιωμένων υλικών για τη βιομηχανία και των διεργασιών παραγωγής τους: υλικά ανθεκτικά σε υψηλές θερμοκρασίες και πιέσεις (π.χ. για τους κινητήρες), ελαφρά υλικά (για τις μεταφορές και τις κατασκευές), λειτουργικά υλικά (οπτικοηλεκτρονικά υλικά, βιοϋλικά, αισθητήρες) ειδικά, μελετημένα για να διευκολύνεται η ανακύκλωσή τους,

⁴ Οι έρευνες προς υποστήριξη της πυρηνικής ασφάλειας που περιλαμβάνονται στο πρόγραμμα "Προϊήθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης" παραινούνται στην πράξη σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο Ευρατόμ.

⁴ Με την προοπτική της αυξανόμενης ένταξης στο πρόγραμμα-πλαίσιο των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σήμερα βάσει της συνθήκης ΕΚΑΧ, η οποία παύει να ισχύει το 2002.

- για την ανάπτυξη νέων υλικών και τεχνολογιών παραγωγής στον κλάδο του άνθρακα και του χάλυβα⁵,
- στο πεδίο των μετρήσεων και δοκιμών, για την υποστήριξη της τυποποίησης και της καταστολής της απάτης καθώς και της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών (όπου συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη οργάνων μετρήσεων μεγάλης ακρίβειας και η επεξεργασία πιστοποιημένων μέτρων αναφοράς και υλικών αναφοράς).
- για την ανάπτυξη νέων υλικών και τεχνολογιών παραγωγής στον κλάδο του χάλυβα⁴,
- στο πεδίο των μετρήσεων και δοκιμών, για την υποστήριξη της τυποποίησης και της καταστολής της απάτης καθώς και της ποιότητας των προϊόντων και υπηρεσιών (όπου συμπεριλαμβάνεται η ανάπτυξη οργάνων μετρήσεων μεγάλης ακρίβειας και η επεξεργασία πιστοποιημένων μέτρων αναφοράς και υλικών αναφοράς).

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Προτεραιότητα στη δικτύωση και στην καλύτερη δυνατή χρήση σε κοινοτική κλίμακα των κέντρων υπολογιστών για τη βιομηχανική έρευνα, των αεροδυναμικών σηράγγων, των εξειδικευμένων βάσεων δεδομένων, των εργαστηρίων και εγκαταστάσεων μετρήσεων και δοκιμών.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Προτεραιότητα στη δικτύωση και στην καλύτερη δυνατή χρήση σε κοινοτική κλίμακα των κέντρων υπολογιστών για τη βιομηχανική έρευνα, των αεροδυναμικών σηράγγων, των εξειδικευμένων βάσεων δεδομένων, των εργαστηρίων και εγκαταστάσεων μετρήσεων και δοκιμών.

⁵ Με την προοπτική της αυξανόμενης ένταξης στο πρόγραμμα-πλαίσιο των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σήμερα βάσει της συνθήκης ΕΚΑΧ, η οποία πιύει να ισχύει το 2002.

4. ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΤΟΥ ΟΙΚΟΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ

Η έρευνα και η τεχνολογική ανάπτυξη στους τομείς του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της αειφόρου διαχείρισης των πόρων του οικοσυστήματος είναι απαραίτητη για την εφαρμογή των πολιτικών της Ένωσης. Η εκμετάλλευση των αναγκών γνώσεων και τεχνολογιών θα επιτρέψει να καλυφθεί ένα ευρύ φάσμα αναγκών. Οι νέες αυτές αγορές παρέχουν μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης και απασχόλησης. Τα αποτελέσματα των συγκεκριμένων ερευνών θα χρησιμεύσουν ως βάση για τη χάραξη πολιτικών σε κοινοτικό επίπεδο ή πολιτικών που απορρέουν από διεθνείς συνθήκες.

Ο στόχος αυτός συμβαδίζει με μια φιλική προς το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής οικονομική ανάπτυξη και απαιτεί αποδοτικά και ασφαλή ενεργειακά συστήματα και υπηρεσίες.

α) Κεντρικές δράσεις

i) Διατήρηση του οικοσυστήματος (I): διαχείριση και ποιότητα των υδάτων

Η δράση αυτή έχει ως στόχο την πειραγωγή των απαραίτητων γνώσεων και τεχνολογιών για την ορθολογική διαχείριση των υδάτινων πόρων που προορίζονται να καλύψουν τις ανάγκες των νοικοκυριών, της βιομηχανίας και της γεωργίας. Στις δραστηριότητες που καλύπτει κατά προτεραιότητα συγκαταλέγονται:

- * οι τεχνολογίες επεξεργασίας και εξυγίανσης, με σκοπό την πρόληψη της ρύπανσης, τον καθαρισμό του νερού και την ορθολογική χρήση ή επαναχρησιμοποίησή του (συμπεριλαμβάνονται τα κλειστά κυκλώματα, η αξιοπιστία των δικτύων διανομής),
- * η συμβολή στη διατύπωση ολοκληρωμένων προσεγγίσεων για τη διαχείριση των υδάτινων πόρων και των υγροτόπων,
- * οι τεχνολογίες ελέγχου και πρόληψης της ρύπανσης, προκτασίας και διαχείρισης των πόρων των υδροφόρων οριζόντιων και των επιφανειακών υδάτων,
- * τα συστήματα παρακολούθησης, σιναγερωμού και επικοινωνιών,

οι τεχνολογίες ρύθμισης και διαχείρισης των αποθεμάτων και οι τεχνολογίες για τις άγονες και ημιάγονες περιοχές καθώς και για τις περιφέρειες που γενικά εμφανίζουν λειψυδρία.

ii) Διατήρηση του οικοσυστήματος (II): πλανητικές περιβαλλοντικές αλλαγές και κλίμα

Το ζητούμενο είναι να αναπτυχθούν τα επιστημονικά και τεχνολογικά μέσα που απαιτούνται για την πλαισίωση των κοινοτικών πολιτικών, ειδικότερα σε θέματα περιβάλλοντος και βιοποικιλότητας, και να δοθεί η δυνατότητα στην Κοινότητα και στα κράτη μέλη της να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις που έχουν αναλάβει σε σχέση με την έρευνα δυνάμει διεθνών συνθηκών και συμβάσεων. Αυτή η κεντρική δράση αποσκοπεί πρωτίστως στη βελτίωση της κατανόησης των διεργασιών στα συγκεκριμένα πεδία και στη συμβολή στην αειφόρο ανάπτυξη. Από τα ανωτέρω συνάγονται οι ακόλουθες προτεραιότητες:

- * κατανόηση, αποκάλυψη, αξιολόγηση και πρόγνωση των διεργασιών αλλαγής πλανητικής κλίμακας με ιδιαίτερη έμφαση στα αίτια και στις επιπτώσεις σε ευρωπαϊκό και υποπεριφερειακό επίπεδο υπό το πρίσμα της αειφόρου χρήσης των φυσικών πόρων. Θα εξεταστούν τόσο τα φυσικά όσο και τα ανθρωπογενή φαινόμενα με τη βοήθεια των φυσικών επιστημών και των κοινωνικοοικονομικών και πολιτιστικών γνώσεων,
- * προαγωγή της καλύτερης κατανόησης των οικοσυστημάτων,
- * εκπόνηση σεναρίων και κατάστρωση στρατηγικών για την πρόληψη και το μετριασμό των μεταβολών πλανητικής κλίμακας και για την προσαρμογή στις μεταβολές αυτές, λαμβάνοντας υπόψη την αλλαγή του κλίματος και την ανάγκη διατήρησης της βιοποικιλότητας,
- * ενίσχυση της ευρωπαϊκής συνιστώσας των παγκόσμιων συστημάτων παρατήρησης του κλίματος, των χερσαίων οικοσυστημάτων (συμπεριλαμβανομένης της βιοποικιλότητας) και των ωκεανών (π.χ. EuroGOOS/ ευρωπαϊκό πλανητικό σύστημα παρατήρησης των ωκεανών),
- * ανάπτυξη των αναγκαίων επιστημονικών βάσεων (διεργασίες και αλληλοεπιδράσεις στους ωκεανούς και ιδιαίτερα στα μεγάλα βάθη) για την αειφόρο χρήση του θαλάσσιου περιβάλλοντος.

**iii) Διατήρηση του οικοσυστήματος (III):
Προώθηση της αειφόρου χρήσης της ενέργειας**

Στόχος αυτής της κεντρικής δράσης είναι να αναπτυχθούν τεχνολογίες που επιτρέπουν τον περιορισμό της ζήτησης ενέργειας, την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως οι εκπομπές CO₂, άλλων θερμοκηπιακών αερίων και των λοιπών ρύπων, και την επιτάχυνση της αποδοχής τους. Αν ληφθούν υπόψη οι προοπτικές της αγοράς στην Κοινότητα και στον υπόλοιπο κόσμο, η μακροπρόθεσμη πρόκληση συνίσταται στη μείωση της έντασης ενεργειακής κατανάλωσης σε όλους τους τομείς της οικονομίας. Οι δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης θα καλύψουν κατά προτεραιότητα:

- * την εκπόνηση σεναρίων για τη διαχείριση της προσφοράς και της ζήτησης στους τομείς της οικονομίας, του περιβάλλοντος και της ενέργειας και για τις αλληλεπιδράσεις των τελευταίων,
- * τις τεχνολογίες που επιτρέπουν την ορθολογική και αποτελεσματική χρήση της ενέργειας,
- * την ανάπτυξη των νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και την ένταξή τους στα αποκεντρωμένα συστήματα,
- * την αποθήκευση και τη διανομή ενέργειας στα τοπικά συστήματα.

iv Διατήρηση του οικοσυστήματος (IV): Ανάπτυξη και προσφορά καθαρότερης, ανταγωνιστικότερης και πιο διαφοροποιημένης ενέργειας⁵

Σ' αυτή την κεντρική δράση αναγνωρίζεται η ανάγκη να αναπτυχθούν ριζικά νέα συστήματα και τεχνολογίες στον κλάδο της ενέργειας, ώστε να προσφερθούν στην Ευρώπη ενεργειακός εφοδιασμός και ενεργειακές υπηρεσίες που θα είναι αξιόπιστα, αποτελεσματικά, ασφαλή και οικονομικά και, κατ' επέκταση, να υποβοηθηθεί η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας και η αειφόρος ανάπτυξη. Για να αυξηθεί η αποτελεσματικότητα και να μειωθούν οι δαπάνες, πρέπει να αναληφθούν δράσεις σε κάθε στάδιο του κύκλου του εφοδιασμού. Βραχυπρόθεσμος στόχος είναι η ανάπτυξη των ενεργειακών τεχνολογιών που επιτρέπουν τη δραστηκή περιστολή των εκπομπών θερμοκηπιακών αερίων, ενώ μακροπρόθεσμα θα επιδιωχθούν επιτεύγματα που θα οδηγήσουν σε τεράστια πρόοδο στη μετάβαση από τα ορυκτά καύσιμα σε νέες πηγές ενέργειας. Οι εργασίες θα έχουν ως άξονα τα ακόλουθα πεδία κατά προτεραιότητα:

- * καθαρή και αποτελεσματική έρευνα, παραγωγή και χρήση των ορυκτών καυσίμων,
- * μετατροπή ενέργειας σε μεγάλη κλίμακα (ηλεκτρισμός και θερμότητα),
- * ανάπτυξη των νέων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και εισαγωγή τους στον εφοδιασμό μικρής κλίμακας,
- * μεταφορά και διανομή ενέργειας σε μεγάλες αποστάσεις.

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών

---

⁵ Οι δραστικότερες έρευνας με αντικείμενο την ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη παρουσιάζονται στην πρόταση σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και εκπαίδευσης που προβλέπεται από τη συνθήκη Ευρατόμ.

Οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν⁶ :

- * στην αντιμετώπιση των σοβαρών φυσικών και τεχνολογικών κινδύνων με την ανάπτυξη τεχνικών πρόγνωσης, πρόληψης, εκτίμησης των επιπτώσεων και μετριασμού των συνεπειών.
- * στην ανάπτυξη των βασικών τεχνολογιών γεωσκόπησης με δορυφόρους⁷ με σκοπό την παρακολούθηση του περιβάλλοντος και τη διαχείριση των φυσικών πόρων και των οικοσυστημάτων.
- * στη μελέτη των κοινωνικοοικονομικών πτυχών των περιβαλλοντικών αλλαγών υπό το πρίσμα της αειφόρου ανάπτυξης (επιπτώσεις στην κοινωνία, στην οικονομία και στην απασχόληση),
- * στην ανάπτυξη νέων υλικών και νέων τεχνολογιών παραγωγής στον κλάδο του άνθρακα⁸.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Στο πεδίο αυτό δίδεται προτεραιότητα στην προσπέλαση και στη χρήση σε κοινοτική κλίμακα των εξειδικευμένων βάσεων δεδομένων, των κέντρων υπολογιστών μεγάλης ισχύος, κυρίως για τη μελέτη του κλίματος, και των εγκαταστάσεων θαλασσίων ερευνητών.

---

⁶ Οι ερευνητικές δραστηριότητες προς υποστήριξη της πυρηνικής ασφάλειας παρουσιάζονται στην πρόταση σχετικά με το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και εκπαίδευσης που προβλέπεται από τη Συνθήκη Ευχατόμ.

⁷ Οι δραστηριότητες που συνδέονται με τις εφαρμογές των "διαστημικών τεχνολογιών" και αναλαμβάνονται βάσει των σχετικών προγραμμάτων αποτελούν αντικείμενο ειδικού συντονισμού.

⁸ Με την προοπτική της αυξανόμενης ένταξης στο πρόγραμμα-πλαίσιο των δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται σήμερα βάσει της συνθήκης ΕΚΑΧ, η οποία παύει να ισχύει το 2002.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΡΑΣΗ	ΔΕΥΤΕΡΗ ΔΡΑΣΗ
----------------------	----------------------

1. ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ

1. ΕΔΡΑΙΩΣΗ ΤΟΥ ΡΟΛΟΥ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΙΕΘΝΗ ΧΩΡΟ

<p><i>Βασικοί στόχοι της δράσης "διεθνής συνεργασία" είναι, αφενός η ουσιαστική συμβολή στην εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής της Κοινότητας κυρίως έναντι των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης των οποίων προετοιμάζεται η προσχώρηση, αφετέρου δε, η παροχή συνδρομής στην Κοινότητα για να αναπτύξει σχέσεις βιομηχανικής συνεργασίας και να κατακτήσει νέες αγορές.</i></p>	<p><i>Το οριζόντιο αυτό θεματικό πεδίο προορίζεται προ πάντων να προωθήσει τη διεθνή επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία, να ενισχύσει τη δυναμικότητα της Κοινότητας στην επιστήμη και στην τεχνολογία, να στηρίξει γενικότερα την επιστημονική αριστεία σ'ένα ευρύτερο διεθνές πλαίσιο και να συμβάλει στην εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής της Κοινότητας με την προοπτική κυρίως της προσχώρησης νέων κρατών στην Ένωση.</i></p>
--	--

Στο πλαίσιο της εφαρμογής της εξωτερικής πολιτικής της Κοινότητας και με την προοπτική της διεύρυνσης της με την προσχώρηση νέων κρατών μελών, οι γενικοί στόχοι της δράσης "διεθνής συνεργασία" είναι οι εξής:

Γενικοί στόχοι της διεθνούς επιστημονικής συνεργασίας είναι:

- προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ οργανισμών και ερευνητών τρίτων χωρών και της Κοινότητας σε τομείς που μπορούν να αποδώσουν ουσιαστικά οφέλη, ισόρροπα καταναμημένα μεταξύ των δύο πλευρών (συνεργασίας προς "αμοιβαίο όφελος"),
- διευκόλυνση της πρόσβασης των ερευνητικών κέντρων και των επιχειρήσεων της Κοινότητας σε ειδικές επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις που προκύπτουν εκτός της Κοινότητας και εξυπηρετούν τα συμφέροντά της.
- ενίσχυση της θέσης και του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή επιστημονικό και τεχνολογικό χώρο.
- προπαρασκευή της προσχώρησης των συνδεδεμένων χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης (ΧΚΑΕ), στήριξη της Ευρωμεσογειακής Εταιρικής Συνεργασίας, σταθεροποίηση του ανθρωπίνου δυναμικού στις ΧΚΑΕ και στα νέα ανεξάρτητα κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (ΝΑΚ) και στήριξη της αναπτυξιακής πολιτικής,

- η προώθηση της επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας μεταξύ επιχειρήσεων, οργανισμών και ερευνητών τρίτων χωρών και της Κοινότητας που μπορεί να αποδώσει ουσιαστικά αμοιβαία οφέλη, ισόρροπα καταναμημένα μεταξύ των δύο πλευρών, και στην οποία λαμβάνονται υπόψη οι ποικίλες ανάγκες και συνθήκες των καλυπτόμενων ομάδων χωρών και περιφερειών, ενώ ταυτόχρονα προστατεύονται τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας των συμμετεχόντων.
- η διευκόλυνση της πρόσβασης των ερευνητικών κέντρων και των επιχειρήσεων της Κοινότητας σε επιστημονικές και τεχνολογικές γνώσεις που προκύπτουν εκτός της Κοινότητας και εξυπηρετούν τα συμφέροντά της.
- η ενίσχυση της θέσης και του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή επιστημονικό και τεχνολογικό χώρο και η καλλιέργεια ευρωπαϊκού επιστημονικού και τεχνολογικού πνεύματος.
- η προπαρασκευή της προσχώρησης νέων κρατών μελών, π.χ. με την ενθάρρυνση της πλήρους σύνδεσής τους με το πρόγραμμα-πλαίσιο· η συμβολή στη σταθεροποίηση του δυναμικού έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης των ΧΚΑΕ γενικά και των νέων ανεξάρτητων κρατών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης (ΝΑΚ)· η στήριξη και η ενίσχυση της ευρωμεσογειακής εταιρικής συνεργασίας και η συμβολή στην αειφόρο οικονομική, κοινωνική και επιστημονική ανάπτυξη των αναπτυσσόμενων χωρών.

- παροχή συνδρομής στους ευρωπαϊκούς ερευνητικούς κύκλους για να ενημερωθούν σχετικά με τη δυναμικότητα, τις δραστηριότητες και τις προτεραιότητες της έρευνας που διεξάγεται εκτός Κοινότητας (βιομηχανικές χώρες, χώρες "αναδυόμενης οικονομίας") με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Κοινότητας και της παρουσίας της στις νέες αγορές,

Οι δραστηριότητες διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας υλοποιούνται, ανάλογα με την ύπαρξη ή μη συμφωνιών συνεργασίας και το περιεχόμενό τους, μέσω της ειδικής δράσης "διεθνής συνεργασία" καθώς και με τη συνεκτίμηση της διεθνούς διάστασης της έρευνας στις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού.

α) Ειδικές δραστηριότητες της δράσης "διεθνής συνεργασία":

Με βάση τις πολιτικές συνεργασίας που καθορίζονται ανάλογα με τις σχέσεις της Κοινότητας με τους διάφορους πιθανούς εταίρους της, αναλαμβάνονται τρεις κατηγορίες δραστηριοτήτων, οι οποίες συνδέονται με ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένες χώρες και δεν καλύπτονται από τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού. Οι δραστηριότητες αυτές θα χρηματοδοτηθούν από την ειδική δράση "διεθνής συνεργασία":

- Δραστηριότητες συνεργασίας με ορισμένες ομάδες χωρών:

ΧΚΑΕ: προώθηση των κέντρων αριστείας που διαθέτουν.

ΤΡΙΤΕΣ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ: ιδίως περιφερειακές πτυχές της διαχείρισης της Μεσογείου, στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης συμπεριλαμβανόμενης της κοινωνίας της πληροφορίας, προστασία της πολιτικής κληρονομιάς.

ΝΑΚ: στήριξη του δυναμικού τους στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη, στοχοθετημένες ειδικές δράσεις (δορυφορικές εφαρμογές, περιφερειακά προβλήματα περιβάλλοντος και υγείας)

- η παροχή συνδρομής στους ευρωπαϊκούς ερευνητικούς κύκλους για να ενημερωθούν και να αποκτήσουν πείρα σχετικά με τη δυναμικότητα, τις δραστηριότητες και τις προτεραιότητες της έρευνας στις βιομηχανικές τρίτες χώρες, και στις χώρες "αναδυόμενης οικονομίας" με σκοπό την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της Κοινότητας και της παρουσίας της στις νέες αγορές,

Η διεθνής επιστημονική και τεχνολογική συνεργασία θα υλοποιηθεί βάσει υφισταμένων συμφωνιών συνεργασίας, μέσω του οριζόντιου προγράμματος "διεθνής συνεργασία" καθώς και με τις δραστηριότητες που υπάγονται στα υπόλοιπα προγράμματα του προγράμματος-πλαisiού.

1. Ειδικές δραστηριότητες του προγράμματος "διεθνής συνεργασία":

Με βάση τις πολιτικές συνεργασίας με τους διάφορους πιθανούς εταίρους της που ασκεί η Κοινότητα σε συγκεκριμένα πεδία, θα αναληφθούν τρεις κατηγορίες δράσεων. Πρόκειται για δραστηριότητες με ειδική διεθνή διάσταση, οι οποίες συνδέονται με ειδικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι συγκεκριμένες χώρες και τα οποία καλύπτονται από τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού. Μόνο οι δραστηριότητες αυτές θα χρηματοδοτηθούν από την ειδική δράση "διεθνής συνεργασία":

- α) Συνεργασία με ορισμένες ομάδες τρίτων χωρών:

- ΚΡΑΤΗ ΣΕ ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΦΑΣΗ: προώθηση των κέντρων αριστείας που διαθέτουν, συνοδευτικά μέτρα για να διευκολυνθεί η συμμετοχή στα υπόλοιπα προγράμματα του προγράμματος-πλαisiού, και μέσω των δικτύων συνεργασίας.

- ΝΑΚ ΚΑΙ ΧΩΡΕΣ ΤΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΒΡΙΣΚΟΝΤΑΙ ΣΕ ΠΡΟΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΦΑΣΗ: στήριξη του δυναμικού τους στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (μεταξύ άλλων, μέσω της INTAS στην περίπτωση των ΝΑΚ, με την προϋπόθεση ότι θα συναφθεί νέα συμφωνία μεταξύ των μελών της για τη διατήρησή της), συνεργασία σε πεδία αμοιβαίου συμφέροντος (συγκεκριμένα,

εφαρμογές των δορυφόρων, περιφερειακά προβλήματα περιβάλλοντος και υγείας).

- **ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΕΣ ΧΩΡΕΣ ΕΤΑΙΡΟΙ:** βελτίωση με κοινές δραστηριότητες της δυναμικότητάς τους στην έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη και προώθηση της κοινοτομίας, συνεργασία σε πεδία αμοιβαίου συμφέροντος, κυρίως όσον αφορά τις περιφερειακές πτυχές της Μεσογείου, συμπεριλαμβανομένων των περιβαλλοντικών, στήριξη της κοινωνικοοικονομικής ανάπτυξης, όπου συμπεριλαμβάνονται η αστική διάσταση, η μετάβαση στην κοινωνία της πληροφορίας και η προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς, συνοδευτικά μέτρα για να διευκολυνθεί η συμμετοχή στα υπόλοιπα προγράμματα του προγράμματος-πλαισίου, και μέσω των δικτύων συνεργασίας.

ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ (συμπεριλαμβανομένων των μεσογειακών και των χωρών με ανερχόμενη οικονομία): μελέτη των κοινωνικοοικονομικών μηχανισμών και συνθηκών της αειφόρου ανάπτυξης (π.χ. γεωργική βιομηχανική έρευνα, ενεργειακά συστήματα), στήριξη της ένταξης των σχετικών με την παραγωγικότητα απαιτήσεων και της προστασίας του περιβάλλοντος στα οικοσυστήματα των χωρών αυτών (π.χ. διαχείριση των υδάτων), πρόληψη και καταπολέμηση των σοβαρών ασθενειών που ενδημούν στις συγκεκριμένες χώρες και βελτίωση των συστημάτων δημόσιας υγείας.

- **ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΕΣ ΧΩΡΕΣ:** θα διεξαχθεί πολιτικός διάλογος με τις ομάδες χωρών και τις περιφέρειες με αντικείμενο τις ανάγκες και τις προτεραιότητές τους στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης. Θα προγραμματιστούν δραστηριότητες συνεργασίας κυρίως στα ακόλουθα πεδία: μηχανισμοί και συνθήκες για την αειφόρο ανάπτυξη, αειφόρος διαχείριση και χρήση των φυσικών πόρων, όπου συμπεριλαμβάνονται η γεωργική παραγωγή και η ασφάλεια των ειδών διατροφής, οι περιβαλλοντικές και οι ενεργειακές πτυχές, υγεία και διατροφή.
- **ΧΩΡΕΣ ΑΝΑΔΥΟΜΕΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ:** ανταλλαγές επιστημόνων, διοργάνωση σεμιναρίων, συνοδευτικά μέτρα για την προώθηση των κοινοπραξιών και της αμοιβαίας πρόσβασης στις δραστηριότητες έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της κάθε πλευράς, μεταξύ άλλων με συμφωνίες επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας κατά περίπτωση.

- **Κατάρτιση των ερευνητών:** καθιερώνεται ένα σύστημα υποτροφιών που θα παρέχει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές από αναπτυσσόμενες χώρες (συμπεριλαμβανομένων των μεσογειακών και των χωρών με ανερχόμενη οικονομία) να φιλοξενηθούν σε εργαστήρια της Κοινότητας για να συμμετάσχουν σε ερευνητικές δραστηριότητες του προγράμματος-πλαισίου. Προβλέπεται ένα ακόμη σύστημα υποτροφιών για τη μετεκπαίδευση νέων ερευνητών της Κοινότητας σε βιομηχανικά εργαστήρια της Ιαπωνίας και της Νότιας Κορέας.

- **Συντονισμός** με τις δράσεις COST, την πρωτοβουλία EUREKA και τους διεθνείς οργανισμούς που αναπτύσσουν

β) Κατάρτιση των ερευνητών:

Θα καθιερωθεί ένα σύστημα υποτροφιών που θα παρέχει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές από αναπτυσσόμενες χώρες, μεσογειακές και χώρες αναδυόμενης οικονομίας να φιλοξενηθούν σε εργαστήρια της Κοινότητας για να συμμετάσχουν σε συγκεκριμένα έργα του προγράμματος-πλαισίου. Προβλέπεται ένα ακόμη σύστημα υποτροφιών για περιορισμένο αριθμό νέων ερευνητών της Κοινότητας, που θα τους επιτρέπει να εργαστούν σε εργαστήρια βιομηχανικής έρευνας ανωτάτου επιπέδου, που λειτουργούν σε τρίτες χώρες, σε τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κοινότητα.

γ) Συντονισμός

Συντονισμός με δράσεις COST και στήριξη της διοίκησης της COST, συντονισμός με την

δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας, επίσης δε, συντονισμός των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα υπόλοιπα προγράμματα του προγράμματος-πλαisiού, μεταξύ τους καθώς και με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις συνεργασίας της Κοινότητας και τις δραστηριότητες συνεργασίας των κρατών μελών.

β) Δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας βάσει των υπολοίπων δράσεων του προγράμματος-πλαisiού

Στα ειδικά προγράμματα θα προβλέπονται τέσσερις τύποι συμμετοχής:

- πλήρης σύνδεση με το πρόγραμμα-πλαisiό: συμμετοχή και κοινοτική χρηματοδότηση των φορέων τρίτων χωρών με όρους ανάλογους εκείνων που ισχύουν για τους φορείς των κρατών μελών (ΕΟΧ, ορισμένες ΧΚΑΕ, Ισραήλ, Ελβετία),
- συμμετοχή στα προγράμματα στα οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής τρίτες χώρες βάσει διμερών ή πολυμερών συμφωνιών συνεργασίας: συμμετοχή με το σύστημα "κατ' έργο" χωρίς χρηματοδότηση του φορέα της τρίτης χώρας από την Κοινότητα (ορισμένες τρίτες βιομηχανικές χώρες ή χώρες "αναδυόμενης οικονομίας"). Θα εφαρμοστούν μέτρα που επιτρέπουν την ενίσχυση της πρόσβασης των χωρών "αναδυόμενης οικονομίας" στο πρόγραμμα-πλαisiό,
- συμμετοχή στα προγράμματα στα οποία έχουν δικαίωμα συμμετοχής τρίτες χώρες χωρίς να έχει συναφθεί ειδική συμφωνία συνεργασίας: συμμετοχή με το σύστημα "κατ' έργο", κατ' αρχήν χωρίς χρηματοδότηση του φορέα της τρίτης

πρωτοβουλία EUREKA και τους διεθνείς οργανισμούς που αναπτύσσουν δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας, επίσης δε, συντονισμός των δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα υπόλοιπα προγράμματα του προγράμματος-πλαisiού, μεταξύ τους καθώς και με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις συνεργασίας της Κοινότητας (συγκεκριμένα στα προγράμματα PHARE, TACIS, και MEDA) και τις δραστηριότητες συνεργασίας των κρατών μελών.

2. Διεθνής συνεργασία βάσει των υπολοίπων δράσεων του προγράμματος-πλαisiού

Η συμμετοχή των φορέων τρίτων χωρών στα ειδικά προγράμματα μπορεί να λάβει δύο κυρίως μορφές:

- συμμετοχή στο πρόγραμμα με βάση την πλήρη σύνδεση με το πρόγραμμα-πλαisiό: συμμετοχή των φορέων τρίτων χωρών με όρους ανάλογους εκείνων που ισχύουν για τους φορείς των κρατών μελών. Η πλήρης σύνδεση των κρατών σε προενταξιακή φάση θα μπορούσε να διευκολυνθεί με κατάλληλους μηχανισμούς προοδευτικά μειούμενης χρηματοδότησης, χρησιμοποιώντας, αν χρειαστεί, άλλα συναφή μέσα της Κοινότητας (π.χ. το πρόγραμμα PHARE). Για τα κράτη σε προενταξιακή φάση, των οποίων η πλήρης σύνδεση δεν είναι εφικτή, θα μπορούσε να προβλεφθεί μερική σύνδεση με το σύνολο ενός ή περισσότερων ειδικών προγραμμάτων.
- συμμετοχή σε ειδικά προγράμματα κατ' έργο: εάν το συμφέρον της Κοινότητας απαιτεί διμερείς ή πολυμερείς συμφωνίες συνεργασίας για την παροχή πρόσβασης σε προγράμματα υψηλής ποιότητας των τρίτων χωρών και σε κατάλληλες διατάξεις όσον αφορά τα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, η κατ' έργο συμμετοχή θα υπόκειται στη σύναψη σχετικής συμφωνίας. Στην περίπτωση της συμμετοχής κατ' έργο, οι συμμετέχοντες φορείς των τρίτων χωρών δεν θα χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν από τις πιστώσεις που προβλέπονται για τα προγράμματα, εκτός από δεόντως αιτιολογημένες περιπτώσεις που εξυπηρετούν τα συμφέροντα της Κοινότητας. Θα εφαρμοστούν μέτρα που επιτρέπουν την ενίσχυση της πρόσβασης των χωρών "αναδυόμενης οικονομίας" στο πρόγραμμα-πλαisiό,

χώρας από την Κοινότητα (μη συνδεδεμένες με το πρόγραμμα-πλαίσιο ΧΚΑΕ, ευρωπαϊκά ΝΑΚ, τρίτες χώρες της Μεσογείου),

- συμμετοχή σε έργα, στα οποία είναι προς το συμφέρον της Κοινότητας να συνδεθούν εταίροι από τρίτες χώρες: συμμετοχή χρηματοδοτούμενη κατ'αρχήν από την τρίτη χώρα, ή ακόμη από την Κοινότητα μέσω του εκάστοτε ειδικού προγράμματος, σε ορισμένες απόλυτα δικαιολογημένες περιπτώσεις οι οποίες προβλέπονται στους κανόνες συμμετοχής που καθορίζονται δυνάμει του άρθρου 130Ι της Συνθήκης.

Οι όροι, υπό τους οποίους οι φορείς τρίτων χωρών και οι διεθνείς οργανισμοί που ενδιαφέρονται για τις ερευνητικές δραστηριότητες μπορούν να συμμετάσχουν στο πρόγραμμα-πλαίσιο, συμπεριλαμβανομένου του καθεστώτος χρηματοδότησης, θα καθορίζονται λεπτομερώς στην απόφαση που θα εκδοθεί δυνάμει του άρθρου 130Ι της Συνθήκης.

ΤΡΙΤΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΡΙΤΗ ΔΡΑΣΗ
<p>1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ</p>	<p>1. ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΝΘΑΡΡΥΝΣΗ ΤΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΩΝ ΜΜΕ</p>
<p><i>Η καινοτομία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Επιδιώκεται η προώθησή της η διευκόλυνση της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας και η παροχή κινήτρων για την ίδρυση καινοτόμων επιχειρήσεων.</i></p> <p><i>Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ταυτόχρονα φορείς και βασικοί συντελεστές της καινοτομίας. Το ζητούμενο είναι να τους εξασφαλιστεί ευχέρεια πρόσβασης στις προηγμένες τεχνολογίες που τους χρειάζονται καθώς και στις δυνατότητες που παρέχουν τα ερευνητικά προγράμματα της Κοινότητας.</i></p>	<p><i>Η καινοτομία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, της αειφόρου κοινωνικής και οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας. Επιδιώκεται η προώθησή των καινοτόμων δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων, καθώς και η διευκόλυνση της διάδοσης και της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας και η ενθάρρυνση της μεταφοράς τεχνολογίας.</i></p> <p><i>Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι ταυτόχρονα φορείς και βασικοί συντελεστές της καινοτομίας. Η ανάπτυξη των ΜΜΕ μπορεί να συμβάλει αποφασιστικά στην οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη, στην εμφάνιση νέων οικονομικών δραστηριοτήτων, στη δημιουργία θέσεων εργασίας και στην ανταγωνιστικότητα. Θα ήταν σκόπιμο να εξασφαλιστεί στις ΜΜΕ ευχέρεια πρόσβασης στις προηγμένες τεχνολογίες που τους χρειάζονται καθώς και στις δυνατότητες που παρέχουν τα ερευνητικά προγράμματα της Κοινότητας και των κρατών μελών.</i></p>

Οι γενικοί στόχοι της δράσης της Κοινότητας στο συγκεκριμένο τομέα είναι οι εξής:

- βελτίωση των οικονομικών και κοινωνικών επιπτώσεων των ερευνητικών δραστηριοτήτων που καλύπτονται από τα προγράμματά της με την ενίσχυση των

μέτρων που επιτρέπουν να εξασφαλιστεί η καλύτερη εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων τους καθώς και η μεταφορά και η διάδοση των αναπτυσσόμενων τεχνολογιών.

- διευκόλυνση της πρόσβασης των οργανισμών που συμμετέχουν στα προγράμματα και, ειδικότερα, των ΜΜΕ στις πηγές χρηματοδότησης της καινοτομίας και της σύστασης καινοτόμων επιχειρήσεων (χρηματοοικονομική τεχνική, κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου).
- τόνωση της συμμετοχής των ΜΜΕ στα ερευνητικά προγράμματα, ανεξαρτήτως του εάν πρόκειται για ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας και των τεχνολογιών αιχμής ή διαθέτουν ελάχιστη ή καθόλου ερευνητική δυναμικότητα, ενώ αντιμετωπίζουν σοβαρές τεχνολογικές ανάγκες· διευκόλυνση των ΜΜΕ, ιδιαίτερα στις μειονεκτικές περιφέρειες, να ενισχύσουν την τεχνολογική δυναμικότητά τους.
- συμβολή στην εφαρμογή της πολιτικής της Κοινότητας σε θέματα καινοτομίας με την προσθήκη, ιδίως, ευρωπαϊκής διάστασης στα εθνικά συστήματα καινοτομίας.

Η δράση της Κοινότητας με αντικείμενο την προώθηση της καινοτομίας και την υποστήριξη της συμμετοχής των ΜΜΕ στα προγράμματα έρευνας πρέπει να εντάσσεται ταυτόχρονα στις διάφορες κοινοτικές δράσεις και στην ειδική δράση για την καινοτομία και τις ΜΜΕ. Οι στόχοι και ο τρόπος άσκησης των σχετικών δραστηριοτήτων έχουν ως εξής:

α) Ειδικές δραστηριότητες της δράσης «καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ»:

1) Καινοτομία

- ορθολογική οργάνωση και συντονισμός στο επίπεδο της Κοινότητας των δικτύων πληροφόρησης και συνδρομής σχετικά με τις δραστηριότητες της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, διαχείριση, σε συνεννόηση με τα προγράμματα, του δικτύου υποστήριξης της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογιών και ενίσχυση των μηχανισμών συλλογής και διάδοσης πληροφοριών, όπως η υπηρεσία πληροφόρησης CORDIS (κοινή δράση καινοτομία/ΜΜΕ),
- σχεδιασμός και ανάπτυξη δραστηριοτήτων παροχής συνδρομής σε θέματα δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας και πρόσβασης στις ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης, ειδικότερα στα κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου (κοινή δράση καινοτομία/ΜΜΕ),

- προσδιορισμός, σε συνεννόηση με τα προγράμματα, μηχανισμών που διευκολύνουν κατά τη διάρκεια της ζωής των έργων, την εκμετάλλευση, τη χρηματοδότηση από ιδιωτικές πηγές και τη μεταφορά των αποτελεσμάτων και των τεχνολογιών που προκύπτουν, ταυτόχρονα δε, εγγυώνται την προστασία των κεκτημένων γνώσεων (αναλύσεις της αξίας, μελέτες αγοράς, κατάρτιση),
- οργάνωση «ομάδων καινοτομίας» στα προγράμματα για τον ανωτέρω σκοπό, συντονισμός των δραστηριοτήτων τους και συμβολή στη σύσταση νέων καινοτόμων επιχειρήσεων, κυρίως μέσω των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ταμείων (Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και δράση Eurotech Capital),
- επινόηση και καθορισμός νέων μεθοδολογιών για δράσεις με αντικείμενο τη μεταφορά τεχνολογίας, που συνδυάζουν τις τεχνολογικές, τις οικονομικές και τις κοινωνικές πτυχές της καινοτομίας,
- προσδιορισμός και διάδοση της καλύτερης πρακτικής για τη μεταφορά τεχνολογίας (κοινή δράση καινοτομία/MME) και συντονισμός της εκπόνησης των μελετών και των αναλύσεων, ειδικότερα όσων αφορούν τις πολιτικές για την καινοτομία.

ii) **MME**

- διαχείριση μιας ενιαίας θυρίδας για όλα τα ερευνητικά προγράμματα, που θα λειτουργεί στις Υπηρεσίες της Επιτροπής ειδικά για τις προτάσεις έργων που πρόκειται να εκτελεστούν από MME, προσδιορισμός και διαχείριση των κοινών μέσων που διευκολύνουν τη συμμετοχή των MME στα προγράμματα (όσο το δυνατόν ευρύτερη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων για τους ενημερωτικούς φακέλους, την υποβολή των προτάσεων, Help line, κλπ.),

Η προώθηση της καινοτομίας και η ενθάρρυνση της συμμετοχής των MME αποτελούν στενά συνδεδεμένες δραστηριότητες, έτσι και αν δεν αφορούν τα ίδια πραγματικά γεγονότα. Για το λόγο αυτό, το ανωτέρω θεματικό πεδίο θα υλοποιηθεί κατά το δυνατόν με κοινή δράση, η οποία θα καλύπτει τα δύο σκέλη. Επιπλέον, οι δραστηριότητες που θα αναληφθούν βάσει αυτού του προγράμματος θα αλληλοσυμπληρώνονται με τις δραστηριότητες των κρατών μελών καθώς και με εκείνες που προβλέπονται σε άλλα σημεία του προγράμματος-πλαισίου για την προώθηση της καινοτομίας και την ενθάρρυνση της συμμετοχής των MME και, κατά συνέπεια, θα υποστηρίζουν, θα συμπληρώνουν και, ενδεχομένως, θα

προσανατολίζουν τις διάφορες προσπάθειες.

1. Γενικοί στόχοι

α) Προώθηση της καινοτομίας

- συνδρομή στην άσκηση πολιτικών υπέρ της καινοτομίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, κυρίως με τη συμβολή στη δημιουργία συνθηκών που ευνοούν την καινοτομία.
- αύξηση της ευαισθητοποίησης του κοινού στα πλεονεκτήματα της καινοτομίας.
- βελτίωση του οικονομικού και κοινωνικού αντίκτυπου των ερευνητικών δραστηριοτήτων του προγράμματος-πλαισίου με μέριμνα για την καλύτερη διάδοση και εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων τους καθώς και για τη μεταφορά και τη διάδοση των τεχνολογιών διαφορετικής προέλευσης, λαμβανομένων υπόψη των αναγκών των καταναλωτών και των χρηστών.
- διευκόλυνση της πρόσβασης των οργανισμών που συμμετέχουν στα προγράμματα (ιδιαίτερα των ΜΜΕ) στα μέσα στήριξης της καινοτομίας με την παροχή πληροφοριών και συμβουλών.

β) Ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ

- τόνωση της συμμετοχής των ΜΜΕ στα ερευνητικά προγράμματα και της μεταφορές τεχνολογίας στις ΜΜΕ, ανεξαρτήτως του εάν πρόκειται για ΜΜΕ που αναπτύσσουν δραστηριότητα στον τομέα της έρευνας και των τεχνολογιών αιχμής (ή για ΜΜΕ που διαθέτουν ελάχιστη ή καθόλου ερευνητική δυναμικότητα, ενώ αντιμετωπίζουν σοβαρές τεχνολογικές ανάγκες και μπορούν να υιοθετήσουν νέες τεχνολογίες). διευκόλυνση των ΜΜΕ σε όλη την έκταση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενισχύσουν την τεχνολογική δυναμικότητά τους με συνεκτίμηση των ειδικών προβλημάτων των ΜΜΕ στις μειονεκτικές περιφέρειες.
- παροχή βοήθειας στις ΜΜΕ για να συγκροτήσουν διακρατικά δίκτυα και κοινοπραξίες με σκοπό την εισαγωγή και τη διάδοση των νέων τεχνολογιών.
- ενθάρρυνση της ανάπτυξης διακρατικών δεσμών μεταξύ των ΜΜΕ, των μεγάλων εταιρειών, των κέντρων ερευνών και των ακαδημαϊκών ιδρυμάτων.

2. Ειδικές δραστηριότητες του οριζόντιου προγράμματος

α) Προώθηση της καινοτομίας

- σε συνεννόηση με τα προγράμματα, καταγραφή και διάδοση κατάλληλων μηχανισμών που διευκολύνουν κατά τη διάρκεια ζωής των έργων, την εκμετάλλευση, τη χρηματοδότηση από ιδιωτικές πηγές και τη μεταφορά των αποτελεσμάτων και των τεχνολογιών που προκύπτουν, ταυτόχρονα δε, εγγυώνται την προστασία των κεκτημένων γνώσεων.
- επιμόρφωση, έλεγχος καταλληλότητας και εφαρμογή μεθοδολογιών για δράσεις με αντικείμενο τη μεταφορά τεχνολογίας, που συνδυάζουν τις τεχνολογικές, τις οικονομικές και τις κοινωνικές πτυχές της καινοτομίας, και ενδεχομένως, διακρατική διάδοση και εκμετάλλευση αποτελεσμάτων που δεν έχουν προκύψει από τα θεματικά προγράμματα.
- συντονισμός των μελετών και αναλύσεων που εκπονούνται σε διαφορετικούς κύκλους και ενοποίηση των αποτελεσμάτων τους με σκοπό τη δημιουργία κοινού πλαισίου αναφοράς σε θέματα πολιτικής υπέρ της καινοτομίας.

β) Ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ

- διαχείριση στις Υπηρεσίες της Επιτροπής μιας συμπληρωματικής ενιαίας θυρίδας για τις ΜΜΕ - για όλα τα ερευνητικά προγράμματα - με τη βοήθεια των δικτύων υποστήριξης που υπάρχουν στα κράτη μέλη· ανάπτυξη και διαχείριση κοινοτήτων μέσων που διευκολύνουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στα προγράμματα (όσο το δυνατόν ευρύτερη χρήση των ηλεκτρονικών μέσων για τους ενημερωτικούς φακέλους, την υποβολή των προτάσεων, Help line, εξειδικευμένα δίκτυα Intranet, προοριζόμενα να τονώσουν τη συμμετοχή των ΜΜΕ στην καινοτομία, κ.λπ.)· παροχή πληροφοριών σχετικά με τα προγράμματα και επιμόρφωση στην κατάρτιση προτάσεων· αυξανόμενη συμμετοχή των ενδιαφερομένων ΜΜΕ στη διαδικασία διαβουλεύσεων/αξιολόγησης· εγκατάσταση δομημένου συστήματος ταχείας απόκρισης (feedback) για όλους όσοι υποβάλλουν προτάσεις· διευκόλυνση της σύστασης κοινοπραξιών· δημιουργία κατακόρυφων δικτύων καινοτομίας τα οποία θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως "οιονεί κέντρα αριστείας", συγκεντρώνοντας στους κόλπους τους εταιρείες από τους διάφορους κλάδους της ανάπτυξης, της θέσης σε λειτουργία, της διαχείρισης και της χρηματοδότησης νέων προϊόντων και διαδικασιών.

- συνδρομή στις ΜΜΕ για την καταγραφή των σημερινών και μελλοντικών τεχνολογικών αναγκών τους και παροχή πληροφοριών και συμβουλών για την ικανοποίηση αυτών των αναγκών.

γ) Κοινές δράσεις καινοτομία/ΜΜΕ

- δράσεις αναλαμβανόμενες σε κοινοτικό επίπεδο με σκοπό την ορθολογική οργάνωση και το συντονισμό των δικτύων πληροφόρησης και συνδρομής σχετικά με τις δραστηριότητες της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας· διαχείριση, σε συνεννόηση με τα άλλα προγράμματα του προγράμματος-πλαισίου, του δικτύου υποστήριξης της καινοτομίας και της μεταφοράς τεχνολογιών με την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των κέντρων αναδιανομής καινοτομίας και 5των αρμοδίων για επαφές CRAFT· αναμόρφωση των μηχανισμών συλλογής και διάδοσης πληροφοριών, όπως η υπηρεσία πληροφόρησης CORDIS·
- παροχή πληροφοριών και συμβουλών (και πιλοτικές δραστηριότητες) σε θέματα:

- * δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
- * πρόσβασης στις ιδιωτικές πηγές χρηματοδότησης, ειδικότερα στα κεφάλαια υψηλού επιχειρηματικού κινδύνου,
- * ίδρυσης καινοτόμων επιχειρήσεων, κυρίως μέσω των ευρωπαϊκών χρηματοπιστωτικών οργανισμών και ταμείων (Ευρωπαϊκό Ταμείο Επενδύσεων, Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων και δράση Eurotech Capital)·

οι πιλοτικές δραστηριότητες προορίζονται να αναπτύξουν τις υπάρχουσες ικανότητες ανάλυσης, ενημέρωσης και παροχής συμβουλών, διευκολύνοντας την πρόσβαση στα διαθέσιμα - εθνικά ή κοινοτικά - μέσα του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, και όχι να αποτελέσουν χρηματοδοτικό μέσο που θα ανταγωνίζεται τα τελευταία ούτε πηγή επιχορηγήσεων για τις επιχειρήσεις.

- εντοπισμός και προκίνηση μετά από διαβούλευση με τα άλλα προγράμματα των προγραμμάτων-πλαισίων, των καλύτερων μεθόδων που έχουν υιοθετηθεί ως πρακτική σε θέματα καινοτομίας.

β) Συνάρθρωση με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαισίου

1) Καινοτομία

- εξασφάλιση συνέπειας στην ανάληψη και στη διαχείριση μεταξύ των δραστηριοτήτων στο συγκεκριμένο τομέα που υπάγονται στα θεματικά

3. Συνάρθρωση με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαισίου

α) Προώθηση της καινοτομίας

- ενθάρρυνση των ενδιαφερομένων να προετοιμάζουν την εκμετάλλευση και τη διάδοση των αποτελεσμάτων κατά την ερευνητική φάση·

προγράμματα και των ειδικών δραστηριοτήτων της δράσης «καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ», ενθάρρυνση της προετοιμασίας της εκμετάλλευσης και της διάδοσης των αποτελεσμάτων κατά την ερευνητική φάση.

- μέριμνα για τη συνοχή μεταξύ των δραστηριοτήτων με αντικείμενο την ενθάρρυνση της καινοτομίας, οι οποίες υλοποιούνται βάσει των άλλων προγραμμάτων, και των ειδικών δραστηριοτήτων του παρόντος προγράμματος.
- συντονισμός των δραστηριοτήτων των "ομάδων καινοτομίας" που θα συσταθούν στο πλαίσιο των θεματικών προγραμμάτων για να ενταχθεί η διάσταση της καινοτομίας στην εφαρμογή των προγραμμάτων (π.χ. στην επιλογή των έργων και στην παρακολούθηση της εκτέλεσής τους) και να διασφαλιστεί, κατά περίπτωση, η συνέχεια της μεταφοράς τεχνολογίας, ειδικότερα των έργων μεταφοράς τεχνολογίας που έχουν χαρακτήρα επίδειξης.

ii) ΜΜΕ

Στήριξη της συμμετοχής των ΜΜΕ στις δραστηριότητες «συλλογικής έρευνας» και στις υπόλοιπες δραστηριότητες έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης που θα αναληφθούν στο πλαίσιο των προγραμμάτων:

- δραστηριότητες «συλλογικής έρευνας», οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα σε τρεις τουλάχιστον, ανεξάρτητες μεταξύ τους ΜΜΕ από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη να αναθέτουν σε τρίτους οργανισμούς την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων.
- δραστηριότητες υποστήριξης και ενθάρρυνσης της συμμετοχής των ΜΜΕ στα έργα συλλογικής έρευνας και σύμπραξης στην έρευνα (για παράδειγμα μέσω των "επιχορηγήσεων διερεύνησης").

β) Ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ

Στήριξη της συμμετοχής των ΜΜΕ στις δράσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και στις δραστηριότητες επίδειξης που θα αναληφθούν στο πλαίσιο των άλλων προγραμμάτων:

- * δράσεις «συλλογικής έρευνας», οι οποίες παρέχουν τη δυνατότητα σε τρεις τουλάχιστον, ανεξάρτητες μεταξύ τους ΜΜΕ από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη να αναθέτουν σε τρίτους οργανισμούς, που διαθέτουν κατάλληλη ερευνητική δυναμικότητα, την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων.
- * δράσεις με σκοπό την υποστήριξη και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ στα έργα συλλογικής έρευνας και σύμπραξης στην έρευνα (για παράδειγμα μέσω των "επιχορηγήσεων διερεύνησης"), οι οποίες θα ανταποκρίνονται στην ανάγκη των ΜΜΕ να έχουν στη διάθεσή τους ένα ευέλικτο και προσιτό σύστημα στήριξης.
- Υποστήριξη της οργάνωσης και της βελτίωσης της διάδοσης και της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων στο πλαίσιο των θεματικών προγραμμάτων.

ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΡΑΣΗ	ΤΕΤΑΡΤΗ ΔΡΑΣΗ
1. <u>ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ</u>	1. <u>ΑΥΞΗΣΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ</u>
<p><i>Ο κόσμος στηρίζεται ολοένα περισσότερο στη γνώση. Η Κοινότητα διαθέτει ένα πλεονέκτημα εν προκειμένω, που το αντλεί από το ποιοτικό επίπεδο των ερευνητών, των μηχανικών και των τεχνικών της. Επιδιώκεται η διατήρηση και η συμβολή στην ανάπτυξη αυτού του δυναμικού γνώσεων με μεγαλύτερη στήριξη της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών,</i></p>	<p><i>Ο κόσμος στηρίζεται ολοένα περισσότερο στη γνώση. Η Κοινότητα διαθέτει ένα πλεονέκτημα εν προκειμένω, που το αντλεί από το ποιοτικό επίπεδο των ερευνητών, των μηχανικών και των τεχνικών της. Επιδιώκεται η διατήρηση και η συμβολή στην ανάπτυξη αυτού του δυναμικού γνώσεων με μεγαλύτερη στήριξη της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών,</i></p>

συμπεριλαμβανομένης της μετακίνησης στις επιχειρήσεις καθώς και με στήριξη της βελτίωσης της χρήσης των ερευνητικών υποδομών.

Παράλληλα, η Κοινότητα έχει μακρά παράδοση έρευνας στις κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες, η οποία είναι σκόπιμο να ενεργοποιηθεί για να προσδιοριστούν οι σημερινές και οι μελλοντικές τάσεις και ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας

συμπεριλαμβανομένης της μετακίνησης στις επιχειρήσεις καθώς και με στήριξη της βελτίωσης της χρήσης των ερευνητικών υποδομών.

Παράλληλα, η Κοινότητα έχει μακρά παράδοση έρευνας στις κοινωνικές και οικονομικές επιστήμες, η οποία είναι σκόπιμο να ενεργοποιηθεί για να προσδιοριστούν οι σημερινές και οι μελλοντικές τάσεις και ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας

Οι γενικοί στόχοι της δράσης, που θα επιδιωχθούν σε συνεργασία με τις ομοειδείς δραστηριότητες που προβλέπονται σε άλλα σημεία του προγράμματος-πλαισίου, είναι οι εξής:

- ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κοινότητας με την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών (και προς τη βιομηχανία και ιδίως τις ΜΜΕ) καθώς και με την καινοτομία στις μεθόδους και στις τεχνολογίες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης με προοπτική τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- συμβολή στη μετατροπή της Κοινότητας σε έναν ελκυστικό τόπο εργασίας για τους ερευνητές και επενδύσεων στην έρευνα και προβολή της ευρωπαϊκής έρευνας στο διεθνή χώρο.
- ενθάρρυνση της βελτιστοποίησης της χρήσης των υποδομών της έρευνας.
- ανάπτυξη της βάσης κοινωνικοοικονομικών γνώσεων που είναι απαραίτητη για την καλύτερη κατανόηση θεμελιωδών κοινωνικών και οικονομικών πτυχών των στόχων του προγράμματος-πλαισίου και για την εξέλιξη της επιστημονικής και τεχνολογικής πολιτικής καθώς και των υπολοίπων πολιτικών της Κοινότητας.

α) Ειδικές δραστηριότητες της δράσης «αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού»

Η δράση αυτή είναι διαρθρωμένη γύρω από πέντε άξονες:

1) Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της έρευνας στην Κοινότητα

Επιδιώκεται η καθιέρωση:

- δικτύων μετεκπαίδευσης στην έρευνα σε προηγμένους και σε ανερχόμενους τομείς

Οι γενικοί στόχοι της δράσης, που θα επιδιωχθούν σε συνεργασία με τις ομοειδείς δραστηριότητες που προβλέπονται σε άλλα σημεία του προγράμματος-πλαισίου, είναι οι εξής:

- ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού της Κοινότητας με την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών (και προς τη βιομηχανία και ιδίως τις ΜΜΕ) καθώς και με την καινοτομία στις μεθόδους και στις τεχνολογίες εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης με προοπτική τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.
- συμβολή στη μετατροπή της Κοινότητας σε έναν ελκυστικό τόπο εργασίας για τους ερευνητές και επενδύσεων στην έρευνα και προβολή της ευρωπαϊκής έρευνας στο διεθνή χώρο.
- ενθάρρυνση της βελτιστοποίησης της χρήσης των υποδομών της έρευνας.
- ανάπτυξη της βάσης κοινωνικοοικονομικών γνώσεων που είναι απαραίτητη για την καλύτερη κατανόηση θεμελιωδών κοινωνικών και οικονομικών πτυχών των στόχων του προγράμματος-πλαισίου και για την εξέλιξη της επιστημονικής και τεχνολογικής πολιτικής καθώς και των υπολοίπων πολιτικών της Κοινότητας.

- διασφάλιση, με ιδιαίτερες προσπάθειες, της πρόσβασης επί ίσοις όροις και καλύτερης ισορροπίας μεταξύ των ανδρών και των γυναικών που συμμετέχουν στη δράση αυτή.

α) Ειδικές δραστηριότητες της δράσης «αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού»

Η δράση αυτή είναι διαρθρωμένη γύρω από πέντε άξονες:

1) Ενίσχυση του ανθρώπινου δυναμικού της έρευνας στην Κοινότητα

Επιδιώκεται η καθιέρωση:

- δικτύων μετεκπαίδευσης στην έρευνα σε προηγμένους και σε ανερχόμενους τομείς

με θέματα της απόλυτης επιλογής των ερευνητών. Θα δοθεί έμφαση στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου.

- ενός συνεκτικού συστήματος ευρωπαϊκών υποτροφιών «Marie Curie» που θα περιλαμβάνει υποτροφίες, χορηγούμενες σε νέους ερευνητές υψηλού επιπέδου με αποδεδειγμένη πείρα στην έρευνα, για τη μελέτη θεμάτων της επιλογής τους· βιομηχανικές υποτροφίες χορηγούμενες σε επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) για την κατάρτιση νέων ερευνητών· υποτροφίες υποδοχής για την ανάπτυξη ερευνητικής δυναμικότητας υψηλού επιπέδου στις μειονεκτικές περιφέρειες της Κοινότητας. Μεταξύ των συμπληρωματικών μέτρων που αφορούν τις υποτροφίες συγκαταλέγονται η προώθηση της κινητικότητας των ερευνητών της βιομηχανίας προς τα πανεπιστήμια και αντιστρόφως καθώς και η χορήγηση υποτροφιών παραμονής σε ερευνητές που εκπονούν διδακτορική διατριβή σε κέντρα αριστείας.

ii) **Βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών μεγάλης κλίμακας της έρευνας**

Επιδιώκεται η προώθηση της καλύτερης δυνατής εκμετάλλευσης των υποδομών της έρευνας (εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας, διανεμημένα δίκτυα εγκαταστάσεων, εξειδικευμένα κέντρα) στους τομείς που δεν καλύπτονται από τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού (συμπεριλαμβανομένων της νομικής και των οικονομικών και κοινωνικών επιστημών) ή προκειμένου για εγκαταστάσεις που δεν έχουν ληφθεί υπόψη στις δράσεις αυτές. Για το σκοπό αυτό προβλέπονται δράσεις διευκόλυνσης της διακρατικής πρόσβασης των ερευνητών και δικτύωσης των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης των υποδομών καθώς και η χρηματοδότηση ερευνητικών έργων που συντελούν στη βελτίωση της πρόσβασης στις υποδομές.

iii) **Προβολή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας**

Με αυτή την κατηγορία δραστηριοτήτων επιδιώκεται να τονωθεί η επιστημονική και τεχνολογική αριστεία με ανταλλαγές και να αξιοποιηθούν τα επιτεύγματα της έρευνας. Για το σκοπό αυτό προβλέπονται η χρηματοδότηση επιστημονικών συνεδρίων υψηλού επιπέδου, η δικτύωση κοινοτικών ερευνητών που εργάζονται εκτός Κοινότητας, τιμητικές διακρίσεις για εξαιρετικές ερευνητικές εργασίες καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού και ενημέρωσης σχετικά με τα σημαντικά επιστημονικά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε κοινοτικό επίπεδο, μέσω των ηλεκτρονικών δικτύων.

με θέματα της απόλυτης επιλογής των ερευνητών. Θα δοθεί έμφαση στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου.

- ενός συνεκτικού συστήματος ευρωπαϊκών υποτροφιών «Marie Curie» που θα περιλαμβάνει υποτροφίες, χορηγούμενες σε νέους ερευνητές υψηλού επιπέδου με αποδεδειγμένη πείρα στην έρευνα, για τη μελέτη θεμάτων της επιλογής τους· βιομηχανικές υποτροφίες χορηγούμενες σε επιχειρήσεις (συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ) για την κατάρτιση νέων ερευνητών· υποτροφίες υποδοχής για την ανάπτυξη ερευνητικής δυναμικότητας υψηλού επιπέδου στις μειονεκτικές περιφέρειες της Κοινότητας. Μεταξύ των συμπληρωματικών μέτρων που αφορούν τις υποτροφίες συγκαταλέγονται η προώθηση της κινητικότητας των ερευνητών της βιομηχανίας προς τα πανεπιστήμια και αντιστρόφως καθώς και η χορήγηση υποτροφιών παραμονής σε ερευνητές που εκπονούν διδακτορική διατριβή σε κέντρα αριστείας.

ii) **Βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών μεγάλης κλίμακας της έρευνας**

Επιδιώκεται η προώθηση της καλύτερης δυνατής εκμετάλλευσης των υποδομών της έρευνας (εγκαταστάσεις μεγάλης κλίμακας, διανεμημένα δίκτυα εγκαταστάσεων, εξειδικευμένα κέντρα) στους τομείς που δεν καλύπτονται από τις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού (συμπεριλαμβανομένων των μαθηματικών, της νομικής και των οικονομικών και κοινωνικών επιστημών) ή προκειμένου για εγκαταστάσεις που δεν έχουν ληφθεί υπόψη στις δράσεις αυτές. Για το σκοπό αυτό προβλέπονται δράσεις διευκόλυνσης της διακρατικής πρόσβασης των ερευνητών και δικτύωσης των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης των υποδομών καθώς και η χρηματοδότηση ερευνητικών έργων που συντελούν στη βελτίωση της πρόσβασης στις υποδομές.

iii) **Προβολή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας**

Με αυτή την κατηγορία δραστηριοτήτων επιδιώκεται να τονωθεί η επιστημονική και τεχνολογική αριστεία με ανταλλαγές και να αξιοποιηθούν τα επιτεύγματα της έρευνας. Για το σκοπό αυτό προβλέπονται η χρηματοδότηση επιστημονικών συνεδρίων υψηλού επιπέδου, η δικτύωση κοινοτικών ερευνητών που εργάζονται εκτός Κοινότητας, τιμητικές διακρίσεις για εξαιρετικές ερευνητικές εργασίες καθώς και δράσεις ευαισθητοποίησης του κοινού και ενημέρωσης σχετικά με τα σημαντικά επιστημονικά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται σε κοινοτικό επίπεδο, μέσω των ηλεκτρονικών δικτύων.

iv) Κοινωνικοοικονομική έρευνα για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινωνίας

Οι δραστηριότητες αυτές έχουν ως αντικείμενο περιορισμένο αριθμό θεμάτων συνδεδεμένων με τους γενικούς στόχους του προγράμματος-πλαisiού και αποσκοπούν στη δημιουργία των απαραίτητων βάσεων για μια οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη που δημιουργεί θέσεις εργασίας καθώς και στην οικοδόμηση της ευρωπαϊκής κοινωνίας της γνώσης. Οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν πρωτίστως στην ανάλυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τεχνολογικής προόδου, απασχόλησης, καινοτομίας στην εκπαίδευση και κατάρτιση, νομοθετικών ρυθμίσεων και οικονομικής ανταγωνιστικότητας, στη μελέτη των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων που έχει η ανάπτυξη των υπηρεσιών και η «άυλη» οικονομία, στην εκπόνηση και τον έλεγχο καταλληλότητας νέων μοντέλων ανάπτυξης που θα προάγουν την αύξηση, την απασχόληση και την ποιότητα ζωής.

v) Στήριξη της ανάπτυξης των επιστημονικών και τεχνολογικών πολιτικών στην Ευρώπη

Θα εξασφαλιστεί με τη συγκρότηση ενός Forum ανταλλαγών με τη μορφή του δικτύου ETAN (European Technology Assessment Network), το οποίο θα φέρνει σε επαφή υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων σε πολιτικό επίπεδο και ερευνητές ειδικευμένους στην ανάλυση των πολιτικών σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας, με δραστηριότητες τεχνολογικής αποτίμησης, εργήγορσης και πρόγνωσης, με την αξιολόγηση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιλογών καθώς και με την ανάπτυξη ενός συστήματος στατιστικής, επιστημονικών και τεχνολογικών δεικτών και δεικτών σε θέματα καινοτομίας.

β) Συνάρθρωση με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού

Η δράση θα διασφαλίσει επίσης το συντονισμό, την υποστήριξη και την πλαισίωση που απαιτούνται για τη συνοχή των ομοειδών δραστηριοτήτων με αντικείμενο τα θέματα που απαριθμούνται στο σημείο 1α) ανωτέρω, οι οποίες υπάγονται σε άλλες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού.

iv) Κοινωνικοοικονομική έρευνα για την εξυπηρέτηση των αναγκών της κοινωνίας

Οι δραστηριότητες αυτές έχουν ως αντικείμενο περιορισμένο αριθμό θεμάτων συνδεδεμένων με τους γενικούς στόχους του προγράμματος-πλαisiού και αποσκοπούν στη δημιουργία των απαραίτητων βάσεων για μια οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη που δημιουργεί θέσεις εργασίας καθώς και στην οικοδόμηση της ευρωπαϊκής κοινωνίας της γνώσης. Οι προσπάθειες θα επικεντρωθούν πρωτίστως στην ανάλυση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ τεχνολογικής προόδου, απασχόλησης, καινοτομίας στην εκπαίδευση και κατάρτιση, νομοθετικών ρυθμίσεων και οικονομικής ανταγωνιστικότητας, στη μελέτη των κοινωνικοοικονομικών επιπτώσεων που έχει η ανάπτυξη των υπηρεσιών και η «άυλη» οικονομία, στην εκπόνηση και τον έλεγχο καταλληλότητας νέων μοντέλων ανάπτυξης που θα προάγουν την αύξηση, την απασχόληση, την παροχή ίσων ευκαιριών σε άνδρες και γυναίκες και την ποιότητα ζωής.

v) Στήριξη της ανάπτυξης των επιστημονικών και τεχνολογικών πολιτικών στην Ευρώπη

Θα εξασφαλιστεί με τη συγκρότηση ενός Forum ανταλλαγών με τη μορφή του δικτύου ETAN (European Technology Assessment Network), το οποίο θα φέρνει σε επαφή υπεύθυνους για τη λήψη αποφάσεων σε πολιτικό επίπεδο και ερευνητές ειδικευμένους στην ανάλυση των πολιτικών σε θέματα επιστήμης και τεχνολογίας, με δραστηριότητες τεχνολογικής αποτίμησης, εργήγορσης και πρόγνωσης, με την αξιολόγηση των επιστημονικών και τεχνολογικών επιλογών καθώς και με την ανάπτυξη ενός συστήματος στατιστικής, επιστημονικών και τεχνολογικών δεικτών και δεικτών σε θέματα καινοτομίας.

β) Συνάρθρωση με τις δραστηριότητες που υπάγονται στις υπόλοιπες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού

Η δράση θα διασφαλίσει επίσης το συντονισμό, την υποστήριξη και την πλαισίωση που απαιτούνται για τη συνοχή των ομοειδών δραστηριοτήτων με αντικείμενο τα θέματα που απαριθμούνται στο σημείο 1α) ανωτέρω, οι οποίες υπάγονται σε άλλες δράσεις του προγράμματος-πλαisiού.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΠΕΜΠΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ (1998-2002)
ΠΟΣΑ ΚΑΙ ΚΑΤΑΝΟΜΗ

	εκατ. ECU (τρέχουσες τιμές)
Πρώτη δράση (προγράμματα έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης)	11775 ²
Δεύτερη δράση (συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς)	491 ²
Τρίτη δράση (διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων)	350 ²
Τέταρτη δράση (προώθηση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών)	1402 ²
ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	14833¹

Ενδεικτική κατανομή μεταξύ των θεματικών πεδίων της πρώτης δράσης

	εκατ. ECU
- βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων	2650 ²
- ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας της πληροφορίας	3925 ²
- προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης	3100 ²
- διατήρηση του οικοσυστήματος	2100 ²
	----- 11.775 ²

¹ από τα οποία 815 εκατ. ECU για το ΚΚΕρ.

² εκτός του ποσού που προορίζεται για τις άμεσες δράσεις του ΚΚΕρ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, καλούμενων στο εξής «έμμεσες δράσεις ΕΤΑ», που καλύπτονται από τα προγράμματα μέσω των οποίων εφαρμόζεται το πρόγραμμα-πλαίσιο. Παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, καλούμενες στο εξής «άμεσες δράσεις ΕΤΑ».

Οι κεντρικές δράσεις, οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών, η στήριξη των υποδομών της έρευνας καθώς και οι δραστηριότητες της δεύτερης, τρίτης και τέταρτης δράσης, που περιγράφονται στο παράρτημα II, υλοποιούνται με έμμεσες δράσεις ΕΤΑ και άμεσες δράσεις ΕΤΑ.

1. Έμμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΤΑ χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες: δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, στήριξη των δικτύων, συνδυασμένες δράσεις και συνοδευτικά μέτρα. Οι δράσεις επιμερισμένης δαπάνης αποτελούν το κυριότερο μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας στις δράσεις αυτές είναι:

α) Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης:

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα:

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι έργα από τα οποία είναι δυνατό να προκύψουν νέες γνώσεις, που μπορούν να χρησιμεύσουν είτε στην άμεση ή έμμεση σημαντική βελτίωση διαθέσιμων προϊόντων, διεργασιών, υπηρεσιών είτε στην κάλυψη των αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Τα εν λόγω έργα χρηματοδοτούνται κατ'αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών. Στην ειδική περίπτωση των οργανισμών που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά στοιχεία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες που συνεπάγεται η έρευνα καλύπτονται κατά 100%.

Τα έργα επίδειξης είναι έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς ως έχουν. Τα έργα αυτά χρηματοδοτούνται κατ'αρχήν μέχρι ποσοστού

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ IV

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, καλούμενων στο εξής «έμμεσες δράσεις ΕΤΑ», που καλύπτονται από τα προγράμματα μέσω των οποίων εφαρμόζεται το πρόγραμμα-πλαίσιο. Παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, καλούμενες στο εξής «άμεσες δράσεις ΕΤΑ».

Οι κεντρικές δράσεις, οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών, η στήριξη των υποδομών της έρευνας καθώς και οι δραστηριότητες της δεύτερης, τρίτης και τέταρτης δράσης, που περιγράφονται στο παράρτημα II, υλοποιούνται με έμμεσες δράσεις ΕΤΑ και άμεσες δράσεις ΕΤΑ.

1. Έμμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΤΑ χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες: δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, στήριξη των δικτύων, συνδυασμένες δράσεις και συνοδευτικά μέτρα. Οι δράσεις επιμερισμένης δαπάνης αποτελούν το κυριότερο μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συνεισφοράς της Κοινότητας στις δράσεις αυτές είναι:

α) Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης:

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα:

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι έργα από τα οποία είναι δυνατό να προκύψουν νέες γνώσεις, που μπορούν να χρησιμεύσουν είτε στην άμεση ή έμμεση σημαντική βελτίωση διαθέσιμων προϊόντων, διεργασιών, υπηρεσιών είτε στην κάλυψη των αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Τα εν λόγω έργα χρηματοδοτούνται κατ'αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα έργα επίδειξης είναι έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς ως έχουν. Τα έργα αυτά χρηματοδοτούνται κατ'αρχήν μέχρι ποσοστού

35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα είναι έργα με ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης. Χρηματοδοτούνται σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας

Χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση στις υπάρχουσες υποδομές έρευνας για να δέχονται ομάδες ερευνητών της Κοινότητας, προκειμένου να τους προσφέρουν τα καλύτερα μέσα για την εκτέλεση των ερευνητικών εργασιών τους.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ως συνεισφορά στη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της Κοινότητας και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

- Τεχνολογικά κίνητρα για την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ σε δραστηριότητες ΕΤΑ:

Οι δραστηριότητες «συλλογικής έρευνας» χρηματοδοτούνται σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών του έργου.

Η χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων «σύμπραξης στην έρευνα» λαμβάνει τη μορφή επιχορήγησης, η οποία καλύπτει έως το 75% των αναγνωριζόμενων δαπανών της αναγνωριστικής φάσης μιας δραστηριότητας ΕΤΑ, όπου συμπεριλαμβάνονται ο έλεγχος καταλληλότητας και η συγκρότηση του έργου, μια μελέτη σκοπιμότητας, η αναζήτηση εταίρων, για μέγιστο χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών.

β) Υποτροφίες εκπαιδευτικού περιεχομένου:

Το κοινοτικό σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της τέταρτης δράσης «Marie Curie» περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες: τις υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα, τις υποτροφίες υποδοχής στις επιχειρήσεις για την κατάρτιση νέων ερευνητών και τις αναπτυξιακές

35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα είναι έργα με ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης. Χρηματοδοτούνται σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

Στην ειδική περίπτωση των οργανισμών που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά στοιχεία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες που συνεπάγονται τα έργα αυτά καλύπτονται κατά 100%.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας

Χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση στις υπάρχουσες υποδομές έρευνας για να δέχονται ομάδες ερευνητών της Κοινότητας, προκειμένου να τους προσφέρουν τα καλύτερα μέσα για την εκτέλεση των ερευνητικών εργασιών τους.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ως συνεισφορά στη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της Κοινότητας και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

- Τεχνολογικά κίνητρα για την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ σε δραστηριότητες ΕΤΑ:

Οι δράσεις "συλλογικής έρευνας" παρέχουν τη δυνατότητα σε τρεις τουλάχιστον, ανεξάρτητες μεταξύ τους, ΜΜΕ από δύο τουλάχιστον διαφορετικά κράτη μέλη να αναθέτουν σε τρίτους οργανισμούς, που διαθέτουν κατάλληλη ερευνητική δυναμικότητα, την επίλυση κοινών τεχνολογικών προβλημάτων. χρηματοδοτούνται σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών του έργου.

Οι "επιχορηγήσεις διερεύνησης" διευκολύνουν την αναγνωριστική φάση ενός έργου ΕΤΑ, η οποία είναι δυνατόν να περιλαμβάνει μελέτες σκοπιμότητας, τον έλεγχο καταλληλότητας και την κατάρτιση σχεδίων έργων, την αναζήτηση εταίρων για μέγιστο χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών. χρηματοδοτούνται σε ποσοστό έως 75% των αναγνωριζόμενων δαπανών της αναγνωριστικής φάσης μιας δραστηριότητας ΕΤΑ.

β) Υποτροφίες εκπαιδευτικού περιεχομένου:

Το κοινοτικό σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της τέταρτης δράσης «Marie Curie» περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες: τις υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα, τις υποτροφίες υποδοχής στις επιχειρήσεις για την κατάρτιση νέων ερευνητών και τις αναπτυξιακές

υποτροφίες.

Οι υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα συνίστανται στην χορήγηση στους δικαιούχους επιδόματος, το οποίο προορίζεται να καλύψει αποκλειστικά τα έξοδα διαβίωσης και επαρκούς κοινωνικής ασφάλισης. Χορηγείται επιπλέον ένα ποσό ως συμμετοχή στις δαπάνες της μετακίνησης.

Τα συστήματα υποτροφιών στο πλαίσιο της δεύτερης δράσης παρέχουν τη δυνατότητα, αφενός μεν σε νέους ερευνητές από αναπτυσσόμενες χώρες να μετακταυδευθούν στα εργαστήρια της Κοινότητας, αφετέρου δε, σε νέους ερευνητές της Κοινότητας να μετακταυδευθούν στην Ιαπωνία και στη Νότια Κορέα.

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών* της υποτροφίας και τη συμμετοχή στα αναγνωριζόμενα έξοδα του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται εντός της Κοινότητας.

γ) Στήριξη δικτύων:

Τα θεματικά δίκτυα συνενώνουν κατασκευαστές, χρήστες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, οργανισμούς διάδοσης ή μεταφοράς καινοτομίας στην επιδίωξη του ίδιου επιστημονικού και τεχνολογικού στόχου, με σκοπό να διευκολυνθούν η ολοκλήρωση και η μεταφορά των γνώσεων καθώς και η συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της έρευνας ή ακόμη και μεταξύ των χρηστών των αποτελεσμάτων της, να εξασφαλιστεί η πληρέστερη συνεκτίμηση των αναγκών της αγοράς και να δοθεί δυναμισμός στην επιστημονική και τεχνολογική αριστεία. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών* του συντονισμού και της λειτουργίας των θεματικών δικτύων.

Τα δίκτυα μετακταυδευσης στην έρευνα συγκροτούνται σε προηγμένους ή ανερχόμενους τομείς ερευνητών για τη μελέτη θεμάτων της απόλυτης επιλογής των ερευνητών και αποσκοπούν κυρίως στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών* της συγκρότησης και της διατήρησης του δικτύου. Το μέσο ανώτατο ποσό ανά εταίρο και ανά έτος θα καθορίζεται στο ειδικό πρόγραμμα που θα θεσπιστεί για την τέταρτη δράση.

δ) Συνδυασμένες δράσεις:

Με τις συνδυασμένες δράσεις επιδιώκεται ο συντονισμός των ήδη χρηματοδοτούμενων εθνικών έργων ΕΤΑ με σκοπό την ανταλλαγή

υποτροφίες.

Οι υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα συνίστανται στην χορήγηση στους δικαιούχους επιδόματος, το οποίο προορίζεται να καλύψει αποκλειστικά τα έξοδα διαβίωσης και επαρκούς κοινωνικής ασφάλισης. Χορηγείται επιπλέον ένα ποσό ως συμμετοχή στις δαπάνες της μετακίνησης.

Τα συστήματα υποτροφιών στο πλαίσιο της δεύτερης δράσης παρέχουν τη δυνατότητα, αφενός μεν σε νέους ερευνητές από αναπτυσσόμενες χώρες, μεσογειακές χώρες και χώρες "αναδυόμενης οικονομίας" να μετακταυδευθούν στα εργαστήρια της Κοινότητας, αφετέρου δε, σε νέους ερευνητές της Κοινότητας να μετακταυδευθούν σε βιομηχανικά εργαστήρια τρίτων χωρών σε τομείς που παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κοινότητα.

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών* της υποτροφίας και τη συμμετοχή στα αναγνωριζόμενα έξοδα του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται εντός της Κοινότητας.

γ) Στήριξη δικτύων:

Τα θεματικά δίκτυα συνενώνουν κατασκευαστές, χρήστες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, οργανισμούς διάδοσης ή μεταφοράς καινοτομίας στην επιδίωξη του ίδιου επιστημονικού και τεχνολογικού στόχου, με σκοπό να διευκολυνθούν η ολοκλήρωση και η μεταφορά των γνώσεων καθώς και η συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της έρευνας ή ακόμη και μεταξύ των χρηστών των αποτελεσμάτων της, να εξασφαλιστεί η πληρέστερη συνεκτίμηση των αναγκών της αγοράς και να δοθεί δυναμισμός στην επιστημονική και τεχνολογική αριστεία. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών* του συντονισμού και της λειτουργίας των θεματικών δικτύων.

Τα δίκτυα μετακταυδευσης στην έρευνα συγκροτούνται σε προηγμένους ή ανερχόμενους τομείς ερευνητών για τη μελέτη θεμάτων της απόλυτης επιλογής των ερευνητών και αποσκοπούν κυρίως στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει *έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών* της συγκρότησης και της διατήρησης του δικτύου.

δ) Συνδυασμένες δράσεις:

Με τις συνδυασμένες δράσεις επιδιώκεται ο συντονισμός των ήδη χρηματοδοτούμενων έργων ΕΤΑ με σκοπό την ανταλλαγή πείρας,

πείρας, τη μεγέθυνση των ερευνητικών προσπαθειών των διαφόρων παραγόντων ώστε να συγκεντρωθεί κρίσιμη μάζα, τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση των χρηστών. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα:

Τα συνοδευτικά μέτρα συμβάλλουν στην εφαρμογή των ειδικών προγραμμάτων ή στην προετοιμασία μελλοντικών δράσεων, συντελώντας στην επίτευξη ή στον ορισμό των στρατηγικών στόχων τους. Παράλληλα, αποσκοπούν στην προπαρασκευή ή την υποστήριξη άλλων έμμεσων δράσεων ΕΤΑ. Αποκλείονται τα μέτρα που προορίζονται για την εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, δραστηριοτήτων μάρκετινγκ ή προώθησης των πωλήσεων. Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων μέσω των οποίων θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες για την εκάστοτε δράση. Οι ίδιες αποφάσεις είναι δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε πρόσθετους όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΤΑ.

Οι διατάξεις για τη χρηματοδοτική συνεισφορά των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις ΕΤΑ και για τη διάδοση των αποτελεσμάτων περιέχονται στις αποφάσεις που εκδίδει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 130 I της Συνθήκης.

2. Άμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι άμεσες δράσεις ΕΤΑ, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Οι θεσμικές δραστηριότητες έρευνας είναι δραστηριότητες για τις οποίες το ΚΚΕρ διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις και οι οποίες συμβάλλουν στην εφαρμογή της κοινοτικής πολιτικής ΕΤΑ. Οι θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης είναι δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δύναμει της συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ. Η κοινοτική χρηματοδότηση *ανέρχεται κατά*

τη μεγέθυνση των ερευνητικών προσπαθειών των διαφόρων παραγόντων ώστε να συγκεντρωθεί κρίσιμη μάζα, τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση των χρηστών. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα:

Τα συνοδευτικά μέτρα συμβάλλουν στην εφαρμογή των ειδικών προγραμμάτων ή στην προετοιμασία μελλοντικών δράσεων, συντελώντας στην επίτευξη ή στον ορισμό των στρατηγικών στόχων τους. Παράλληλα, αποσκοπούν στην προπαρασκευή ή την υποστήριξη άλλων έμμεσων δράσεων ΕΤΑ. Αποκλείονται τα μέτρα που προορίζονται για την εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, διαδικασιών ή υπηρεσιών, δραστηριοτήτων μάρκετινγκ ή προώθησης των πωλήσεων. Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων μέσω των οποίων θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, δεόντως αιτιολογημένες για την εκάστοτε δράση. Οι ίδιες αποφάσεις είναι δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε πρόσθετους όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΤΑ.

Οι διατάξεις για τη χρηματοδοτική συνεισφορά των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις ΕΤΑ και για τη διάδοση των αποτελεσμάτων περιέχονται στις αποφάσεις που εκδίδει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 130 I της Συνθήκης.

2. Άμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι άμεσες δράσεις ΕΤΑ, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Το ΚΚΕρ μπορεί να παρέχει την υποστήριξη αυτή στις περιπτώσεις όπου διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις ή στις περιπτώσεις όπου του ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δύναμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ. Η κοινοτική χρηματοδότηση *καλύπτει κατά κανόνα το 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΤΑ.*

κανόνα στο 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΤΑ.

3.Στις αποφάσεις που ενδέχεται να λάβει το Συμβούλιο κατ'εφαρμογή του άρθρου 130Ξ, όπως υπενθυμίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης, θα καθορίζονται, εφόσον κριθεί απαραίτητο, οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας.

3.Στις αποφάσεις που ενδέχεται να λάβει το Συμβούλιο κατ'εφαρμογή του άρθρου 130Ξ, όπως υπενθυμίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2 της παρούσας απόφασης, θα καθορίζονται, εφόσον κριθεί απαραίτητο, οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας.

ΔΕΥΤΕΡΗ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΠΕΜΠΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ-ΠΛΑΙΣΙΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ ΑΤΟΜΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΕΥΡΑΤΟΜ) (1998-2002)

(αριθ. .../.../Ευρατόμ)

ΑΡΧΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ	ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΡΟΤΑΣΗ
<p>ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,</p> <p>Έχοντας υπόψη:</p> <p>τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7,</p> <p>την πρόταση της Επιτροπής¹,</p> <p>τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,</p> <p>τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,</p> <p>Εκτιμώντας:</p> <p>ότι, δυνάμει του άρθρου 7 της Συνθήκης, είναι δυνατόν να θεσπισθεί ένα πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, που περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης, και εκπαίδευσης στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και θα τεθεί σε εφαρμογή με προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης·</p> <p>οτι κρίθηκε σκόπιμο να θεσπιστεί, για την περίοδο 1998-2002, ένα νέο πρόγραμμα-πλαίσιο προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχεια των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας·</p> <p>ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της απόφασης αριθ. 94/268/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1994, σχετικά με πρόγραμμα-πλαίσιο κοινοτικών δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (1994-1998)⁴, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 96/253/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁵, η Επιτροπή προβαίνει σε εξωτερική αξιολόγηση της διαχείρισης και της υλοποίησης των κοινοτικών δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί κατά τα πέντε έτη πριν από την αξιολόγηση, πριν υποβάλει την πρότασή της για το πέμπτο πρόγραμμα-</p>	<p>ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,</p> <p>Έχοντας υπόψη:</p> <p>τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας, και ιδίως το άρθρο 7,</p> <p>την πρόταση της Επιτροπής¹,</p> <p>τη γνώμη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου²,</p> <p>τη γνώμη της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής³,</p> <p>Εκτιμώντας:</p> <p>ότι, δυνάμει του άρθρου 7 της Συνθήκης, είναι δυνατόν να θεσπισθεί ένα πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο, που περιλαμβάνει το σύνολο των δραστηριοτήτων έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της επίδειξης, και εκπαίδευσης στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας και θα τεθεί σε εφαρμογή με προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης·</p> <p>οτι κρίθηκε σκόπιμο να θεσπιστεί, για την περίοδο 1998-2002, ένα νέο πρόγραμμα-πλαίσιο προκειμένου να εξασφαλιστεί η συνέχεια των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας·</p> <p>ότι, σύμφωνα με το άρθρο 4 παράγραφος 2 της απόφασης αριθ. 94/268/Ευρατόμ του Συμβουλίου, της 26ης Απριλίου 1994, σχετικά με πρόγραμμα-πλαίσιο κοινοτικών δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας (1994-1998)⁴, όπως τροποποιήθηκε με την απόφαση αριθ. 96/253/Ευρατόμ του Συμβουλίου⁵, η Επιτροπή προβαίνει σε εξωτερική αξιολόγηση της διαχείρισης και της υλοποίησης των κοινοτικών δραστηριοτήτων που έχουν αναληφθεί κατά τα πέντε έτη πριν από την αξιολόγηση, πριν υποβάλει την πρότασή της για το πέμπτο πρόγραμμα-</p>

¹ ΕΕ αριθ. C 173 της 7.6.1997, σ. 30.

²

³ ΕΕ αριθ. C 355 της 21.11.1997, σ. 38.

⁴ ΕΕ αριθ. L 115 της 6.5.1994, σ. 31

⁵ ΕΕ αριθ. L 86 της 4.4.1996, σ. 7.

¹ ΕΕ αριθ. C 173 της 7.6.1997, σ. 30 και ΕΕ αριθ. C 291 της 25.9.1997, σ. 16.

²

³ ΕΕ αριθ. C 355 της 21.11.1997, σ. 38.

⁴ ΕΕ αριθ. L 115 της 6.5.1994, σ. 31

⁵ ΕΕ αριθ. L 86 της 4.4.1996, σ. 7.

πλαίσιο· ότι η εν λόγω αξιολόγηση, τα συμπεράσματά της και οι παρατηρήσεις της Επιτροπής ανακοινώθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή·

ότι, στις 10 Ιουλίου 1996⁶, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τις πρώτες κατευθύνσεις για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, στην οποία επεσήμανε την ανάγκη να ανταποκριθεί το τελευταίο πρωτίστως στις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες· ότι μετά την ανακοίνωση αυτή, ακολούθησαν, στις 20 Νοεμβρίου 1996⁷, ένα πρώτο έγγραφο εργασίας, το οποίο περιείχε λεπτομέρειες σχετικά με τους προβλεπόμενους στόχους και τα μέσα εφαρμογής, και κατόπιν, στις 12 Φεβρουαρίου 1997⁸, ένα δεύτερο έγγραφο εργασίας με αναλυτική περιγραφή του πιθανού περιεχομένου του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου·

ότι η έρευνα στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας πρέπει να είναι ενταγμένη στις σημερινές συνθήκες που επιτάσσουν την ανάπτυξη ασφαλών και αποδεκτών ενεργειακών συστημάτων, τα οποία ανταποκρίνονται στα πρότυπα και στις απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος και είναι ανταγωνιστικά από άποψη κόστους παραγωγής·

ότι, ως εκ τούτου, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να επικεντρωθεί σε πεδία, τα οποία καλύπτουν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών, μία δράση που συνενώνει τις δραστηριότητες του τύπου αυτού σε ένα συνεκτικό σύνολο, στρατηγικά εστιασμένο σε ένα κοινό βασικό θέμα (καλούμενη στο εξής «κεντρική δράση»), και τη στήριξη των υποδομών της έρευνας·

ότι, από την άλλη πλευρά, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει, πέραν των θεματικών πτυχών, και πτυχές οριζόντιου χαρακτήρα, οι οποίες καλύπτουν τη συνεργασία με τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμούς, τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών·

ότι η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη διατήρηση και την ενίσχυση του δυναμικού επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας της Κοινότητας, λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη τις προσπάθειες που καταβάλλουν οι μεγάλοι διεθνείς εταίροι της· ότι η αριστεία

πλαίσιο· ότι η εν λόγω αξιολόγηση, τα συμπεράσματά της και οι παρατηρήσεις της Επιτροπής ανακοινώθηκαν στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή·

ότι, στις 10 Ιουλίου 1996⁶, η Επιτροπή εξέδωσε ανακοίνωση σχετικά με τις πρώτες κατευθύνσεις για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, στην οποία επεσήμανε την ανάγκη να ανταποκριθεί το τελευταίο πρωτίστως στις οικονομικές και κοινωνικές ανάγκες· ότι μετά την ανακοίνωση αυτή, ακολούθησαν, στις 20 Νοεμβρίου 1996⁷, ένα πρώτο έγγραφο εργασίας, το οποίο περιείχε λεπτομέρειες σχετικά με τους προβλεπόμενους στόχους και τα μέσα εφαρμογής, και κατόπιν, στις 12 Φεβρουαρίου 1997⁸, ένα δεύτερο έγγραφο εργασίας με αναλυτική περιγραφή του πιθανού περιεχομένου του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου·

ότι η έρευνα στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας πρέπει να είναι ενταγμένη στις σημερινές συνθήκες που επιτάσσουν την ανάπτυξη ασφαλών και αποδεκτών ενεργειακών συστημάτων, τα οποία ανταποκρίνονται στα πρότυπα και στις απαιτήσεις της προστασίας του περιβάλλοντος και είναι ανταγωνιστικά από άποψη κόστους παραγωγής·

ότι, ως εκ τούτου, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να επικεντρωθεί σε πεδία, τα οποία καλύπτουν δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών πολλαπλών εφαρμογών, μία δράση που συνενώνει τις δραστηριότητες του τύπου αυτού σε ένα συνεκτικό σύνολο, στρατηγικά εστιασμένο σε ένα κοινό βασικό θέμα (καλούμενη στο εξής «κεντρική δράση»), και τη στήριξη των υποδομών της έρευνας·

ότι, από την άλλη πλευρά, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο πρέπει να περιλαμβάνει, πέραν των θεματικών πτυχών, και πτυχές οριζόντιου χαρακτήρα, οι οποίες καλύπτουν τη συνεργασία με τρίτα κράτη και διεθνείς οργανισμούς, τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών·

ότι η προσέγγιση αυτή προϋποθέτει τη διατήρηση και την ενίσχυση του δυναμικού επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας της Κοινότητας, λαμβάνοντας ταυτοχρόνως υπόψη ότι οι μεγάλοι διεθνείς εταίροι της αυξάνουν τις επενδύσεις στην έρευνα και

⁶ COM (96) 33 τελικό

⁷ COM (96) 595 τελικό

⁸ COM (97) 47 τελικό

⁶ COM (96) 33 τελικό

⁷ COM (96) 595 τελικό

⁸ COM (97) 47 τελικό

αναφέρεται τόσο στις υλικές και άυλες υποδομές όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό.

ότι πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία με όλες τις τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, κυρίως για να επιτευχθεί ο στόχος της ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας· ότι έχει μεγάλη σημασία να εξακολουθήσει η Κοινότητα να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στο διεθνή χώρο στο πεδίο της ασφάλειας της πυρηνικής σχάσης, ειδικότερα έναντι των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και των νέων ανεξαρτήτων κρατιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης· ότι είναι επίσης σημαντικό να συνεχιστούν, κατά περίπτωση, οι δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες στο πεδίο της ελεγχόμενης θερμοπυρηνικής σύντηξης·

ότι, δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 της Συνθήκης, οι κοινοτικές δραστηριότητες έρευνας και εκπαίδευσης στον πυρηνικό τομέα πρέπει να συμπληρώνουν τις δράσεις που ασκούν τα κράτη μέλη· ότι η κοινοτική δράση πρέπει επομένως να προσδίδει προστιθέμενη αξία στις προσπάθειες που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη·

ότι τα κριτήρια για την επιλογή των πεδίων που καλύπτει το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο καθώς και των αντίστοιχων επιστημονικών και τεχνολογικών στόχων καθορίστηκαν με βάση τις προαναφερόμενες γενικές αρχές· ότι, για λόγους συνέπειας, τα ίδια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιηθούν και για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου·

ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών συμβάλλει στην εφαρμογή του προγράμματος-πλαισίου στους τομείς δραστηριότητας όπου προσφέρει αμερόληπτη και ανεξάρτητη ειδίκευση καθώς και την απαραίτητη επιστημονική και τεχνική υποστήριξη για την εφαρμογή των διαφόρων πολιτικών της Κοινότητας· ότι, επιπλέον, συμμετέχει μέσω κοινοπραξιών στην άσκηση ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων·

εκπαίδευση· ότι η αριστεία αναφέρεται τόσο στις υλικές και άυλες υποδομές όσο και στο ανθρώπινο δυναμικό·

ότι η προώθηση της αειφόρου αύξησης της οικονομίας της Ευρώπης και της βιώσιμης ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας της απαιτεί ενίσχυση της επιστημονικής και τεχνολογικής βάσης της με μεσοπρόθεσμη και μακροπρόθεσμη προοπτική·

ότι πρέπει να ενισχυθεί η συνεργασία με όλες τις τρίτες χώρες ή με διεθνείς οργανισμούς, κυρίως για να επιτευχθεί ο στόχος της ειρηνικής χρήσης της πυρηνικής ενέργειας· ότι έχει μεγάλη σημασία να εξακολουθήσει η Κοινότητα να διαδραματίζει ουσιαστικό ρόλο στο διεθνή χώρο στο πεδίο της ασφάλειας της πυρηνικής σχάσης, ειδικότερα έναντι των χωρών της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και των νέων ανεξαρτήτων κρατιών της πρώην Σοβιετικής Ένωσης· ότι είναι επίσης σημαντικό να συνεχιστούν, κατά περίπτωση, οι δραστηριότητες διεθνούς συνεργασίας με τρίτες χώρες στο πεδίο της ελεγχόμενης θερμοπυρηνικής σύντηξης·

ότι, δυνάμει του άρθρου 4 παράγραφος 1 της Συνθήκης, οι κοινοτικές δραστηριότητες έρευνας και εκπαίδευσης στον πυρηνικό τομέα πρέπει να συμπληρώνουν τις δράσεις που ασκούν τα κράτη μέλη· ότι η κοινοτική δράση πρέπει επομένως να προσδίδει προστιθέμενη αξία στις προσπάθειες που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη·

ότι τα κριτήρια για την επιλογή των πεδίων που καλύπτει το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο καθώς και των αντίστοιχων επιστημονικών και τεχνολογικών στόχων καθορίστηκαν με βάση τις προαναφερόμενες γενικές αρχές· ότι, για λόγους συνέπειας, τα ίδια κριτήρια πρέπει να χρησιμοποιηθούν και για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου·

ότι το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ) θα υλοποιήσει τις άμεσες δράσεις έρευνας και εκπαίδευσης με τις θεσμικές του δραστηριότητες ερευνητικών και επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης, για τις οποίες διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις, ή στις περιπτώσεις όπου του ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ· ότι, παράλληλα, το ΚΚΕρ θα έχει συμμετοχή, με ανταγωνιστική προσέγγιση και μέσω κοινοπραξιών, στη διεξαγωγή έρευνας βάσει των έμμεσων δράσεων·

ότι η Επιτροπή θα υποβάλει και στο

⁹ ΕΕ αριθ. C 10, της 4.4.1996, σ. 4.

⁹ ΕΕ αριθ. C 10, της 4.4.1996, σ. 4

ότι είναι σκόπιμο η Επιτροπή να υποβάλλει η Επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την ετήσια έκθεση που πρέπει να υποβάλλεται στο Συμβούλιο κατ'εφαρμογή του άρθρου 7 της συνθήκης· ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις που πρόκειται να εφαρμοστούν για λόγους διαφάνειας και ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης, είναι επιπλέον σκόπιμο να θεσπιστούν διατάξεις για τη συστηματική εξέταση της προόδου και την αξιολόγηση του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού·

ότι στην παρούσα απόφαση εντάσσεται ποσό χρηματοδότησης αναφοράς, υπό την έννοια του σημείου 2 της δήλωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 1995⁹, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος, χωρίς να θίγονται οι θεσπισμένες από τη Συνθήκη αρμοδιότητες της αρμόδιας επί του προϋπολογισμού Αρχής·

ότι, για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης ΕΚΑΕ και εκείνων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η απόφαση για το πρόγραμμα-πλαisiο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας πρέπει να εκδοθεί ταυτόχρονα με την απόφαση για το παρόν πρόγραμμα-πλαisiο και να καλύπτει την ίδια περίοδο·

ότι η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST), η οποία γνωμοδότησε σχετικά,

Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο την ετήσια έκθεση που πρέπει να υποβάλλεται στο Συμβούλιο κατ'εφαρμογή του άρθρου 7 της συνθήκης· ότι, σύμφωνα με τις συστάσεις που πρόκειται να εφαρμοστούν για λόγους διαφάνειας και ορθής και αποτελεσματικής διαχείρισης, είναι επιπλέον σκόπιμο να θεσπιστούν διατάξεις για τη συστηματική εξέταση της προόδου και την αξιολόγηση του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού·

ότι στην παρούσα απόφαση εντάσσεται ποσό χρηματοδότησης αναφοράς, υπό την έννοια του σημείου 2 της δήλωσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου και της Επιτροπής της 6ης Μαρτίου 1995⁹, για όλη τη διάρκεια του προγράμματος-πλαisiού, χωρίς να θίγονται οι θεσπισμένες από τη Συνθήκη αρμοδιότητες της αρμόδιας για τον προϋπολογισμό Αρχής·

ότι η αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή θα καταβάλει κάθε δυνατή προσπάθεια για να επιτύχει το ποσό χρηματοδότησης αναφοράς υπό την προϋπόθεση ότι οι δημοσιονομικές προοπτικές για την επόμενη περίοδο θα συμβιβάζονται με τις δικαιολογημένες ανάγκες για όλες τις άλλες πολιτικές·

ότι το ποσό χρηματοδότησης αναφοράς που διατίθεται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαisiο θα αναθεωρηθεί σε περίπτωση προσχώρησης νέων κρατών μελών πριν από τη λήξη του προγράμματος-πλαisiού·

ότι οι διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τις ερευνητικές δραστηριότητες πρέπει να χρηματοδοτούνται από το γενικό ποσό που καθορίζεται για το πρόγραμμα-πλαisiο αλλά πρέπει να εγγραφούν στον προϋπολογισμό με διαφάνεια· ότι η αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή απαιτεί από την Επιτροπή συγκρίσιμη λεπτομερή ανάλυση των διοικητικών δαπανών και της εκτέλεσής τους·

ότι, για να εξασφαλιστεί η συνοχή μεταξύ των ερευνητικών δραστηριοτήτων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης ΕΚΑΕ και εκείνων που αναλαμβάνονται βάσει της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η απόφαση για το πρόγραμμα-πλαisiο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας πρέπει να εκδοθεί ταυτόχρονα με την απόφαση για το παρόν πρόγραμμα-πλαisiο και να καλύπτει την ίδια περίοδο·

ότι η Επιτροπή ζήτησε τη γνώμη της επιτροπής επιστημονικής και τεχνικής έρευνας (CREST), η οποία γνωμοδότησε σχετικά,

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται για την περίοδο 1998-2002 πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο για όλες τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, καλούμενο στο εξής «πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο».
2. Αντικείμενο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου είναι η ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη και τα ενεργειακά συστήματα που συνδέονται με την πυρηνική σχάση.

Τα δύο αυτά πεδία περιλαμβάνουν, πέραν των θεματικών και δραστηριότητες οριζόντιου χαρακτήρα που καλύπτουν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών της Κοινότητας.
3. Τα κριτήρια επιλογής των πεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και των αντίστοιχων στόχων παρατίθενται στο παράρτημα I. Τα κριτήρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.
4. Η γενική περιγραφή των πεδίων, οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι τους καθώς και οι σχετικές προτεραιότητες παρατίθενται στο παράρτημα II.

Άρθρο 2

Το ποσό χρηματοδότησης αναφοράς για την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος-πλαισίου κατά την περίοδο 1998-2002 ανέρχεται σε 1467 εκατομ. ECU¹⁰.

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια επί του προϋπολογισμού αρχή εντός του ορίου των δημοσιονομικών προοπτικών.

¹⁰ από τα οποία 326 εκατομ. ECU για το ΚΚΕρ

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

Άρθρο 1

1. Θεσπίζεται για την περίοδο 1998-2002 πολυετές πρόγραμμα-πλαίσιο για όλες τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, καλούμενο στο εξής «πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο».
2. Αντικείμενο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου είναι η ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη και τα ενεργειακά συστήματα που συνδέονται με την πυρηνική σχάση.

Τα δύο αυτά πεδία περιλαμβάνουν, πέραν των θεματικών και δραστηριότητες οριζόντιου χαρακτήρα που καλύπτουν τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς, τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων καθώς και την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών της Κοινότητας.
3. Τα κριτήρια επιλογής των πεδίων που αναφέρονται στην παράγραφο 2 και των αντίστοιχων στόχων παρατίθενται στο παράρτημα I. Τα κριτήρια αυτά θα χρησιμοποιηθούν για την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.
4. Η γενική περιγραφή των πεδίων, οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι τους καθώς και οι σχετικές προτεραιότητες παρατίθενται στο παράρτημα II.

Άρθρο 2

Το ποσό χρηματοδότησης αναφοράς για την εκτέλεση του παρόντος προγράμματος-πλαισίου κατά την περίοδο 1998-2002 ανέρχεται σε 1467 εκατομ. ECU¹¹.

Εάν το ποσό αυτό είναι συνεπές προς τις δημοσιονομικές προοπτικές για την περίοδο 2000-2002, πιστεύεται ότι θα επικυρωθεί. Σε αντίθετη περίπτωση, οι ετήσιες πιστώσεις που εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή είναι συνεπείς προς τις δημοσιονομικές προοπτικές καθενός από τα έτη αυτά, τηρουμένων των προτεραιοτήτων που καθορίζονται στην παρούσα απόφαση.

Όλες οι διοικητικές δαπάνες που προκύπτουν από τις ερευνητικές δραστηριότητες καταβάλλονται από το συνολικό ποσό που

¹¹ από τα οποία 326 εκατομ. ECU για το ΚΚΕρ

διατίθεται για το πρόγραμμα. Οι εν λόγω δαπάνες εγγράφονται στον προϋπολογισμό της Κοινότητας όπως οι υπόλοιπες συγκρίσιμες δαπάνες. Η Επιτροπή κοινοποιεί κατ' έτος, με το προσχέδιο του προϋπολογισμού, συγκρίσιμες λεπτομερείς αναλύσεις των διοικητικών δαπανών και της εκτέλεσής τους.

Το ποσό που αναφέρεται στο πρώτο εδάφιο είναι δυνατόν να αναθεωρηθεί σε περίπτωση προσχώρησης νέων κρατών μελών πριν από τη λήξη του προγράμματος-πλαίσου.

Άρθρο 3

1. Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο εφαρμόζεται μέσω δύο προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης, από τα οποία το ένα είναι ειδικό πρόγραμμα για το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

Σε κάθε πρόγραμμα ερευνών και εκπαίδευσης προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

2. Η εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου ενδέχεται, εάν παραστεί ανάγκη, να οδηγήσει σε συμπληρωματικά προγράμματα. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει σε συμφωνίες με τρίτα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, υπό την έννοια του άρθρου 101 της Συνθήκης.

Άρθρο 4

Οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο είναι εκείνοι που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως συμπληρώνονται με το παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες με την κατάλληλη ειδίκευση, εξετάζει κατ'έτος την πρόοδο του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου και των προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης ως προς τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα I. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και οι χρηματοδοτικοί πόροι εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαίσου ή/και των προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης.

Άρθρο 3

1. Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο εφαρμόζεται μέσω δύο προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης, από τα οποία το ένα είναι ειδικό πρόγραμμα για το Κοινό Κέντρο Ερευνών.

Σε κάθε πρόγραμμα ερευνών και εκπαίδευσης προσδιορίζονται οι λεπτομέρειες της εφαρμογής του, καθορίζεται η διάρκειά του και προβλέπονται τα μέσα που κρίνονται αναγκαία.

2. Η εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου ενδέχεται, εάν παραστεί ανάγκη, να οδηγήσει σε συμπληρωματικά προγράμματα. Ενδέχεται επίσης να οδηγήσει σε συμφωνίες με τρίτα κράτη ή διεθνείς οργανισμούς, υπό την έννοια του άρθρου 101 της Συνθήκης.

Άρθρο 4

Οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο είναι εκείνοι που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με τις ειδικές διατάξεις για τις πιστώσεις έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης του δημοσιονομικού κανονισμού που εφαρμόζεται στο γενικό προϋπολογισμό των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, όπως συμπληρώνονται με το παράρτημα III της παρούσας απόφασης.

Άρθρο 5

1. Η Επιτροπή, επικουρούμενη από ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες με την κατάλληλη ειδίκευση, εξετάζει κατ'έτος την πρόοδο του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου και των προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης ως προς τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα I. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και οι χρηματοδοτικοί πόροι εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει, κατά περίπτωση, προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαίσου ή/και των προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης.

2. Πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης της εφαρμογής του στα πεδία που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 κατά την προ της αξιολόγησης πενταετία ως προς τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής καθώς και τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
3. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 επιλέγονται από την Επιτροπή, η οποία ισοσταθμίζει στην επιλογή της τους διάφορους παράγοντες της έρευνας.
4. Στις αρχές κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ανελήφθησαν το προηγούμενο έτος και με το πρόγραμμα εργασιών του έτους αυτού.

Βρυξέλλες,

Ο Πρόεδρος

2. Πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή αναθέτει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου τη διενέργεια εξωτερικής αξιολόγησης της εφαρμογής του στα πεδία που αναφέρονται στο άρθρο 1 παράγραφος 2 κατά την προ της αξιολόγησης πενταετία ως προς τα κριτήρια που καθορίζονται στο παράρτημα Ι. Η Επιτροπή ανακοινώνει τα πορίσματα της αξιολόγησης αυτής καθώς και τις παρατηρήσεις της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.
3. Οι ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες που αναφέρονται στις παραγράφους 1 και 2 επιλέγονται από την Επιτροπή, η οποία ισοσταθμίζει στην επιλογή της τους διάφορους παράγοντες της έρευνας.
4. Στις αρχές κάθε έτους, η Επιτροπή υποβάλλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο σχετικά με τις ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που ανελήφθησαν το προηγούμενο έτος και με το πρόγραμμα εργασιών του έτους αυτού.

Βρυξέλλες,

Ο Πρόεδρος

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Η άσκηση της ερευνητικής πολιτικής της ΕΚΑΕ στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας στηρίζεται στη διττή αρχή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας και της αντιστοιχίας μεταξύ των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των στόχων της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.

Δεδομένου ότι η μέριμνα για τη διάθεση των ευρωπαϊκών δημόσιων πόρων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο επιβάλλει τη συνεκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους, τα θεματικά πεδία του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και οι αντίστοιχοι στόχοι επιλέγονται με βάση μία σειρά κοινών κριτηρίων, που χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Κριτήρια συνδεδεμένα με κοινωνικά αιτήματα
  - βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την απασχόληση,
  - βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία της υγείας,

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΣΤΟΧΩΝ

Η άσκηση της ερευνητικής πολιτικής της ΕΚΑΕ στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας στηρίζεται στη διττή αρχή της επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας και της αντιστοιχίας μεταξύ των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και των στόχων της συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας.

Επιπλέον, δεδομένου ότι η μέριμνα για τη διάθεση των ευρωπαϊκών δημόσιων πόρων κατά τον καλύτερο δυνατό τρόπο επιβάλλει τη συνεκτίμηση της σχέσης κόστους-οφέλους και σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, τα θεματικά πεδία του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και οι αντίστοιχοι στόχοι επιλέγονται με βάση την αρχή σύμφωνα με την οποία η Κοινότητα αναλαμβάνει δράση μόνον εάν και εφόσον οι στόχοι δεν είναι δυνατόν να υλοποιηθούν σε ικανοποιητικό βαθμό από τα κράτη μέλη.

2. Κατ' εφαρμογή των προαναφερομένων αρχών, το πρόγραμμα-πλαίσιο ορίζεται με βάση ένα σύνολο κοινών κριτηρίων, που χωρίζονται σε τρεις κατηγορίες:

- Κριτήρια συνδεδεμένα με την κοινοτική "προστιθέμενη αξία" και με την αρχή της επικουρικότητας:
  - ανάγκη συγκέντρωσης "κρίσιμης μάζας" ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών μέσων, κυρίως με το συνδυασμό των συμπληρωματικών ειδικοτήτων και πόρων που διαθέτουν τα διάφορα κράτη μέλη,
  - ουσιαστική συμβολή στην εφαρμογή μίας ή περισσότερων από τις πολιτικές της ΕΚΑΕ,
  - αντιμετώπιση προβλημάτων κοινοτικής έκτασης ή ζητημάτων σχετικών με την τυποποίηση ή με την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου,

ώστε να τίθενται μόνον στόχοι που μπορούν να επιτευχθούν αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο με ερευνητικές δραστηριότητες αυτής της κλίμακας.

- Κριτήρια συνδεδεμένα με κοινωνικούς στόχους:
  - βελτίωση της κατάστασης όσον αφορά την απασχόληση,
  - βελτίωση της ποιότητας ζωής και προστασία της υγείας,

- διαφύλαξη του περιβάλλοντος,

για την επίτευξη των βασικών κοινωνικών στόχων της Ένωσης, που ταυτίζονται με τις προσδοκίες και τον προβληματισμό των πολιτών της.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την οικονομική ανάπτυξη και με τις επιστημονικές και τεχνολογικές προοπτικές

- τομείς που συνεπάγονται οικονομική ανάπτυξη και παρουσιάζουν έντονη επέκταση,
- τομείς στους οποίους είναι δυνατόν και πρέπει να αυξηθεί η ανταγωνιστικότητα των κοινοτικών επιχειρήσεων,
- τομείς στους οποίους διανοίγονται προοπτικές σημαντικών τεχνολογικών εξελίξεων.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την ευρωπαϊκή «προστιθέμενη αξία» και με την αρχή της επικουρικότητας

- ανάγκη συγκέντρωσης «κρίσιμης μάζας» ανθρώπινου δυναμικού και οικονομικών μέσων και συνδυασμού των συμπληρωματικών ειδικοτήτων που συναντώνται στα διάφορα κράτη μέλη,
- ουσιαστική συμβολή στην εφαρμογή μίας ή περισσοτέρων από τις πολιτικές της Ευρατόμ,
- αντιμετώπιση προβλημάτων πανευρωπαϊκής έκτασης ή ζητημάτων συνδεδεμένων με την τυποποίηση ή με την ανάπτυξη του ευρωπαϊκού χώρου,

ώστε να τίθενται μόνον στόχοι που είναι αδύνατο να επιτευχθούν μόνο με την ιδιωτική έρευνα και επιδιώκονται αποτελεσματικότερα σε κοινοτικό επίπεδο με ερευνητικές δραστηριότητες αυτής της κλίμακας.

Τα ίδια κριτήρια χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού, αφού συμπληρωθούν, αν παραστεί ανάγκη, για την κατάρτιση των προγραμμάτων ερευνών και εκπαίδευσης και την επιλογή των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης.

διαφύλαξη του περιβάλλοντος,

για να διευκολυνθεί η επίτευξη των βασικών κοινωνικών στόχων της ΕΚΑΕ, που ταυτίζονται με τις προσδοκίες και τον προβληματισμό των πολιτών της.

• Κριτήρια συνδεδεμένα με την οικονομική ανάπτυξη και με τις επιστημονικές και τεχνολογικές προοπτικές:

- τομείς που επεκτείνονται και παρέχουν λαμπρές προοπτικές οικονομικής ανάπτυξης,
- τομείς στους οποίους οι κοινοτικές επιχειρήσεις μπορούν και οφείλουν να αυξήσουν την ανταγωνιστικότητά τους,
- τομείς στους οποίους διανοίγονται προοπτικές σημαντικών επιστημονικών και τεχνολογικών εξελίξεων, που επιτρέπουν μεσοπρόθεσμα ή μακροπρόθεσμα τη διάδοση και την εκμετάλλευση των αποτελεσμάτων,

με σκοπό τη συμβολή στην αρμονική και αειφόρο ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο σύνολό της.

3. Τα ίδια κριτήρια χρησιμοποιούνται κατά την εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού, αφού συμπληρωθούν, αν παραστεί ανάγκη, για την κατάρτιση των ειδικών προγραμμάτων και την επιλογή των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης. Οι τρεις κατηγορίες κριτηρίων θα εφαρμόζονται ταυτόχρονα και θα πρέπει όλες να πληρούνται αλλά σε διαφορετικό βαθμό, ανάλογα με την περίπτωση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΣΤΟΧΟΙ

*Η πυρηνική ενέργεια εξασφαλίζει άνω του 35% της ηλεκτροπαραγωγής στην Κοινότητα, χωρίς έκλυση CO2. Η συνεισφορά της στην πολιτική διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού είναι σημαντική.
Η βελτίωση της ασφάλειας των πυρηνικών ενεργειακών συστημάτων ενισχύει βραχυμεσοπρόθεσμα την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Κοινότητας. Η Ευρώπη μπορεί να εκμεταλλευθεί το τεχνολογικό της προβάδισμα, κυρίως στις ανερχόμενες εξαγωγικές αγορές.
Μακροπρόθεσμα, οι τεχνολογίες που παρέχουν ελπιδοφόρες προοπτικές απαιτούν ερευνητική προσπάθεια κοινοτικής και παγκόσμιας κλίμακας.*

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ

ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΠΕΔΙΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ
ΣΤΟΧΟΙ

*Η πυρηνική ενέργεια εξασφαλίζει άνω του 35% της ηλεκτροπαραγωγής στην Κοινότητα, χωρίς έκλυση CO2. Η συνεισφορά της στην πολιτική διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού είναι σημαντική.
Η βελτίωση της ασφάλειας των πυρηνικών ενεργειακών συστημάτων ενισχύει βραχυμεσοπρόθεσμα την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Κοινότητας. Η Ευρώπη μπορεί να εκμεταλλευθεί το τεχνολογικό της προβάδισμα, κυρίως στις ανερχόμενες εξαγωγικές αγορές.
Μακροπρόθεσμα, οι τεχνολογίες που παρέχουν ελπιδοφόρες προοπτικές απαιτούν ερευνητική προσπάθεια κοινοτικής και παγκόσμιας κλίμακας.*

Ι. ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-
ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1. Αντικείμενο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου είναι η ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη και τα ενεργειακά συστήματα που συνδέονται με την πυρηνική σχάση.

2. Από θεματικής πλευράς, το πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει:

- μία κεντρική δράση, καθορισμένη σε συνάρτηση με σαφείς οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις της Κοινότητας και με στόχο την εφαρμογή, στις ευρωπαϊκές συνθήκες, σφαιρικών προσεγγίσεων που βασίζονται στην αξιοποίηση ενός ευρέος φάσματος επιστημονικών κλάδων, τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών,
- δραστηριότητες για τη στήριξη των υποδομών της έρευνας.

Ι. ΠΕΔΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΟΥ
ΠΕΜΠΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ-
ΠΛΑΙΣΙΟΥ

1. Αντικείμενο του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου είναι η ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη και τα ενεργειακά συστήματα που συνδέονται με την πυρηνική σχάση.

2. Από θεματικής πλευράς, το πρόγραμμα-πλαίσιο περιλαμβάνει:

- μία κεντρική δράση, καθορισμένη σε συνάρτηση με σαφείς οικονομικές και κοινωνικές επιδιώξεις της Κοινότητας και με στόχο την εφαρμογή, στις ευρωπαϊκές συνθήκες, σφαιρικών προσεγγίσεων που βασίζονται στην αξιοποίηση ενός ευρέος φάσματος επιστημονικών κλάδων, τεχνολογιών και τεχνογνωσίας.
- δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών,
- δραστηριότητες για τη στήριξη των υποδομών της έρευνας.

Αν κριθεί απαραίτητο, οι δραστηριότητες αυτές θα καλύψουν μελέτες και έρευνες με αντικείμενο τις ηθικές και νομικές πτυχές στο πλαίσιο του σεβασμού των θεμελιωδών ανθρωπίνων αξιών.

Θα ληφθούν ιδιαίτερα υπόψη οι οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες της υιοθέτησης, της χρήσης και των αποτελεσμάτων των τεχνολογιών και των διεργασιών που υπεισέρχονται σε καθεμία από τις ανωτέρω δραστηριότητες

3. Όσον αφορά τις δραστηριότητες οριζόντιου χαρακτήρα, περιλαμβάνουν:

- τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς
- τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων,
- την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών.

4. Οι δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών:

Το Κοινό Κέντρο Ερευνών είναι το επιστημονικό και τεχνικό όργανο που χρειάζεται η Επιτροπή για την άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι των δραστηριοτήτων του εντοπίζονται ειδικότερα στους τομείς όπου απαιτείται ανεξάρτητη και αμερόληπτη ειδίκευση σε ευρωπαϊκό επίπεδο καθώς και στους τομείς που αντιστοιχούν στους στόχους των βασικών πολιτικών της Ένωσης.

Οι δραστηριότητες αυτές εξυπηρετούν τους επιστημονικούς και τεχνολογικούς στόχους του πέμπτου προγράμματος-πλαίσου, που εκτίθενται στις επόμενες παραγράφους, αλλά πρέπει επίσης να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις και στην εξέλιξη των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών, κατά το μέτρο που αυτές δημιουργούν ειδικές ανάγκες έρευνας και ανάπτυξης, κυρίως στις περιπτώσεις όπου η αμεροληψία του Κοινού Κέντρου Ερευνών είναι αναγκαία συνθήκη.

3. Όσον αφορά τις δραστηριότητες οριζόντιου χαρακτήρα, περιλαμβάνουν:

- τη συνεργασία με τρίτες χώρες και διεθνείς οργανισμούς
- τη διάδοση και την αξιοποίηση των αποτελεσμάτων των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων,
- την κατάρτιση και την κινητικότητα των ερευνητών.

4. Οι δραστηριότητες του Κοινού Κέντρου Ερευνών:

Οι άμεσες δράσεις έρευνας και εκπαίδευσης, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Το ΚΚΕρ μπορεί να παρέχει την υποστήριξη αυτή στις περιπτώσεις όπου διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις ή στις περιπτώσεις όπου του ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση των πολιτικών της ΕΚΑΕ καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ (όπως, μεταξύ άλλων, η τυποποίηση και η παρακολούθηση της εφαρμογής ορισμένων κοινοτικών πολιτικών).

Το ΚΚΕρ θα αναλάβει επίσης σταδιακά δραστηριότητες ανταγωνιστικού χαρακτήρα.

II. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

α) "Κεντρική δράση": ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη¹:

Μακροπρόθεσμος στόχος της δράσης, η οποία ενσωματώνει όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που έχουν αναληφθεί στα κράτη μέλη και στην Ελβετία και αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της σύντηξης, είναι η από κοινού κατασκευή πρωτοτύπων αντιδραστήρων για χρήση σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ανταποκρινόμενους στις ανάγκες της κοινωνίας: ασφαλής λειτουργία, σεβασμός του περιβάλλοντος, οικονομική βιωσιμότητα.

Η προβλεπόμενη στρατηγική για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου περιλαμβάνει την κατασκευή ενός πειραματικού αντιδραστήρα (Next Step) και, κατόπιν, ενός αντιδραστήρα επίδειξης (DEMO).

Με βάση την πρόοδο που έχει σημειωθεί, είναι τεχνικά εφικτό και στρατηγικά απαραίτητο να αρχίσει η υλοποίηση του Next Step στη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας. Η κατασκευή του θα πρέπει κατά προτίμηση να ενταχθεί στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor).

Κατά την περίοδο 1998-2002, η εφαρμογή της στρατηγικής αυτής απαιτεί:

- * τις δραστηριότητες φυσικής και τεχνολογίας της σύντηξης που αποσκοπούν στην ανάπτυξη στις ενώσεις και στην ευρωπαϊκή βιομηχανία της τεχνικής ικανότητας κατασκευής του Next Step και στην προετοιμασία της εκμετάλλευσής του· η ευρωπαϊκή συμμετοχή στις δραστηριότητες του λεπτομερούς έργου ITER θα συνεχιστεί ενόψει της πιθανής κατασκευής του·
- * τις δραστηριότητες φυσικής με επίκεντρο τη βελτίωση των βασικών αρχών σχεδιασμού των διατάξεων σύντηξης·

¹ Η δράση αυτή συμπληρώνει την κεντρική δράση "Ανταγωνιστική και αειφόρος οικονομική ανάπτυξη (V): ενεργειακά συστήματα και υπηρεσίες προηγμένης τεχνολογίας" η οποία περιγράφεται στην πρόταση για το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

II. ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΙ ΚΑΙ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΙ ΣΤΟΧΟΙ

α) "Κεντρική δράση": ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη¹:

Μακροπρόθεσμος στόχος της δράσης, η οποία ενσωματώνει όλες τις ερευνητικές δραστηριότητες που έχουν αναληφθεί στα κράτη μέλη και στην Ελβετία και αποσκοπούν στην εκμετάλλευση της σύντηξης, είναι η από κοινού κατασκευή πρωτοτύπων αντιδραστήρων για χρήση σε σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής ανταποκρινόμενους στις ανάγκες της κοινωνίας: ασφαλής λειτουργία, σεβασμός του περιβάλλοντος, οικονομική βιωσιμότητα.

Η προβλεπόμενη στρατηγική για την επίτευξη του μακροπρόθεσμου στόχου περιλαμβάνει την κατασκευή ενός πειραματικού αντιδραστήρα (Next Step) και, κατόπιν, ενός αντιδραστήρα επίδειξης (DEMO).

Με βάση την πρόοδο που έχει σημειωθεί, είναι τεχνικά εφικτό και στρατηγικά απαραίτητο να αρχίσει η υλοποίηση του Next Step στη διάρκεια της επόμενης δεκαετίας. Η κατασκευή του θα πρέπει κατά προτίμηση να ενταχθεί στο πλαίσιο της διεθνούς συνεργασίας ITER (International Thermonuclear Experimental Reactor).

Κατά την περίοδο 1998-2002, η εφαρμογή της στρατηγικής αυτής απαιτεί:

- * τις δραστηριότητες φυσικής και τεχνολογίας της σύντηξης που αποσκοπούν στην ανάπτυξη στις ενώσεις και στην ευρωπαϊκή βιομηχανία της τεχνικής ικανότητας κατασκευής του Next Step και στην προετοιμασία της εκμετάλλευσής του· η ευρωπαϊκή συμμετοχή στις δραστηριότητες του λεπτομερούς έργου ITER θα συνεχιστεί ενόψει της πιθανής κατασκευής του·
- * τις δραστηριότητες φυσικής με επίκεντρο τη βελτίωση των βασικών αρχών σχεδιασμού των διατάξεων σύντηξης, όπου, παράλληλα με τις έρευνες για τη μαγνητική συγκράτηση, προστίθεται ο

συντονισμός των εθνικών μη στρατιωτικών ερευνών για την αδρανειακή συγκράτηση, στο πλαίσιο της τεχνολογικής εγρήγορσης·

¹ Η δράση αυτή συμπληρώνει τις σχετικές με την ενέργεια κεντρικές δράσεις του προγράμματος "Διατήρηση του οικοσυστήματος", που περιγράφονται στην πρόταση για το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης της συνθήκης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας

- * τις πιο μακροπρόθεσμες τεχνολογικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την πορεία προς την εκμετάλλευση της σύντηξης.

Θα ολοκληρωθεί η πλήρης εκμετάλλευση του JET (Joint European Torus), οργάνου κεφαλαιώδους σημασίας για την παρέκταση προς τον πειραματικό αντιδραστήρα. Μετά το τέλος της κοινής επιχείρησης, οι εγκαταστάσεις του JET θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση νέων γνώσεων, χρήσιμων για την εκμετάλλευση του Next Step.

Η κεντρική αυτή δράση περιλαμβάνει επίσης νέα αξιολόγηση των θεμάτων που συνδέονται με την ασφάλεια και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον· την εμφάνιση στη μελέτη των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων· το συντονισμό, στο πλαίσιο της τεχνολογικής εγρήγορσης, των εθνικών μη στρατιωτικών ερευνητικών με αντικείμενο την αδρανειακή συγκράτηση· τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του κοινού.

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών²

Οι εργασίες επικεντρώνονται στις εξής ερευνητικές δραστηριότητες προτεραιότητας:

- ασφάλεια λειτουργίας των υφισταμένων εγκαταστάσεων, όπου συμπεριλαμβάνονται τα ζητήματα που συνδέονται με την παράταση της διάρκειας ζωής των αντιδραστήρων, με τις τεχνολογικές πτυχές των σοβαρών ατυχημάτων καθώς και με τις στρατηγικές και τεχνικές διαχείρισης των ατυχημάτων και των μεταατυχηματικών καταστάσεων·
- ασφάλεια του κύκλου του καυσίμου, κοινή και επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση της διαχείρισης και της αποκομιδής των ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και της ελαχιστοποίησής τους·
- ακτινοπροστασία, με έμφαση στην κατανόηση και στην αντίληψη των κινδύνων που δημιουργούν οι ιονίζουσες ακτινοβολίες, ειδικότερα, οι επιπτώσεις των χαμηλών δόσεων ακτινοβολίας, καθώς και στην αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και στην αποκατάσταση χώρων που έχουν μολυνθεί·

² Οι έρευνες αυτές συμπληρώνουν, για τον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών στο θεματικό πρόγραμμα "προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης" της πρότασης για το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ.

- * τις πιο μακροπρόθεσμες τεχνολογικές δραστηριότητες που είναι απαραίτητες για την πορεία προς την εκμετάλλευση της σύντηξης.

Θα ολοκληρωθεί η πλήρης εκμετάλλευση του JET (Joint European Torus), οργάνου κεφαλαιώδους σημασίας για την παρέκταση προς τον πειραματικό αντιδραστήρα. Μετά το τέλος της κοινής επιχείρησης, οι εγκαταστάσεις του JET θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν για την απόκτηση νέων γνώσεων, χρήσιμων για την εκμετάλλευση του Next Step.

Η κεντρική αυτή δράση περιλαμβάνει επίσης νέα αξιολόγηση των θεμάτων που συνδέονται με την ασφάλεια και τις επιπτώσεις στο περιβάλλον· την εμφάνιση στη μελέτη των κοινωνικοοικονομικών παραγόντων· τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση του κοινού.

β) Δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών²

Οι εργασίες επικεντρώνονται στις εξής ερευνητικές δραστηριότητες προτεραιότητας:

- ασφάλεια λειτουργίας των υφισταμένων εγκαταστάσεων, όπου συμπεριλαμβάνονται τα ζητήματα που συνδέονται με την παράταση της διάρκειας ζωής των αντιδραστήρων, με τις τεχνολογικές πτυχές των σοβαρών ατυχημάτων καθώς και με τις στρατηγικές και τεχνικές διαχείρισης των ατυχημάτων και των μεταατυχηματικών καταστάσεων·
- ασφάλεια του κύκλου του καυσίμου, κοινή και επιστημονικά τεκμηριωμένη προσέγγιση της διαχείρισης και της αποκομιδής των ραδιενεργών αποβλήτων καθώς και της ελαχιστοποίησής τους, μεταξύ άλλων, με την μετατροπή των ισότοπων μακρού χρόνου υποδιπλάσιασμού σε ισότοπα μικρού χρόνου υποδιπλάσιασμού·
- ακτινοπροστασία, με έμφαση στην κατανόηση και στην αντίληψη των κινδύνων που δημιουργούν οι ιονίζουσες ακτινοβολίες, ειδικότερα, οι επιπτώσεις των χαμηλών δόσεων ακτινοβολίας, καθώς και στην αντιμετώπιση των καταστάσεων έκτακτης ανάγκης και στην αποκατάσταση χώρων που έχουν μολυνθεί·

² Οι έρευνες αυτές συμπληρώνουν, για τον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, τις δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών στο θεματικό πρόγραμμα "Διατήρηση του οικοσυστήματος" της πρότασης για το 5ο πρόγραμμα-πλαίσιο ΕΚ.

- μελέτες με θέμα τις νέες πυρηνικές εγκαταστάσεις, τα προηγμένα καύσιμα με καλύτερες επιδόσεις, τα συστήματα και τις αρχές σχεδιασμού του μέλλοντος, με διττή προοπτική τη βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας στο σύνολο του κύκλου και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, κυρίως στις εξωτερικές αγορές· οι μελέτες αυτές περιλαμβάνουν ανάλυση της ασφάλειας, των επιπτώσεων στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, των προσεγγίσεων που παρουσιάζουν τις πιο ελπιδοφόρες προοπτικές από τεχνική και οικονομική άποψη με απώτερο σκοπό την αιεφόρο ανάπτυξη·
- μελέτες με θέμα τις νέες πυρηνικές εγκαταστάσεις, τα προηγμένα καύσιμα με καλύτερες επιδόσεις, τα συστήματα και τις καινοτόμους αρχές σχεδιασμού του μέλλοντος, με διττή προοπτική τη βελτίωση της πυρηνικής ασφάλειας στο σύνολο του κύκλου και την αύξηση της ανταγωνιστικότητας της βιομηχανίας, κυρίως στις εξωτερικές αγορές· οι μελέτες αυτές περιλαμβάνουν ανάλυση της ασφάλειας, των επιπτώσεων στον άνθρωπο και στο περιβάλλον, των προσεγγίσεων που παρουσιάζουν τις πιο ελπιδοφόρες προοπτικές από τεχνική και οικονομική άποψη με απώτερο σκοπό την αιεφόρο ανάπτυξη·
- ανάπτυξη τεχνολογιών και τεχνικών ελέγχου των πυρηνικών υλικίων, προσαρμοσμένων στις νέες προκλήσεις: στις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στον κύκλο του καυσίμου, στη σημαντική αύξηση των αποθεμάτων σχασίμων υλικίων μετά τον πυρηνικό αφοπλισμό, στην αύξηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από νέες διεθνείς συμφωνίες, στην παράνομη διακίνηση σχασίμων υλικίων·
- ανάπτυξη τεχνολογιών και τεχνικών ελέγχου των πυρηνικών υλικίων, προσαρμοσμένων στις νέες προκλήσεις: στις εξελίξεις που έχουν σημειωθεί στον κύκλο του καυσίμου, στη σημαντική αύξηση των αποθεμάτων σχασίμων υλικίων μετά τον πυρηνικό αφοπλισμό, στην αύξηση των υποχρεώσεων που απορρέουν από νέες διεθνείς συμφωνίες, στην παράνομη διακίνηση σχασίμων υλικίων·
- προώθηση της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα νέα ανεξάρτητα κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης: ανάπτυξη ειδικών ερευνητικών δραστηριοτήτων "διεθνούς συνεργασίας" που μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ασφάλειας των πυρηνικών αντιδραστήρων, στη διαχείριση των αποβλήτων στις χώρες αυτές, στην ακτινοπροστασία και στον έλεγχο των σχασίμων υλικίων· ανάπτυξη δραστηριοτήτων συντονισμού και διεθνούς συνεργασίας δυνάμει του προγράμματος-πλαisiού. Για τη διευκόλυνση της συμμετοχής θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κοινοτική χρηματοδότηση, σύμφωνα με κανόνες που θα καθοριστούν στην απόφαση σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα.
- προώθηση της συνεργασίας με τις χώρες της Κεντρικής και Ανατολικής Ευρώπης και τα νέα ανεξάρτητα κράτη της πρώην Σοβιετικής Ένωσης: ανάπτυξη ειδικών ερευνητικών δραστηριοτήτων "διεθνούς συνεργασίας" που μπορούν να συμβάλουν στη βελτίωση της ασφάλειας των υφισταμένων και των νέων πυρηνικών αντιδραστήρων, στη διαχείριση των αποβλήτων στις χώρες αυτές, στην ακτινοπροστασία, όπου συμπεριλαμβάνεται η αποκατάσταση των συνεπειών των ατυχημάτων, και στον έλεγχο των σχασίμων υλικίων· ανάπτυξη δραστηριοτήτων συντονισμού και διεθνούς συνεργασίας δυνάμει του προγράμματος-πλαisiού. Για τη διευκόλυνση της συμμετοχής θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί κοινοτική χρηματοδότηση, σύμφωνα με κανόνες που θα καθοριστούν στην απόφαση σχετικά με το ειδικό πρόγραμμα.
- τεχνικές συνεισφορές στο πλαίσιο της συνεργασίας με τη Διεθνή Επιτροπή Ατομικής Ενέργειας που εδρεύει στην Βιέννη.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Αποβλέπει στη βέλτιστη χρησιμοποίηση, σε κοινοτική κλίμακα, των εγκαταστάσεων πειραμάτων και δοκιμών που προορίζονται για πυρηνικές έρευνες, ιδίως όσων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα αυτής της μορφής ενέργειας.

γ) Στήριξη των υποδομών της έρευνας

Αποβλέπει στη βέλτιστη χρησιμοποίηση, σε κοινοτική κλίμακα, των εγκαταστάσεων πειραμάτων και δοκιμών που προορίζονται για πυρηνικές έρευνες, ιδίως όσων διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο όσον αφορά την ασφάλεια και την ανταγωνιστικότητα αυτής της μορφής ενέργειας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, καλούμενων στο εξής «έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ», που καλύπτονται από τα προγράμματα μέσω των οποίων εφαρμόζεται το πρόγραμμα-πλαίσιο. Παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες καθώς και δραστηριότητες επίδειξης, καλούμενες στο εξής «άμεσες δράσεις ΕΤΑ».

Η κεντρική δράση, οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών πολλαπλών εφαρμογών, η στήριξη των υποδομών της έρευνας καθώς και οι δραστηριότητες στα θεματικά πεδία οριζόντιου χαρακτήρα που περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ, υλοποιούνται με έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ και άμεσες δράσεις ΕΤΑΕ.

1. Έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες: δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, στήριξη των δικτύων, συνδυασμένες δράσεις και συνοδευτικά μέτρα. Οι δράσεις επιμερισμένης δαπάνης αποτελούν το κατ' εξοχήν μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συνεισφοράς της ΕΥΡΑΤΟΜ στις δράσεις αυτές είναι:

α) Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης:

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα:

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι έργα από τα οποία είναι δυνατό να προκύψουν νέες γνώσεις, που μπορούν να χρησιμεύσουν είτε στην άμεση ή έμμεση σημαντική βελτίωση διαθέσιμων προϊόντων, διεργασιών, υπηρεσιών είτε στην κάλυψη των αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Τα εν λόγω έργα χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών. Στην ειδική περίπτωση των οργανισμών που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά στοιχεία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες που συνεπάγεται η έρευνα καλύπτονται κατά 100%.

Τα έργα επίδειξης είναι έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς ως έχουν. Τα έργα αυτά

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ

ΚΑΝΟΝΕΣ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΥΡΑΤΟΜ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των ερευνητικών και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, καλούμενων στο εξής «έμμεσες δράσεις ΕΕΕ», που καλύπτονται από τα προγράμματα μέσω των οποίων εφαρμόζεται το πρόγραμμα-πλαίσιο. Παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια ερευνητικές και εκπαιδευτικές δραστηριότητες καθώς και δραστηριότητες επίδειξης, καλούμενες στο εξής «άμεσες δράσεις ΕΕΕ».

Η κεντρική δράση, οι δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών, η στήριξη των υποδομών της έρευνας καθώς και οι δραστηριότητες στα θεματικά πεδία οριζόντιου χαρακτήρα που περιγράφονται στο παράρτημα ΙΙ, υλοποιούνται με έμμεσες δράσεις ΕΕΕ και άμεσες δράσεις ΕΕΕ.

1. Έμμεσες δράσεις ΕΕΕ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΕΕ χωρίζονται σε πέντε κατηγορίες: δράσεις επιμερισμένης δαπάνης, μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, στήριξη των δικτύων, συνδυασμένες δράσεις και συνοδευτικά μέτρα. Οι δράσεις επιμερισμένης δαπάνης αποτελούν το κατ' εξοχήν μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συνεισφοράς της ΕΥΡΑΤΟΜ στις δράσεις αυτές είναι:

α) Δράσεις επιμερισμένης δαπάνης:

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα:

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης είναι έργα από τα οποία είναι δυνατό να προκύψουν νέες γνώσεις, που μπορούν να χρησιμεύσουν είτε στην άμεση ή έμμεση σημαντική βελτίωση διαθέσιμων προϊόντων, διεργασιών, υπηρεσιών είτε στην κάλυψη των αναγκών του κοινωνικού συνόλου. Τα εν λόγω έργα χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα έργα επίδειξης είναι έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν για εμπορικούς σκοπούς ως έχουν. Τα έργα αυτά

χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν μέχρι ποσοστού 35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα είναι έργα με ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης. Χρηματοδοτούνται σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας:

Χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση στις υπάρχουσες υποδομές έρευνας για να δέχονται ομάδες ερευνητών της Ευρατόμ, προκειμένου να τους προσφέρουν τα καλύτερα μέσα για την εκτέλεση των ερευνητικών εργασιών τους.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ως συνεισφορά στη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της Ευρατόμ και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

β) Μετεκπαιδευτικές υποτροφίες:

Το κοινοτικό σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών «Marie Curie» περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες: τις υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα, τις υποτροφίες υποδοχής στις επιχειρήσεις για την κατάρτιση νέων ερευνητών και τις αναπτυξιακές υποτροφίες.

Οι υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα συνίστανται στην χορήγηση στους δικαιούχους επιδόματος το οποίο προορίζεται να καλύψει αποκλειστικά τα έξοδα διαβίωσης και επαρκούς κοινωνικής ασφάλισης. Χορηγείται επιπλέον ένα ποσό ως συμμετοχή στις δαπάνες της μετακίνησης.

Το σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτες χώρες παρέχει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές από τρίτες χώρες να μετεκπαιδευθούν στα εργαστήρια της Κοινότητας.

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών της υποτροφίας και συνεισφορά στις αναγνωριζόμενες δαπάνες του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται εντός της Κοινότητας.

γ) Στήριξη δικτύων:

Τα θεματικά δίκτυα συνδέουν κατασκευαστές,

χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν μέχρι ποσοστού 35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα είναι έργα με ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης. Χρηματοδοτούνται σε ποσοστό που αντιστοιχεί στο σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

Στην ειδική περίπτωση των οργανισμών που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά στοιχεία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες που συνεπάγονται τα έργα αυτά καλύπτονται κατά 100%.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας:

Χορηγείται χρηματοδοτική ενίσχυση στις υπάρχουσες υποδομές έρευνας για να δέχονται ομάδες ερευνητών της Ευρατόμ, προκειμένου να τους προσφέρουν τα καλύτερα μέσα για την εκτέλεση των ερευνητικών εργασιών τους.

Η κοινοτική χρηματοδότηση ως συνεισφορά στη βελτιστοποίηση της χρήσης των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της Ευρατόμ και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

β) Μετεκπαιδευτικές υποτροφίες:

Το κοινοτικό σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών «Marie Curie» περιλαμβάνει πολλές κατηγορίες: τις υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα, τις υποτροφίες υποδοχής στις επιχειρήσεις για την κατάρτιση νέων ερευνητών και τις αναπτυξιακές υποτροφίες.

Οι υποτροφίες για νέους ερευνητές με αποδεδειγμένη πείρα συνίστανται στην χορήγηση στους δικαιούχους επιδόματος το οποίο προορίζεται να καλύψει αποκλειστικά τα έξοδα διαβίωσης και επαρκούς κοινωνικής ασφάλισης. Χορηγείται επιπλέον ένα ποσό ως συμμετοχή στις δαπάνες της μετακίνησης.

Το σύστημα υποτροφιών στο πλαίσιο της συνεργασίας με τρίτες χώρες παρέχει τη δυνατότητα σε νέους ερευνητές από τρίτες χώρες να μετεκπαιδευθούν στα εργαστήρια της Κοινότητας.

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών της υποτροφίας και συνεισφορά στις αναγνωριζόμενες δαπάνες του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται εντός της Κοινότητας.

γ) Στήριξη δικτύων:

Τα θεματικά δίκτυα συνδέουν κατασκευαστές,

χρήστες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, οργανισμούς διάδοσης ή μεταφοράς της καινοτομίας στην επιδίωξη του ίδιου επιστημονικού και τεχνολογικού στόχου, με σκοπό να διευκολυνθούν η ολοκλήρωση και η μεταφορά των γνώσεων καθώς και η συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της έρευνας ή ακόμη και μεταξύ των χρηστών των αποτελεσμάτων της, να εξασφαλιστεί η πληρέστερη συνεκτίμηση των αναγκών της αγοράς και να δοθεί δυναμισμός στην επιστημονική και τεχνολογική αριστεία. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού και της λειτουργίας των θεματικών δικτύων.

Τα δίκτυα μετεκπαίδευσης στην έρευνα συγκροτούνται σε προηγμένους ή ανερχόμενους τομείς ερευνών για τη μελέτη θεμάτων της απόλυτης επιλογής των ερευνητών και αποσκοπούν κυρίως στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών της συγκρότησης και της διατήρησης του δικτύου.

δ) Συνδυασμένες δράσεις:

Με τις συνδυασμένες δράσεις επιδιώκεται ο συντονισμός των ήδη χρηματοδοτούμενων εθνικών έργων ΕΤΑ με σκοπό την ανταλλαγή πείρας, τη μεγέθυνση των ερευνητικών προσπαθειών των διαφόρων παραγόντων ώστε να συγκεντρωθεί κρίσιμη μάζα, τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση των χρηστών. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα:

Τα συνοδευτικά μέτρα συμβάλλουν στην εφαρμογή των ειδικών προγραμμάτων ή στην προετοιμασία μελλοντικών δράσεων, συντελώντας στην επίτευξη ή στον ορισμό των στρατηγικών στόχων τους. Παράλληλα, αποσκοπούν στην προπαρασκευαστική ή την υποστήριξη άλλων έμμεσων δράσεων. Εξαιρούνται τα μέτρα που προορίζονται για την εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, δραστηριοτήτων μάρκετινγκ ή προώθησης των πωλήσεων. Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Με την επιφύλαξη ειδικών περιπτώσεων, δεόντως αιτιολογημένων για την εκάστοτε δράση, ιδίως αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3, δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων μέσω των οποίων θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-

χρήστες, πανεπιστήμια, ερευνητικά κέντρα, οργανισμούς διάδοσης ή μεταφοράς της καινοτομίας στην επιδίωξη του ίδιου επιστημονικού και τεχνολογικού στόχου, με σκοπό να διευκολυνθούν η ολοκλήρωση και η μεταφορά των γνώσεων καθώς και η συνεργασία μεταξύ των παραγόντων της έρευνας ή ακόμη και μεταξύ των χρηστών των αποτελεσμάτων της, να εξασφαλιστεί η πληρέστερη συνεκτίμηση των αναγκών της αγοράς και να δοθεί δυναμισμός στην επιστημονική και τεχνολογική αριστεία. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού και της λειτουργίας των θεματικών δικτύων.

Τα δίκτυα μετεκπαίδευσης στην έρευνα συγκροτούνται σε προηγμένους ή ανερχόμενους τομείς ερευνών για τη μελέτη θεμάτων της απόλυτης επιλογής των ερευνητών και αποσκοπούν κυρίως στην κατάρτιση νέων ερευνητών προ- και μεταδιδακτορικού επιπέδου. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών της συγκρότησης και της διατήρησης του δικτύου.

δ) Συνδυασμένες δράσεις:

Με τις συνδυασμένες δράσεις επιδιώκεται ο συντονισμός των ήδη χρηματοδοτούμενων έργων ΕΕΕ με σκοπό την ανταλλαγή πείρας, τη μεγέθυνση των ερευνητικών προσπαθειών των διαφόρων παραγόντων ώστε να συγκεντρωθεί κρίσιμη μάζα, τη διάδοση των αποτελεσμάτων και την ευαισθητοποίηση των χρηστών. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως και το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών του συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα:

Τα συνοδευτικά μέτρα συμβάλλουν στην εφαρμογή των ειδικών προγραμμάτων ή στην προετοιμασία μελλοντικών δράσεων, συντελώντας στην επίτευξη ή στον ορισμό των στρατηγικών στόχων τους. Παράλληλα, αποσκοπούν στην προπαρασκευαστική ή την υποστήριξη άλλων έμμεσων δράσεων. Εξαιρούνται τα μέτρα που προορίζονται για την εμπορική εκμετάλλευση προϊόντων, διεργασιών ή υπηρεσιών, δραστηριοτήτων μάρκετινγκ ή προώθησης των πωλήσεων. Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως και το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Με την επιφύλαξη ειδικών περιπτώσεων, δεόντως αιτιολογημένων για την εκάστοτε δράση, ιδίως αυτών που αναφέρονται στην παράγραφο 3, δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων μέσω των οποίων θα

πλαίσιο. Οι ίδιες αποφάσεις είναι ωστόσο δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε πρόσθετους όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ.

Οι διατάξεις για τη χρηματοδοτική συμμετοχή των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις ΕΤΑΕ περιέχονται στην απόφαση για τους κανόνες συμμετοχής, που εκδίδει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης.

2. Άμεσες δράσεις ΕΤΑΕ

Οι άμεσες δράσεις ΕΤΑΕ, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Οι θεσμικές δραστηριότητες έρευνας είναι δραστηριότητες για τις οποίες το ΚΚΕρ διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις και οι οποίες συμβάλλουν στην εφαρμογή της πολιτικής ΕΤΑΕ της Ευρατόμ. Οι θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης είναι δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση κοινοτικών πολιτικών καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ. Η κοινοτική χρηματοδότηση ανέρχεται κατά κανόνα στο 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΤΑΕ.

3. Άλλες δράσεις

Οι λεπτομέρειες της κοινοτικής συμμετοχής στην κοινή επιχείρηση JET, στις δραστηριότητες ITER, στις συμβάσεις σύνδεσης καθώς και σε ορισμένες εργασίες που μπορούν να εκτελούνται μόνο από τη βιομηχανία, καθορίζονται στο αντίστοιχο πρόγραμμα ερευνών και εκπαίδευσης.

εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο. Οι ίδιες αποφάσεις είναι ωστόσο δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε πρόσθετους όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΕΕ.

Οι διατάξεις για τη χρηματοδοτική συμμετοχή των επιχειρήσεων, των ερευνητικών κέντρων και των πανεπιστημίων στις έμμεσες δράσεις ΕΕΕ περιέχονται στην απόφαση για τους κανόνες συμμετοχής, που εκδίδει το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 7 της Συνθήκης.

2. Άμεσες δράσεις ΕΕΕ

Οι άμεσες δράσεις ΕΕΕ, που υλοποιούνται από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής υποστήριξης. Το ΚΚΕρ μπορεί να παρέχει την υποστήριξη αυτή στις περιπτώσεις όπου διαθέτει ειδικές, αν όχι μοναδικές στην Κοινότητα, ικανότητες και εγκαταστάσεις ή στις περιπτώσεις όπου ανατίθενται δραστηριότητες απαραίτητες για τη χάραξη και την άσκηση των πολιτικών της ΕΥΡΑΤΟΜ καθώς και για την εκτέλεση των καθηκόντων που έχουν ανατεθεί στην Επιτροπή δυνάμει της Συνθήκης και απαιτούν την αμεροληψία του ΚΚΕρ. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει το 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΕΕ.

3. Άλλες δράσεις

Οι λεπτομέρειες της κοινοτικής συμμετοχής στην κοινή επιχείρηση JET, στις δραστηριότητες ITER, στις συμβάσεις σύνδεσης καθώς και σε ορισμένες εργασίες που μπορούν να εκτελούνται μόνο από τη βιομηχανία, καθορίζονται στο αντίστοιχο πρόγραμμα ερευνών και εκπαίδευσης.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ
----

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Πρόταση απόφασης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο δράσεων έρευνας, τεχνολογικής ανάπτυξης και επίδειξης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας (1998 - 2002), καλούμενο στο εξής "το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο".

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Υποτήμημα Β6

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρο 130 Θ της συνθήκης ΕΚ.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ**4.1. Γενικός στόχος της δράσης**

Οι στόχοι της πολιτικής της Κοινότητας στον τομέα της έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης εντάσσονται στο πλαίσιο των προκλήσεων, στις οποίες η Κοινότητα οφείλει να απαντήσει, και των ευκαιριών που πρέπει να εκμεταλλευθεί, όσον αφορά κατά πρώτο λόγο τα κοινωνικά προβλήματα, την ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας, τη δημιουργία θέσεων εργασίας, την ποιότητα ζωής, την παγκοσμιοποίηση των γνώσεων, τη συμβολή στη χάραξη και την εφαρμογή άλλων πολιτικών της Κοινότητας (βάσει του άρθρου 130 ΣΤ παράγραφος 1 της συνθήκης ΕΚ) και τη θέση της Κοινότητας στο διεθνή χώρο ως πόλου επιστημονικής και τεχνολογικής αριστείας.

Στο πλαίσιο αυτό, η προτεινόμενη δράση καλύπτει επτά θεματικά πεδία:

- Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων
- Ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας των πληροφοριών
- Προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης
- Διατήρηση του οικοσυστήματος
- Εδραίωση του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή χώρο
- Καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ
- Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού.

4.2. Περίοδος που καλύπτει η δράση

1998 - 2002

Οι τρόποι ανανέωσης της δράσης προβλέπονται στο άρθρο 130 Θ της συνθήκης ΕΚ.

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ**5.1. ΜΥΔ****5.2. ΔΠ****5.3. Τύπος προβλεπόμενων εσόδων:**

Ορισμένα συνδεδεμένα κράτη θα συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.

Σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 96 του δημοσιονομικού κανονισμού, το ΚΚΕρ μπορεί να έχει έσοδα από διάφορες ανταγωνιστικές δραστηριότητες και άλλες παροχές υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του δημοσιονομικού κανονισμού, ορισμένα έσοδα είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν.

6. ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες επίδειξης, καλούμενων στο εξής "έμμεσες δράσεις ΕΤΑ": παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης, καλούμενες στο εξής "άμεσες δράσεις ΕΤΑ".

Έμμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΤΑ περιλαμβάνουν πέντε κατηγορίες : τις δράσεις επιμερισμένων δαπανών, τις μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, τη στήριξη δικτύων, τις συνδυασμένες δράσεις και τα συνοδευτικά μέτρα. Οι δράσεις επιμερισμένων δαπανών αποτελούν το κατ'εξοχήν μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων.

Το ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στις δράσεις αυτές έχει ως εξής:

α) Δράσεις επιμερισμένων δαπανών :

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα :

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα έργα επίδειξης (έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και που δεν μπορούν να τύχουν εμπορικής εκμετάλλευσης ως έχουν) χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα (έργα που περιλαμβάνουν ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης) χρηματοδοτούνται σε ποσοστό αντίστοιχο προς το σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

Στην ειδική περίπτωση των νομικών οντοτήτων που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά βιβλία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες για την εκτέλεση των ανωτέρω έργων καλύπτονται κατά 100%.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας :

Η κοινοτική χρηματοδότηση που χορηγείται ως συνεισφορά στη βέλτιστη χρήση των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της Κοινότητας και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

- Τεχνολογικά κίνητρα για την ενθάρρυνση και τη διευκόλυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ σε δραστηριότητες ΕΤΑ

Οι δραστηριότητες "συλλογικής έρευνας" χρηματοδοτούνται σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών του έργου.

Οι "επιχορηγήσεις διερεύνησης" ανέρχονται σε ποσοστό έως 75% των αναγνωριζόμενων δαπανών, που μπορούν να καλύπτουν τον έλεγχο καταλληλότητας και την κατάρτιση του σχεδίου έργου, μια μελέτη σκοπιμότητας, την αναζήτηση εταίρων, για μέγιστο χρονικό διάστημα δώδεκα μηνών.

β) Υποτροφίες εκπαιδευτικού περιεχομένου :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών της υποτροφίας και κάποια συμμετοχή στα αναγνωριζόμενα έξοδα του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται στην Κοινότητα.

γ) Στήριξη δικτύων :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών συντονισμού και λειτουργίας των θεματικών δικτύων και έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών για τη συγκρότηση και τη διατήρηση των δικτύων μετεκπαιδευσης στην έρευνα.

δ) Συνδυασμένες δράσεις :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα :

Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων με τα οποία θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, δεόντως δικαιολογημένες για τη δεδομένη δράση. Οι αποφάσεις αυτές είναι δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε επιπλέον όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΤΑ.

2. Άμεσες δράσεις ΕΤΑ

Οι άμεσες δράσεις ΕΤΑ, που θα υλοποιηθούν από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής στήριξης. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει το 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΤΑ.

3. Στις αποφάσεις που ενδέχεται να λάβει το Συμβούλιο κατ' εφαρμογή του άρθρου 130 Ξ της συνθήκης ΕΚ, θα καθορίζονται, εφόσον κριθεί απαραίτητο, οι κανόνες χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης

Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο ορίζει το μέγιστο συνολικό ποσό και την κατανομή του μεταξύ των διαφόρων κοινοτικών δράσεων. Περιλαμβάνει επίσης ενδεικτική κατανομή μεταξύ των θεματικών πεδίων της πρώτης δράσης. Τα σχετικά ποσά καλύπτουν τη χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων καθώς και τα έξοδα προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες.

7.2 Κατανομή ανά στοιχείο του κόστους της δράσης

Έμμεσες δράσεις	Πρώτη δράση	11775 εκατ. ECU
	Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων	2650 εκατ. ECU
	Ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας των πληροφοριών	3925 εκατ. ECU
	Πρώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης	3100 εκατ. ECU
	Διατήρηση του οικοσυστήματος	2100 εκατ. ECU
	Δεύτερη δράση	491 εκατ. ECU
	Τρίτη δράση	350 εκατ. ECU
	Τέταρτη δράση	1402 εκατ. ECU
Άμεσες δράσεις	ΚΚΕρ	815 εκατ. ECU
	ΜΕΓΙΣΤΟ ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΠΟΣΟ	14833 εκατ. ECU *

* Προς υπενθύμιση, το ποσό αναφοράς του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) είναι 1467 εκατ. ECU. Το συνολικό ποσό για τα προγράμματα-πλαίσια 1998-2002 είναι 16300 εκατ. ECU.

7.3 Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού απαιτείται προγραμματισμός των διαθέσιμων κονδυλίων για κάθε έτος. Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται τα κονδύλια για κάθε έτος της περιόδου 1998-2002 (τα οριστικά ποσά θα καθοριστούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή).

ΕΤΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ
	1998-2002 (εκατ. ECU ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)
	Πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο
1998	Π.Υ.
1999	3276
2000	3640
2001	3913
2002	4004
ΣΥΝΟΛΟ 1998-2002	14833*

* Προς υπενθύμιση, το ποσό αναφοράς του πέμπτου προγράμματος-πλαisiού της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (Ευρατόμ) είναι 1467 εκατ. ECU. Το συνολικό ποσό για τα προγράμματα-πλαisiα 1998-2002 είναι 16300 εκατ. ECU.

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Σε κάθε στάδιο, από την υπογραφή έως την εκτέλεση των συμβάσεων έρευνας, διενεργούνται πολυάριθμοι διοικητικοί και δημοσιονομικοί έλεγχοι. Μεταξύ αυτών αναφέρονται:

- Πριν από τη σύναψη συμφωνίας :

διαδικασία επιλογής των προτάσεων με βάση την επιστημονική ποιότητα του έργου και τη ρεαλιστική αντιστοιχία του κόστους της έρευνας προς το περιεχόμενο και τη διάρκεια του έργου καθώς και προς τις τυχόν επιπτώσεις του·

ανάλυση των οικονομικών στοιχείων που καταθέτουν οι προτείνοντες στο έντυπο διαπραγμάτευσης της σύμβασης.

- Μετά την υπογραφή της σύμβασης :

έλεγχος των καταστάσεων δαπανών πριν από τις πληρωμές από τους αρμόδιους υπαλλήλους σε δύο επίπεδα (επιστημονικό και οικονομικό)·

εσωτερικός λογιστικός έλεγχος από το δημοσιονομικό ελεγκτή·

επιτόπιος λογιστικός έλεγχος, ο οποίος επιτρέπει, με την εξέταση όλων των δικαιολογητικών, να διαπιστωθούν σφάλματα ή παρατυπίες. Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών, οι Υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συστήσει μία διοικητική μονάδα λογιστικού ελέγχου, η οποία συντονίζει όλους τους ελέγχους. Οι έλεγχοι διενεργούνται είτε από μέλη του προσωπικού της εν λόγω μονάδας είτε από εταιρείες λογιστικού ελέγχου, με τις οποίες η Επιτροπή έχει συνάψει σύμβαση, υπό την εποπτεία του προσωπικού της ανωτέρω διοικητικής μονάδας·

αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις από το δημοσιονομικό ελεγκτή της Επιτροπής και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1 Ειδικό και ποσοτικά εκφραζόμενοι στόχοι, πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η δράση

Οι ειδικοί στόχοι καθενός από τα επτά θεματικά πεδία που αναφέρονται στο σημείο 4.1 είναι οι εξής :

Βελτίωση της ποιότητας ζωής και της διαχείρισης των έμβιων πόρων: εμβάθυνση των γνώσεων και ανάπτυξη των τεχνολογιών στον τομέα των ζώντων οργανισμών για να βελτιωθεί η ποιότητα ζωής και η υγεία και να διανοιχθούν νέες προοπτικές στους κλάδους όπου η Κοινότητα διαθέτει ήδη πλεονεκτήματα, όπως η ιατρική, η βιοτεχνολογία και η γεωργική βιομηχανία.

Ανάπτυξη μιας φιλικής προς τον χρήστη κοινωνίας των πληροφοριών: ανάπτυξη και υιοθέτηση των τεχνολογιών που είναι αναγκαίες για να αξιοποιηθεί πλήρως το δυναμικό της κοινωνίας των πληροφοριών και να δοθούν έτσι πολλαπλές δυνατότητες στους πολίτες και τις επιχειρήσεις της Κοινότητας στους τομείς του εμπορίου, της εργασίας, των μεταφορών, του περιβάλλοντος, της εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης, της υγείας και του πολιτισμού.

Προώθηση της ανταγωνιστικής και αειφόρου οικονομικής ανάπτυξης: ανάπτυξη και διάδοση γνώσεων και τεχνολογιών για το σχεδιασμό, την τελειοποίηση διεργασιών και την παραγωγή "καθαρών" προϊόντων υψηλής ποιότητας, που θα είναι ανταγωνιστικά στην αγορά του μέλλοντος· στα ανωτέρω συμπεριλαμβάνονται τα οικονομικά, ασφαλή και φιλικά προς το περιβάλλον και τις συνθήκες ζωής συστήματα μεταφορών.

Διατήρηση του οικοσυστήματος: ανάπτυξη και εκμετάλλευση των αναγκαίων γνώσεων και τεχνολογιών στους τομείς του περιβάλλοντος, της ενέργειας και της αειφόρου διαχείρισης των πόρων του οικοσυστήματος για να καλυφθεί ένα ευρύ φάσμα αναγκών και να ανοίξουν νέες αγορές με καλές προοπτικές από πλευράς απασχόλησης. Το θεματικό αυτό πεδίο συμπληρώνεται με δραστηριότητες στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, που περιγράφονται στο πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ).

Εδραίωση του ρόλου της κοινοτικής έρευνας στο διεθνή χώρο: αφενός μεν, συμβολή στην εφαρμογή της εξωτερικής πολιτικής της Κοινότητας, ιδίως με την προοπτική της προσχώρησης νέων κρατών στην Ένωση, αφετέρου δε, προώθηση της διεθνούς επιστημονικής και τεχνολογικής συνεργασίας προς αμοιβαίο και ισόρροπο κατανομημένο όφελος.

Καινοτομία και ενθάρρυνση της συμμετοχής των ΜΜΕ: προώθηση και διευκόλυνση της εκμετάλλευσης των αποτελεσμάτων της έρευνας και δημιουργία ευνοϊκού κλίματος για την ίδρυση καινοτόμων επιχειρήσεων· παροχή στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις άνετης πρόσβασης στις προηγμένες τεχνολογίες που τους χρειάζονται και στις δυνατότητες που παρέχουν τα ερευνητικά προγράμματα της Κοινότητας.

Αύξηση του ανθρώπινου δυναμικού : διατήρηση και συνδρομή στην ανάπτυξη του δυναμικού γνώσεων που διαθέτει η Κοινότητα με ενισχυμένη υποστήριξη της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών, με τη βελτίωση της χρήσης των υποδομών της έρευνας και με την ενεργοποίηση των κοινωνικών και οικονομικών επιστημών για να προσδιοριστούν οι σημερινές και μελλοντικές τάσεις και ανάγκες της οικονομίας και της κοινωνίας.

Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο διαρθρώνεται σε κεντρικές δράσεις, δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών, δραστηριότητες στήριξης των υποδομών της έρευνας και δραστηριότητες που υπάγονται στη δεύτερη, τρίτη και τέταρτη δράση υπό την έννοια της Συνθήκης (όπου περιλαμβάνονται ειδικές δραστηριότητες και συντονιστικές δραστηριότητες) με σκοπό να εξασφαλιστεί η συνοχή των ομοειδών δραστηριοτήτων, οι οποίες ασκούνται βάσει των ειδικών προγραμμάτων που υπάγονται στην πρώτη δράση υπό την έννοια της Συνθήκης.

Οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι των δραστηριοτήτων του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) είναι αντίστοιχοι με τους στόχους του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου αλλά πρέπει και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών. Οι εν λόγω δραστηριότητες εντοπίζονται κυρίως στους τομείς όπου απαιτείται ανεξάρτητη και αμερόληπτη τεχνολογία σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή/και στους τομείς όπου το ΚΚΕρ διαθέτει ειδικές ή σπάνιες ικανότητες και εγκαταστάσεις.

Η παρούσα δράση αφορά τις επιχειρήσεις, ειδικότερα τις ΜΜΕ, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια.

9.2 Αξιολόγηση της δράσης

Σύμφωνα με το άρθρο 130 ΣΤ της συνθήκης ΕΚ, με τη νέα αυτή δράση η Κοινότητα θα εξακολουθήσει να ενισχύει τις επιστημονικές και τεχνολογικές βάσεις της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και να διευκολύνει την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητάς της στο διεθνή χώρο, επίσης δε, να προωθεί τις ερευνητικές δράσεις που κρίνονται αναγκαίες βάσει άλλων κεφαλαίων της Συνθήκης.

Η συνέχεια της δράσης προτείνεται μετά από αξιολογήσεις - εναρμονιζόμενες με την πρωτοβουλία SEM2000 - των δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών. Στις αξιολογήσεις αυτές, που πραγματοποιήθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 1996 και στις αρχές του 1997, έλαβαν μέρος περισσότεροι από 170 ανεξάρτητοι εμπειρογνώμονες.

Από τις αξιολογήσεις προέκυψε ότι τα προγράμματα πέτυχαν εν γένει τους στόχους τους, με τη χρηματοδότηση ιδίως μιας σειράς δραστηριοτήτων υψηλής ποιότητας. Το πρόγραμμα-πλαίσιο ασκεί επομένως στο σύνολό του σημαντική επίδραση στις ερευνητικές δραστηριότητες των κρατών μελών και οδηγεί στη συγκρότηση πολυάριθμων διασυνοριακών δικτύων συνεργασίας.

Παρόλα αυτά, στα πορίσματα της επιτροπής αξιολόγησης πενταετίας επισημαίνεται ότι, με την πάροδο του χρόνου, το πρόγραμμα-πλαίσιο έχει μετατραπεί σε ένα γενικό πλαίσιο ανάληψης δραστηριοτήτων με υπεράριθμα και διάσπαρτα θέματα και ότι θα πρέπει να προσαρμοστεί στην πραγματικότητα των κοινωνικών, οικονομικών και επιστημονικών εξελίξεων. Χρειάζεται λοιπόν να συγκεντρωθούν τα μέσα σε ένα πιο περιορισμένο αριθμό θεματικών πεδίων με σαφείς στόχους, κυρίως κοινωνικο-οικονομικής φύσεως.

Η παρούσα πρόταση ακολουθεί συνεπώς τις συστάσεις αυτές, εφόσον συγκεντρώνει τις προσπάθειες σε επτά μεγάλα θεματικά πεδία (βλ. σημείο 9.1)

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

Το είδος και η περιοδικότητα της διαδικασίας αξιολόγησης αναμένεται να επιτρέψουν στην Επιτροπή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει το άρθρο 5 του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και να αξιολογήσει τα ειδικά προγράμματα.

Η Επιτροπή εξετάζει κάθε χρόνο, με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνώμωνων με την κατάλληλη ειδικευση, την πρόοδο του προγράμματος-πλαισίου ως προς τα κριτήρια που ορίζει το παράρτημα I του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και τα χρηματοδοτικά μέσα εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει ενδεχομένως προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαισίου.

Επιπλέον, πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή θα αναθέσει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου την εξωτερική αξιολόγηση της διαχείρισης και της προόδου των κοινοτικών δράσεων που θα έχουν υλοποιηθεί κατά την προ της αξιολόγησης αυτής πενταετία ως προς τα κριτήρια που ορίζει το παράρτημα I του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου. Η Επιτροπή θα ανακοινώσει τα πορίσματα της αξιολόγησης, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο, στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και στην Επιτροπή των Περιφερειών.

9.4 Συνέπεια με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών και με βάση το μέγιστο συνολικό ποσό που προβλέπεται από τη συνθήκη ΕΚ για το πρόγραμμα-πλαίσιο, δηλαδή 14833 εκατ. ECU.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας θα εξεταστούν προσεκτικά, με γνώμονα τη νέα διάρθρωση του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και με πνεύμα φειδούς στη διαχείριση των πόρων. Η εξέταση αυτή θα ενταχθεί στο πλαίσιο των αποφάσεων για τη θέσπιση των ειδικών προγραμμάτων, μέσω των οποίων θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο.

ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

1. ΟΝΟΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Πρόταση απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΥΡΑΤΟΜ) (1998 - 2002), καλούμενο στο εξής "το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο".

2. ΣΧΕΤΙΚΟ ΚΟΝΔΥΛΙΟ ΤΟΥ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ

Υποτήμημα Β6

3. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

Άρθρο 7 της συνθήκης ΕΚΑΕ.

4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΤΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

4.1. Γενικός στόχος της δράσης

Η έρευνα της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας (ΕΚΑΕ) στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας εντάσσεται στο πλαίσιο της αναγκαίας ανάπτυξης ασφαλών και αποδεκτών ενεργειακών συστημάτων, τα οποία θα ανταποκρίνονται στα πρότυπα για το περιβάλλον και θα είναι ανταγωνιστικά από άποψη κόστους παραγωγής, δεδομένου ότι γενικός στόχος είναι η ουσιαστική συμβολή στην πολιτική διαφοροποίησης του ενεργειακού εφοδιασμού, μεταξύ άλλων με την ανάπτυξη της ασφάλειας των πυρηνικών ενεργειακών συστημάτων, ώστε να ενισχυθεί, βραχυπρόθεσμα ή μεσοπρόθεσμα, η ανταγωνιστικότητα της βιομηχανίας της Κοινότητας.

4.2. Περίοδος που καλύπτει η δράση

1998 - 2002

Οι τρόποι ανανέωσης της δράσης συνδέονται με την ανανέωση των προγραμμάτων έρευνας και εκπαίδευσης που προβλέπονται στο άρθρο 7 της συνθήκης ΕΚΑΕ.

5. ΤΑΞΙΝΟΜΗΣΗ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

5.1. ΜΥΔ

5.2. ΔΠ

5.3. Τύπος προβλεπόμενων εσόδων:

Ορισμένα συνδεδεμένα κράτη θα μπορούν να συνεισφέρουν στη χρηματοδότηση του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου.

Σύμφωνα με τα άρθρα 92 και 96 του δημοσιονομικού κανονισμού, το ΚΚΕρ μπορεί να έχει έσοδα από διάφορες ανταγωνιστικές δραστηριότητες και άλλες παροχές υπηρεσιών για λογαριασμό τρίτων.

Σύμφωνα με το άρθρο 27 του δημοσιονομικού κανονισμού, ορισμένα έσοδα είναι δυνατόν να επαναχρησιμοποιηθούν.

6. ΤΥΠΟΣ ΤΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ/ΕΣΟΔΩΝ

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα Ατομικής Ενέργειας συνεισφέρει στη χρηματοδότηση των δραστηριοτήτων έρευνας και εκπαίδευσης, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται οι δραστηριότητες επίδειξης, καλούμενων στο εξής "έμμεσες δράσεις ΕΕΕ": παράλληλα, αναπτύσσει η ίδια δραστηριότητες έρευνας και εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων των δραστηριοτήτων επίδειξης, καλούμενες στο εξής "άμεσες δράσεις ΕΕΕ".

1. Έμμεσες δράσεις ΕΕΕ

Οι έμμεσες δράσεις ΕΕΕ περιλαμβάνουν πέντε κατηγορίες : τις δράσεις επιμερισμένων δαπανών, τις μετεκπαιδευτικές υποτροφίες, τη στήριξη δικτύων, τις συνδυασμένες δράσεις και τα συνοδευτικά μέτρα. Οι

δράσεις επιμερισμένων δαπανών αποτελούν το κατ'έξοχην μέσο εφαρμογής των προγραμμάτων. Το ποσοστό χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στις δράσεις αυτές έχει ως εξής:

α) Δράσεις επιμερισμένων δαπανών :

- Έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης, έργα επίδειξης και ολοκληρωμένα έργα :

Τα έργα έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 50% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα έργα επίδειξης (έργα με τα οποία επιδιώκεται να αποδειχθεί η τεχνική βιωσιμότητα των τεχνολογιών και που δεν μπορούν να τύχουν εμπορικής εκμετάλλευσης ως έχουν) χρηματοδοτούνται κατ' αρχήν σε ποσοστό έως 35% των αναγνωριζόμενων δαπανών.

Τα ολοκληρωμένα έργα (έργα που περιλαμβάνουν ένα σκέλος έρευνας και τεχνολογικής ανάπτυξης και ένα σκέλος επίδειξης) χρηματοδοτούνται σε ποσοστό αντίστοιχο προς το σταθμισμένο μέσο όρο των ποσοστών που ισχύουν για τα δύο σκέλη τους.

Στην ειδική περίπτωση των νομικών οντοτήτων που δεν τηρούν αναλυτικά λογιστικά βιβλία, οι πρόσθετες αναγνωριζόμενες δαπάνες για την εκτέλεση των ανωτέρω έργων καλύπτονται κατά 100%.

- Χρηματοδοτική ενίσχυση για την πρόσβαση στις υποδομές της έρευνας :

Η κοινοτική χρηματοδότηση που χορηγείται ως συνεισφορά στη βέλτιστη χρήση των υποδομών καθορίζεται στο 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών που συνεπάγεται η υποδοχή των ομάδων ερευνητών της ΕΥΡΑΤΟΜ και η διάθεση των εγκαταστάσεων σ'αυτές.

β) Όποτροφίες εκπαιδευτικού περιεχομένου :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών της υποτροφίας και κάποια συμμετοχή στα αναγνωριζόμενα έξοδα του φιλοξενούντος ιδρύματος, όταν αυτό βρίσκεται στην Κοινότητα.

γ) Στήριξη δικτύων :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών συντονισμού και λειτουργίας των θεματικών δικτύων και έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών για τη συγκρότηση και τη διατήρηση των δικτύων μετεκπαιδευσης στην έρευνα.

δ) Συνδυασμένες δράσεις :

Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει έως το 100% των πρόσθετων αναγνωριζόμενων δαπανών συντονισμού.

ε) Συνοδευτικά μέτρα :

Η κοινοτική χρηματοδότηση μπορεί να καλύψει έως το 100% των αναγνωριζόμενων δαπανών για τα μέτρα αυτά.

Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση των ποσοστών χρηματοδοτικής συνεισφοράς που καθορίζονται στις προηγούμενες παραγράφους στις αποφάσεις για τη θέσπιση των προγραμμάτων με τα οποία θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο, εκτός από ειδικές περιπτώσεις, δεόντως δικαιολογημένες για τη δεδομένη δράση. Οι αποφάσεις αυτές είναι δυνατόν να διασαφηνίζουν, να συμπληρώνουν ή να υπάγουν σε επιπλέον όρους ή περιορισμούς τις ανωτέρω έμμεσες δράσεις ΕΕΕ.

2. Άμεσες δράσεις ΕΕΕ

Οι άμεσες δράσεις ΕΕΕ, που θα υλοποιηθούν από το Κοινό Κέντρο Ερευνών (ΚΚΕρ), περιλαμβάνουν τις θεσμικές δραστηριότητες έρευνας και τις θεσμικές δραστηριότητες επιστημονικής και τεχνικής στήριξης. Η κοινοτική χρηματοδότηση καλύπτει κατά κανόνα το 100% του κόστους των άμεσων δράσεων ΕΕΕ.

3. Οι κανόνες της χρηματοδοτικής συμμετοχής της Κοινότητας στην κοινή επιχείρηση JET, στις δραστηριότητες ITER, στις συμβάσεις σύνδεσης και σε ορισμένες εργασίες που μόνον η βιομηχανία μπορεί να εκτελέσει, καθορίζονται στο αντίστοιχο πρόγραμμα έρευνας και εκπαίδευσης.

7. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

7.1. Τρόπος υπολογισμού του συνολικού κόστους της δράσης

Το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο ορίζει το ποσό αναφοράς. Το ποσό αυτό καλύπτει τη χρηματοδότηση των ερευνητικών δραστηριοτήτων καθώς και τα έξοδα προσωπικού και τις διοικητικές δαπάνες.

7.2 Κατανομή ανά στοιχείο του κόστους της δράσης

Έμμεσες δράσεις	Σύντηξη + Σχάση	1141 εκατ. ECU
Άμεσες δράσεις	ΚΚΕρ	326 εκατ. ECU
	ΠΟΣΟ ΑΝΑΦΟΡΑΣ	1467 εκατ. ECU*

* Προς υπενθύμιση, το μέγιστο συνολικό ποσό για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι 14833 εκατ. ECU. Το συνολικό ποσό για τα προγράμματα-πλαίσια 1998-2002 είναι 16300 εκατ. ECU.

7.3 Ενδεικτικό χρονοδιάγραμμα των πιστώσεων

Για την αποτελεσματική εφαρμογή του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου απαιτείται προγραμματισμός των διαθέσιμων κονδυλίων για κάθε έτος. Στον πίνακα που ακολουθεί εμφανίζονται τα κονδύλια για κάθε έτος της περιόδου 1998-2002 (τα οριστικά ποσά θα καθοριστούν από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή).

ΕΤΟΣ	ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΑ ΠΟΣΑ	
	1998-2002 (εκατ. ECU ΣΕ ΤΡΕΧΟΥΣΕΣ ΤΙΜΕΣ)	
	Πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο	
1998	Π.Υ.	
1999	324	
2000	360	
2001	387	
2002	396	
ΣΥΝΟΛΟ 1998-2002	1467*	

* Προς υπενθύμιση, το μέγιστο συνολικό ποσό για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας είναι 14833 εκατ. ECU. Το συνολικό ποσό για τα προγράμματα-πλαίσια 1998-2002 είναι 16300 εκατ. ECU.

8. ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΗΣ ΑΠΑΤΗΣ

Σε κάθε στάδιο, από την υπογραφή έως την εκτέλεση των συμβάσεων έρευνας, διενεργούνται πολυάριθμοι διοικητικοί και δημοσιονομικοί έλεγχοι. Μεταξύ αυτών αναφέρονται:

- Πριν από τη σύναψη συμφωνίας :

διαδικασία επιλογής των προτάσεων με βάση την επιστημονική ποιότητα του έργου και τη ρεαλιστική αντιστοιχία του κόστους της έρευνας προς το περιεχόμενο και τη διάρκεια του έργου καθώς και προς τις τυχόν επιπτώσεις του·

ανάλυση των οικονομικών στοιχείων που καταθέτουν οι προτείνοντες στο έντυπο διαπραγμάτευσης της σύμβασης.

- Μετά την υπογραφή της σύμβασης :

έλεγχος των καταστάσεων δαπανών πριν από τις πληρωμές από τους αρμόδιους υπαλλήλους σε δύο επίπεδα (επιστημονικό και οικονομικό)·

εσωτερικός λογιστικός έλεγχος από το δημοσιονομικό ελεγκτή·

επιτόπιος λογιστικός έλεγχος, ο οποίος επιτρέπει, με την εξέταση όλων των δικαιολογητικών, να διαπιστωθούν σφάλματα ή παρατυπίες. Για να βελτιωθεί η αποτελεσματικότητα των ελέγχων αυτών, οι Υπηρεσίες της Επιτροπής έχουν συστήσει μία διοικητική μονάδα λογιστικού ελέγχου, η οποία συντονίζει όλους τους ελέγχους. Οι έλεγχοι διενεργούνται είτε από μέλη του προσωπικού της εν λόγω μονάδας είτε από εταιρείες λογιστικού ελέγχου, με τις οποίες η Επιτροπή έχει συνάψει σύμβαση, υπό την εποπτεία του προσωπικού της ανωτέρω διοικητικής μονάδας·

αιφνιδιαστικές επιθεωρήσεις από το δημοσιονομικό ελεγκτή της Επιτροπής και από το Ελεγκτικό Συνέδριο.

9. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΝΑΛΥΣΗΣ ΚΟΣΤΟΥΣ - ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

9.1 Ειδικό και ποσοτικά εκφραζόμενοι στόχοι, πληθυσμός στον οποίο απευθύνεται η δράση

Για να επιτευχθεί ο γενικός στόχος που αναφέρεται στο σημείο 4.1 ανωτέρω, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο τίθεται σε εφαρμογή με προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης, που περιλαμβάνουν θεματικές πτυχές και πτυχές οριζόντιου χαρακτήρα (συνεργασία με τις τρίτες χώρες και τους διεθνείς οργανισμούς, διάδοση και αξιοποίηση των αποτελεσμάτων, τόνωση της κατάρτισης και της κινητικότητας των ερευνητών της ΕΥΡΑΤΟΜ).

Οι δραστηριότητες στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας αυτών των προγραμμάτων έρευνας και εκπαίδευσης συμπληρώνουν τις δραστηριότητες των κεντρικών δράσεων και τις σχετικές με την ενέργεια δραστηριότητες γενικής φύσεως του προγράμματος "Διατήρηση του οικοσυστήματος", που περιγράφονται στην πρόταση για το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Ειδικό στόχοι τους είναι, αφενός η κατασκευή πρωτοτύπων για αντιδραστήρες σταθμών ηλεκτροπαραγωγής που θα ανταποκρίνονται στις ανάγκες της κοινωνίας (ασφάλεια λειτουργίας, σεβασμός του περιβάλλοντος, οικονομική βιωσιμότητα) και, αφετέρου, η ασφάλεια των πυρηνικών ενεργειακών συστημάτων, ιδίως υπό το πρίσμα των ανερχόμενων εξαγωγικών αγορών.

Από θεματικής πλευράς, το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο διαρθρώνεται σε μία κεντρική δράση, δραστηριότητες έρευνας και ανάπτυξης τεχνολογιών γενικών εφαρμογών και δραστηριότητες στήριξης των υποδομών της έρευνας· όσον αφορά τις πτυχές οριζόντιου χαρακτήρα, καλύπτουν δραστηριότητες συνδεδεμένες με τους γενικούς στόχους της κοινοτικής πολιτικής σε θέματα εξωτερικών σχέσεων, καινοτομίας και ανθρώπινων πόρων.

Οι επιστημονικοί και τεχνολογικοί στόχοι των δραστηριοτήτων του Κοινού Κέντρου Ερευνών (ΚΚΕρ) είναι αντίστοιχοι με τους στόχους του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου αλλά πρέπει και να ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των διαφόρων κοινοτικών πολιτικών. Οι εν λόγω δραστηριότητες εντοπίζονται κυρίως στους τομείς όπου απαιτείται ανεξάρτητη και αμερόληπτη τεχνολογική σε ευρωπαϊκό επίπεδο ή/και στους τομείς όπου το ΚΚΕρ διαθέτει ειδικές ή σπάνιες ικανότητες και εγκαταστάσεις.

Η παρούσα δράση αφορά τις επιχειρήσεις, τα ερευνητικά κέντρα και τα πανεπιστήμια.

9.2 Απολόγηση της δράσης

Σύμφωνα με τη συνθήκη ΕΚΑΕ, με τη νέα αυτή δράση η Κοινότητα θα συνεχίσει να συμπληρώνει τις έρευνες που διεξάγονται στα κράτη μέλη στον τομέα της πυρηνικής ενέργειας, με την εκτέλεση των προγραμμάτων έρευνας και εκπαίδευσης..

Η συνέχεια της δράσης προτείνεται μετά από αξιολογήσεις - εναρμονιζόμενες με την πρωτοβουλία SEM2000 - των δράσεων που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών. Οι αξιολογήσεις αυτές πραγματοποιήθηκαν το δεύτερο εξάμηνο του 1996 και στις αρχές του 1997.

Από τις αξιολογήσεις προέκυψε ότι τα προγράμματα πέτυχαν εν γένει τους στόχους τους, με τη χρηματοδότηση ιδίως μιας σειράς δραστηριοτήτων υψηλής ποιότητας. Το πρόγραμμα-πλαίσιο ασκεί επομένως στο σύνολό του σημαντική επίδραση στις ερευνητικές δραστηριότητες των κρατών μελών και οδηγεί στη συγκρότηση πολυάριθμων διασυνοριακών δικτύων συνεργασίας.

9.3 Παρακολούθηση και αξιολόγηση της δράσης

Το είδος και η περιοδικότητα της διαδικασίας αξιολόγησης αναμένεται να επιτρέψουν στην Επιτροπή να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις που της επιβάλλει το άρθρο 5 του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και να αξιολογήσει τα προγράμματα έρευνας και εκπαίδευσης.

Η Επιτροπή εξετάζει κάθε χρόνο, με τη βοήθεια ανεξάρτητων εμπειρογνομόνων με την κατάλληλη ειδίκευση, την πρόοδο του προγράμματος-πλαισίου ως προς τα κριτήρια που ορίζει το παράρτημα Ι του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου. Ειδικότερα, κρίνει κατά πόσον οι στόχοι, οι προτεραιότητες και τα χρηματοδοτικά μέσα εξακολουθούν να ανταποκρίνονται στην εξέλιξη της κατάστασης. Υποβάλλει ενδεχομένως προτάσεις για την αναπροσαρμογή ή τη συμπλήρωση του προγράμματος-πλαισίου.

Επιπλέον, πριν υποβάλει πρόταση για έκτο πρόγραμμα-πλαίσιο, η Επιτροπή θα αναθέσει σε ανεξάρτητους εμπειρογνώμονες ανωτέρου επιπέδου την εξωτερική αξιολόγηση της εφαρμογής στα προβλεπόμενα πεδία (ελεγχόμενη θερμοπυρηνική σύντηξη και ενεργειακά συστήματα που συνδέονται με την πυρηνική σχάση) κατά την προ της αξιολόγησης αυτής πενταετία ως προς τα κριτήρια που ορίζει το παράρτημα Ι του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου. Η Επιτροπή θα ανακοινώσει τα πορίσματα της αξιολόγησης, μαζί με τις παρατηρήσεις της, στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή.

9.4 Συνέπεια με το δημοσιονομικό προγραμματισμό

Το ποσό αναφοράς για την εκτέλεση του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου είναι 1467 εκατομ. ECU. Οι ετήσιες πιστώσεις εγκρίνονται από την αρμόδια για τον προϋπολογισμό Αρχή εντός των ορίων των δημοσιονομικών προοπτικών.

10. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Οι δαπάνες προσωπικού και διοικητικής λειτουργίας θα εξεταστούν προσεκτικά, με γνώμονα τη νέα διάρθρωση του πέμπτου προγράμματος-πλαισίου και με πνεύμα φειδούς στη διαχείριση των πόρων. Η εξέταση αυτή θα ενταχθεί στο πλαίσιο των αποφάσεων για τη θέσπιση των προγραμμάτων έρευνας και εκπαίδευσης, μέσω των οποίων θα εφαρμοστεί το πέμπτο πρόγραμμα-πλαίσιο.

ISSN 0254-1483

COM(98) 8 τελικό

ΕΓΓΡΑΦΑ

GR

15 12

Αριθ. καταλόγου : CB-CO-98-020-GR-C

ISBN 92-78-30190-6

Υπηρεσία Επισήμων Εκδόσεων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

L-2985 Λουξεμβούργο